

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Várjunk.

Budapest, június 6.

(s.) Olyan ma a helyzetünk, mint a játékos, mikor rázzák a kockát. A játékos ilyenkor csak vár, egyebet nem tehet. A kockát el sem dobják a legközelebbi órákban. Néhány napig még mindenestre elhúzódik ez a bizonytalan állapot. Hogy vajjon ez a haladék jó jel-e, vagy rossz, azt most hiábavaló dolog volna találgatni. Alig lehet ma egyebet tennünk, mint várni erős elhatározással, rendületlen eltökéltséggel. Nincs most az ideje annak, hogy a jelekről medítáljunk. Azt az egyet mégis megtehetjük, hogy most, a várakozás nehéz óráiban összemérjük, mi van a döntésre hivatott faktorok előtt az egyik oldalon is, a másikon is.

Az egyik oldalon áll a züllő, bomló Ausztria, az ő ádáz viaskodásban levő centrifugális erőivel. A másik oldalon a konszolidált Magyarország a maga rendezett viszonyaival, közvéleményének imponáló politikai érettségével, amely már annyiszor adta jelét annak, hogy kellőképpen meg tudja becsülni az ország belső érdekeit és a monarchia nagyhatalmi helyzetének követelményeit. Most is, midőn szinte példátlan egységességgel tömörül a magyar közvélemény *Szell* Kálmán mögött, bebonyult, hogy a monarchia külső érdekeinek egyetlen biztos oltalma itt van, Magyarországon.

A választás nem volna tehát nehéz még akkor sem, ha figyelmen kívül maradnának a jog és igazság szempontjai; mert Magyarország mellett szól, minden egyében felül, a politikai magasabb érdekek szempontja is. Ha föl lehetne tenni azt, hogy Magyarország romlása megmentené Ausztriát; ha volna abban csak egyarány valószínűség is, hogy Magyarország közviszonyainak feldulása, jogainak feláldozása, érdekeinek eltiprása megteremtí az a csodát, hogy Ausztriában rendeződjön minden; ha józan észszel el lehetne

hinni, hogy Magyarország lángbaborulván, Ausztriában lelohad a nemzetiségek gyűlölködésének lángja: akkor legalább elképzelhető volna, ha igazolva nem is, a mi igazaink feláldozása. Ámde mindenki tudja, hogy hiába áldoznak fel Magyarországot Ausztriáért; rendet ott nem lehet csinálni azzal, hogy felfordulást csinálnak itt; abba a feloszlásnak indult kadáverbe életet nem öntenek azzal, ha halálos sebet ejtenek ezen az egészséges szervezeten. Magyarországnak vért vehetik, de életet adó új vért nem kap ezzel Ausztria. Haszontalan, céltalan, veszedelmes rombolás volna hát minden sérelem, amelyet Magyarországnak akár jogain, akár érdekein ejtenének.

Ellenben ha érvényesül a jogosság álláspontja; ha megtartják a *Bánffy—Badeni*-féle kiegyezést, úgy, amint a két állam volt kormányai megállapították, s a mostani kormányok átvették; ha sértetlenül hagyják Magyarországot és érvényesülni engedik érdekeit, nem nagyobb mértékben, csak annyira, amennyire abban a kiegyezésben meg vannak oltalmazva: akkor Ausztrián sérelem nem esik, s megmarad Magyarország konszolidált állapota, a monarchiának ez a megbízható, erős támasza. Nem kívánunk mi semmivel sem többet, csak annyit, amennyihez jogunk van, s a mennyihez ragaszkodni kötelességünk. Tiszta e szerint a jogi szempont is, s ezenfelül teljes harmóniában van a politikai érdekek szempontjával.

Legfeljebb a méltányosság szempontjáról lehet még szó. De a méltányosság mit kíván? Talán azt, hogy mikor gróf *Thun* beleköt az ischli klauzula elejtésébe, amelyhez egy idegen állam kormányának semmi köze: ezt az ő szeszélyét mi jogfeladással, érdekeinkről való lemondással honoráljuk? Van olyan méltányosság a világon, amely azt kívánná, hogy árt fizessünk azért, a miért alkotmányunkon sérelem nem esik? Nincs

ehhez jogunk ingyen? Micsoda méltányosság volna az, amelynek nevében konfiskálni engednék azt a jogunkat és kötelességünket, hogy alaptörvényünkben biztosított jogunknak elsikkasztását meghiusítottuk?

Méltányosságot igenis gyakoroltunk már eddig. És ezért máris köszönet illeti Magyarországot a monarchia nagyhatalmi állásának nevében. A monarchia nagyhatalmi állásának kedvéért megtette Magyarország azt, hogy mikor a törvény erejénél fogva feleledt az a joga, hogy a vám-és kereskedelmi ügyekről önállóan rendelkezék, ezzel az önálló rendelkezésre való jogával úgy élt, hogy fenntartotta az Ausztriával való vámközösség állapotát. Igenis köszönetet érdemel Magyarország azért a méltányosságáért, hogy nem emel vámsorompókat Ausztria elé, mikor erre joga volna. De az már nem méltányosság, hanem örülség volna, ha még további koncessziókkal fizelnék csak azért, mert nem engedjük magunkra erőszakolni az ischli klauzulát.

Mellettünk van tehát minden politikai érdek, minden jog és minden méltányosság. És az osztrákok szertelen követelései mellett nem szól semmi más, csak az ő mérhetetlen kapzsiságuk, amely esztelen makacssággal Magyarországot Ausztria dominiumának nézi, amelyben rablógazdaságot üzhet, és csodálatos arroganciával tiltakozik az ellen, hogy garázdálkodásának határt szabjon akár jog, akár igazság, akár okosság. A küzdelem egyenlőtlen tehát. Mi nyugodtan várjuk a végét. Egyebet nem is tehetünk mostanság. Várunk nyugodtan, elszántan állva igazaink mellett, bizva a korona bölcsességében és *Szell* Kálmán hazafias, férfias, becsületes kitartásában. Várunk és bizunk. A nyugalom és bizalom ismertető jele az igazságnak és erőnek.

TÁRCA.

A frázisok hazugsága.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Lengyel Laura*.

Mikor az életnek egy-egy végtelenül csunya, nagy nyomorúsága nyílik meg szemem előtt, fásult egykedvűség fog el és ilyenkor szinte félek magamtól. Ugy érzem, hogy berozsdásodott, teljesen megvénült a lelkem. Fáradtan vonok vállat és szinte döbbenve bámulom saját szivtelenségemet. De mióta megadatott nekem a világos látás szomorúsága, úgy érzem, nem szivtelenség ez a fásultság, hanem csak a vénülés filozófiája. Segíteni úgysem tudok és hiába, nem megy, nem bírom a szenvedő emberiséget tárca-témának tekinteni. Reám borul a szomorúság, mely néha cinizmussá válik: mit fáj nekem a más sebe, mikor a magamét sem tudom begyógyítani? A nagyrőmű közönség különben sem szereti, ha elrontják az étvágyát keserű históriákkal. Nem tehetek róla, egy darab jut eszembe, melyet a télen adtak a lipótkörúti színházban, mely munka bizonynyal mindig emlékeztünkben marad mindnyájunknak, kik a színes selyembluz vagy fekete szalonkabát alatt szívünket is magunkkal viszzük a teátrumba. Kijelentésemet fenntartom, dacára annak, hogy a *Katonák* nem érte meg az idén az ötvenedik előadást, sőt félek, még a jövő szezonban sem éri meg. Ez csak mind a mellett bizonyít, hogy kevesen vagyunk kik a selyembluz vagy ő felsége nevét viselő tekintélyes kabát

alatt szívet is hordunk. Bizonys számú esztendők letelte után ugysz rájön az ember, hogy az a nagy drámairó, kinek hetenkint ötször tüzik ki a darabját, az az igazi író, kit a kiadója legjobban fizet, mert a közönség körében nagy sikerrel népszerűsíti a magas arisztokráciát. A közönségnek is igaza van, ha érdeklődik Norbert herceg és Olympia bárónő szerelmi ügye iránt, kik a második kötet végén kivétel nélkül mindig egymás keblére omlanak. Igazságtalan csak az, aki megbotráncokzik a szép, jó, böles és mindenestre követésre ajánlható dolgokon.

De vannak dolgok, melyeken megtörik az éu erőszakolt, mesterségesen ápolat közömbös fásultságom. Százszor elmondom magamban, hogy minden úgy van jól, ahogy van, mert ha nem lenne jó, másként volna, hogy nincs más igazság, mint az erős joga, mert egyedül csak ő tud érvényt szerezni igazának, hogy a könyörület, a jótékonyosság, az irtalom s a többi hazug frázisok mind, mind csak olyasmik, mintha valaki nádszáll akarná magát védelmezni egy hatalmas, brutális ágyúval szemben. Aztán az is eszembe jut, hogy eldobhatnák már azt a kis nádszálat és az irtalomra való appellálást, megpróbálhatnának valahonnan hathatósabb fegyvert beszerezni, de az irtalom, a jószág, a könyörület suttóg szavára hivatkozni, mikor a másikon az állati önzés és gonoszság ordít, oh istenem, micsoda nyomorúságos, hitvány, szegénytelen dolog!

Az a história, melyhez e keserű dolgokat fűzöm, pár héttel ezelőtt bejárta a lapokat is. Egy rendes, banális szerelmi história, melylyel a lapok tíz sorban végeztek, mely akkori formájában nem is ért többet. A folytatást, illetőleg az előzményeit csak most tudtam meg, ime:

Egy fiatal jószágigazgató szeret egy szobalányt, aztán feleségül akarja venni. A jól nevelt olvasó regények után tudhatja, hogy a szerelem tett már ennél sokkal nagyobb csodákat is. Az a szerencsétlen leány a dolgok rendes számítása szerint ma már boldog és büszke asszony lenne, ha közebe nem lép a gazdatiszt földbirtokosnője, ki egyuttal a leány urnője is volt hajdanán, és keréken meg nem tiltja a fiatal urnak a házasságot. (Azért ő, mert férje, a földbirtokos ur — mint általában az V. kerületben lakó férfiak — nem számít semmit.)

A jól nevelt olvasó elméje most tilos utakon csapong és azt mondja: „ahá!” Nem, kérem, a dologban nincs semmi regényes, ne is méltóztassanak ilyesmit keresni benne, ő nagysága makulátlan, mint csak lehet egy hölgy az V. kerület tisztesszúrjairól. A fiatal gazdatisztnak nem érzelmi okokból tiltotta meg a házasságot, hanem egyszerűen nem bírta elviselni, hogy hajdani eselédje tisztoságos őrihölgy legyen, aki talán vele egy divatárúsnétól rendeli kalapjait. A fiatal urat alternativa elé állította: vagy állása, vagy a leány. Mi, akik regényekben felette megbecsüljük a hőskéket, most várjuk, hogy a fiatal ur utánozhatatlan, előkelő meghajlás kíséretében így szól:

— Nagyságos asszonyom, én koldulni is megyek azért, kit szeretek. Isten önnel!

De hát nem tartozik mindenki a piros kötésű regények utmutatása szerint cselekedni és így is szólhatott volna:

— Tisztelt nagysád, nekem van két erős karom és legrosszabb esetben a favágással fogok megpróbálkozni. Ajánlom magamat!

A fiatal ur azonban félt a bizonytalan jövőtől, de mert nagyon szerette a leányt, könyörögni

BELFÖLD.

A válság.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 6.

A miniszterelnök ma reggel óta ismét Bécsben van és a koronának beszámolt már azokról a tapasztalatairól, amelyeket itthon a magyar parlamenti körökkel való érintkezéséből merített. Bécsbe utazott külön tudósítónknak a lehető legjobb forrásból szerzett értesülései azt a prognózist nyújtják, hogy a válság megoldása a legközelebbi órákra nem várható, hanem még mindenesetre több napig fog halasztódni.

Ezuttal Széll Kálmán egyedül van Bécsben a kiegyezési kérdésben közvetlenül érdekelt kormányférfiak közül és tudósítónk értesülései szerint most nincs is szó arról, hogy a szakminiszterek Bécsbe utazzanak. Báró Fejérváry Géza odaérkezett ugyan, de ottléte nincs kapcsolatban a kiegyezési válsággal. A honvédelmi miniszter a bécsújhegyi katonai akadémiában megtartandó ünnepségre utazott fel.

A mai nap összes értesülései jóformán a külsőségekre szorítkoznak. Ezek az értesülések a következők:

Bécs, június 6.

Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel fél hétkor ideérkezett és a magyar házba hajtatott, s ott maradt egész délelőtt. Rövid látogatást tett gróf Széchenyi Manónál s nála találta a király meghívását, aki ma déli fél egy órára kihallgatásra kérte magához. A miniszterelnök fél egy előtt gyalog ment a Burgba, ahonnan fél háromkor ment el. Két óra hosszat volt tehát kihallgatáson 6 felségénél és ezen a hosszu audiencián nagy részletességgel számolt be a képviselőház június 2-iki ülésének lefolyásáról és a különböző pártférfiakkal folytatott konferenciákról.

A miniszterelnök látogatást tett gróf Goluchowskiánál, aki délután négy órákor szintén elment a bankassai magyar házba és a két államférfi mindkét ízben körülbelül félórát tanácskozott.

Itteni politikai körökben különböző kompromisszum-híreket emlegetnek, de ezek közül a hírek közül egyiknek sincs olyan pozitív alapja, hogy belőle a kibontakozás várható irányára lehetne következtetni. Mindössze annyit lehet konstatálni, hogy osztrák körökben erősen biznak a kompromisszum létrejöttében.

A miniszterelnök bécsi utjáról a következő félhivatalos tudósítás jelent meg:

Bécsből telegrafailag a Budapesti Tudósítónak: Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel ide

kezdett. Jóság, nemeslelkűség és más efféle ostoba, hazug frázisokra hivatkozott. Ő nagysága azonban, bár részvétellel szokta kiérni a francia regényekben a hős lelkiállapotának minden fázisát, úgy gondolkodott, hogy könyv és élet két teljesen különböző dolog, és jól nevelt, belvárosi szalonból öltözködő hölgyek e kettőt soha össze nem tévesztik, ennél fogva megmaradt ridegen álláspontja mellett. Hogy ő a szobaleányból lett nagyságát nem tűri meg birtokán. A szerelmes ember fogadkozott, hogy feleségét, míg nyáron 6 nagysága a pusztnán van, a házból sem engedje kilépni, de hiába volt minden. Az asszony követelte a szakítást és a fiatal ember, nem bírva szembenézni a bizonytalan jövővel, az eljegyzést felbontotta.

Az a szegény leány jobban szívére vette a dolgot, mint szokták, mert a szakítás után szíven lőtte magát. Ő nagysága pedig a halálhír után megjegyezte: „Hál’ istennek, csak hogy már elpusztult, egy kicsit féltem attól a bolond perszonától, az ilyenektől minden kitelik.”

Félek, hogy becsuknak gyilkosságra való bujtogatás miatt s alig merem leírni, hogy az a boldogtalan leány megnézhetne volna, nincse két golyó abban a revolverben s az egyiket nem lehetne-e valamiként fólhasználni, mielőtt az örök semmiségbe ugranék? Lehet különben, hogy a nagyságos asszony féltette drága életét és nem igen lehetett hozzá jutni, a dolognak különben is vége. Az a boldogtalan teremtés már a földben, a vőlegény, ki különben elég szomorúan bűnhődik gyáva-ságáért, a kétségbeesés martaléka, 6 nagysága pedig minden tehetőt megszabadult az új őszi toletten tőri a fejét. Mint a hogy kár is volna erre a dologra több szót vesztegetni. Ha

érkezett. Délután 6 felsége hosszabb kihallgatáson fogadta. Hogy vajjon ezuttal a többi miniszterek is Bécsbe jönnek-e, akik a kiegyezési tárgyalásokban eddig részt vettek, az még nincs megállapítva.

Az osztrák jobboldal végrehajtó bizottsága ma délelőtt tizenegy órákor ülést tartott. A tanácskozásban részt vettek gróf Thun miniszterelnök, dr. Kail pénzügyminiszter, báró Dipauli kereskedelmi miniszter és Jedrzejowicz galíciai miniszter.

Erről a konferenciáról a következő táviratot közli a Magyar Távirati Iroda:

Bécs, június 6.

A többségi pártok végrehajtó bizottságának mai üléséről kiadott kommuniké azt mondja, hogy a bizottság behatóan megvitatta a politikai helyzetet és ez alkalommal újra egész határozottan kifejezésre jutott az a kívánság, hogy a fennforgó politikai és nemzeti viták kérdések békésen, méltányosan oldódjanak meg. Minthogy az osztrák-magyar kiegyezés dolgában még nem tisztázódott a helyzet, a legközelebbi összejövetel idejének kitűzését az elnökre bízták.

A bécsi estilapoknak a válságról szóló érdekesebb közleményei ezek:

A Neus Wiener Abendblatt értesülése szerint a kiegyezési válsága végre megoldásához közeledik s már most bizonyos, hogy a két kormány közt kopromisszum-tárgyalás for megindulni és valószínű, hogy az érdemleges tanácskozásban a felek mereven visszatartási álláspontot foglaljanak el. Széll Kálmán a magyarországi pártokkal folytatott tanácskozás óta tudja, hogy meddig szabad mennie, a nélkül, hogy a paktum ellen vétene. A két kormány ezt a hetet a tanácskozásnak fogja szentelni. A helyzetnek még ezen a héten tisztulnia kell, mert a magyar kormány határidőhöz van köve és ezt a határidőt semmi szín alatt nem fogja meghosszabbítani.

A N. Fr. Pr. esti lapja szerint kétséges, vajjon a tervezett kompromisszum osztrák kormányválság nélkül létrejöhet-e. Új kompromisszum-indítványról sokat beszélnek Ausztriában. Ezt az indítványt, hir szerint, Széllnek már hivatalosan is tudomására hozták, a ki ez új indítvány felől már bizalmasan kikérte párthívei nézetét. A legközelebbi napok fogják eldönteni, hogy mi igaz mindeme hírekből.

A Vaterland esti lapja azt írja, hogy Széll váratlan idejötételének oka az, hogy a tegnapi osztrák minisztertanácsban ha'ározatokat hoztak, amelynek értelmében új kompromisszum-indítványt tesznek Széllnek. Egyelőre az elvi részt viták meg és ezért első sorban csak a két miniszterelnök tárgyal egymással, azután pedig a részletkérdésekhez jutva, a két kormány többi gazdasági reszortminisztere is résztvesz a tanácskozásokban. Az osztrák jobbpárti képviselők körében általános az a vélemény, hogy a kompromisszum létre fog jönni.

ifju és bohó volnék, összeesapva kezem, keresném a históriában az igazságot, de már régen nem fárasztom magam ilyen haszontalan kutatással.

Igazság nincs, jóság nincs, könyörület nincs. Csak erő van, a pénz és a hatalom ereje, mely villogó véres acélként csillog, amelylyel szemben csak gyöngye kis nádvésző az a három frázis, mit mi jóságnak, könyörületnek, irtalomnak hívunk. És ha elgondolom, hogy egész életünk nem egyéb, mint e kis nádszállal való handabandázás, hogy mi ezeken a szép hangzású, de merőben hazug és erőtlén frázisokon akarjuk fenntartani a társadalmat, nevetni szeretnék. Holott az igazság csak annyi, hogy az erősebb pusztítja a gyöngét. Fájdalom, ezt az egyetlen igazságot nem én fedeztem föl, hanem egy bizonyos Charles Darwin nevű uraság. Annyit citálták már, hogy szinte közprédává lett, ki-ki szabadon lophat belőle, amennyi neki tetszik. Ime itt az igazságának a demonstrálása, egy ember, — nem, kérem, súlyosabb az eset — egy asszony elpusztit egy másikat azért, mert a hiúságát bántán annak szerencséje, boldogsága. Ez a hölgy aztán télen eljár a Nemzeti Színház premiérjeire és megsiratja Márkus Emmát, ha köhög, ha házasságot tör, ha sirógöröset kap, ha szerelmes, ha meghal stb. ... Az ember kissé különös szörnyeteg, de ez nemesak reá vonatkozik, nyájas olvasók, hanem reánk is, kik könyvek közt olvassuk majd a télen, hogy 6 nagysága mennyit ajándékozott a népkonyhának, hány szegény gyermeket ruházott fel kellő asszisztencia mellett, hogy mennyire szívén viseli az árvizkárosultak vagy tüzvész által sújtottak ügyeit, kellő számú bámulól pedig mindig gondoskodnak az újságok béketűrő hasábjai.

A szolnoki főispán beiktatása.

— Saját tudósítónk távirata. —

Szolnok, június 6.

Nagy fényvel, a vármegye és környék élénk részvétele mellett iktatták ma, kedden délelőtt állásába Lippich Gusztáv vármegyei főispánt. Az egész város ünnepi díszet öltött magára. A házak és az összes villanyoszlopok virágfűzérrel, a város és megye cimereivel és lobogókkal voltak feldíszítve. A vasuti fasorban és a Szapáry-utca torkolatánál diadalkapuk voltak felállítva, míg az utcákon ünnepi ruhába öltözött emberek nagy tömegekben állottak. Az összes iskolák növendékei kivonultak és sorfalat állottak az uton.

A főispán elé, a ki szajoli birtokáról jött be ma délelőtt a városba, Kiss Ferenc orsz. képviselő vezetése mellett háromtagu küldöttség ment, míg a szolnoki pályaudvaron számos megyebizottsági tag, Szolnokváros közönsége élén dr. Körösy Lajos h. polgármester fogadta csinos üdvözlő beszéddel. A főispán köszönő szavai után megszólaltak a mozsárgyúk és annak folytonos döngése mellett megindult az impozáns menet a felbogarzólt városba; a polgármester gróf Szapáry Gyulával ült egy kocsin.

A lakosság lelkes éljenzése közt érkezett a menet a vármegyeház elé, a melynek feldíszített előcsarnokában Bagossi Károly alispán meleg üdvözlő beszéddel fogadta a főispánt, aki válaszában a tisztikar őszinte támogatását kérte ki, mert csakis így lehetséges, hogy működése sikerrel járjon a jövőben. Az után a főispán lakosztályába vonult, míg a küldöttségek és bizottsági tagok a díszes nagyterembe vonultak, amelynek karzatát teljesen megtöltötték az estélyruhába öltözött hölgyek szép serege.

A vármegyei diszközgyűlés, amelyen a főispán állásába beiktatták, az alispán elnöklété alatt pont tizenegy órákor vette kezdetét és a közönség tömött soraiban foglaltak helyet a többek között: gróf Szapáry Gyula volt miniszterelnök, Beniczky Ferenc pestmegyei és Lukács György békésmegyei főispán, Beniczky Lajos alispán, Horthy István főrendiházi tag, gróf Almásy Imre, gróf Szapáry Gyula, gróf Waldeck Frigyes, báró Fechtig Imre, Papp Elek, dr. Tóth János, Kiss Ferenc, Magyaross Kossza Géza, Hajdu József országgyűlési képviselők, továbbá a szomszédos vármegyék díszmagyarba öltözött küldöttsége.

Bagossi Károly királyi tanácsos alispán megnyitván a közgyűlést, felolvastatta a volt főispánnak, Almásy Géza királyi kamarásnak bucsuzóló levelét. Indítványára a törvényhatóság elhatározta, hogy a levelet tudomásul veszi és arra hasonló szellemben fog válaszolni. Erre öttagu küldöttség ment a főispánért, aki díszmagyarban, oldalán a Jászberényből áthozott Lehel-kürtjével jelent meg a teremben. A percekig tartó taps és éljenzés után dr. Benkó Adolf főjegyző felolvasta az ekkéminintát, majd ugyancsak 6 üdvözölte tartalmazó bevezetőben, a vármegyei tisztikar nevében.

Azután Lippich állott fel és általános figyelem között mondta el székfoglaló beszédét, melyet a bevezető szavak után ekképpen folytatott:

Önbizalommal foglalja el székét, mert itt látja a vármegye bölcs patriárkát, itt látja főurat, előkelőseket, itt a középösztályt, kiknek jelenléte reményt nyújt támogatásukra. Különösen kiemeli, hogy hazánk magyarsága, társadalmi összhangja és egyesítéses közszelleme erős munkás középosztályt kíván.

Főispáni teendőit három pontban foglalja össze és pedig, melyek a közigazgatás részletes vezetésére, melyek a közművelődés, a közegészségügyre és a közgazdaságra, végül a politikára vonatkoznak. Rendkívül érdekesen és részletesen foglalkozott a közgazdasági dolgokkal. Aból indulván ki, hogy miután a vármegyében még sok ideig minden érték a föld rétegeiből hajt ki, tehát a mezőgazdaság főfontosságú előmeri, de amellet az ipart, különösen a jó és szép kézműipar istápolását fennen hangoztatta. A közgazdaság kérdésében idézte Jókai szavait, melyben azt mondja, hogy: szabadság és dicsőség a nemzet nagyságára nem elég. Oda jölet, anyagi jólét, az egész nemzet jóléte szükséges. Tíztesen foglalkozott a szakértelem fejlesztésével és a szakoktatást úgy a mezőgazdákra, mint az iparosok és kereskedőkre nagyon szükségesnek jelezte. Targyalta a hitelviszonyokat és különösen a középosztály, a kisebb gazdák és iparosok hitelének javítása végett a vármegye erkölcsi tekintélyét latba kell vetni és hitelszövetkezeteket alakítani. Foglalkozott a közlelemzéssel és ezzel kapcsolatban a fogyasztási és értékesítő szövetkezetekel, ugyszintén az áruaktárak alapításával, mely egyaránt hasznára válik a mezőgazdának, az iparosnak, mint a kereskedőnek és mely a termények árat bizonyos mértékben függetlení a nemzetközi spekulációtól. Vázolta a tűz- és jégbiztosításban a jelenléti állapotot azt mondja, hogy más külföldi államok példáján okulva, immár elterjedt az ideje annak, hogy a tűz és jég elleni védelemnél a közérő adjuk a társadalom segélyére. A politikában: a kormány politikájának őszinte hí és igaz hívének vallotta magát. Bar kijelentette, hogy a politika érvényesítéséért minden törvényes eszközt felhasznál, de azt is hangoztatta, hogy köster szellemi, fondarlati és várakait a társad.

dalmi és családai életbe soha sem akarja bevenni. Végül a tisztviselői kart ösztönzésre, munkálkodásra hívta fel és azzal végezte beszédjét, hogy nem dicsőséges pályafutásra, hanem csupán arra törekszik, hogyha majd vissza kell vonulnia, szegény nélkül vonulhasson vissza.

A percekig tartó ováció után gróf Szapáry Gyula volt miniszterelnök üdvözölte az új főispánt a törvényhatósági bizottság nevében, még pedig három okból. Az első ok az — ugymond, — hogy örömmel fogadjuk a kormányt az intézkedését, hogy a törvényhatósági bizottság egyik tagját hozta a felségének javaslata a főispáni szék betöltésénél. A másik ok, hogy ösmerjük az új főispán egyéniségét, ösmerjük ügybuzgalmát, melyet különösen az utóbbi időben a mezőgazdasági érdekek terén kifejtett s végre a harmadik ok az a megnyitó beszéd, melylyel a főispán működését a mai beiktatás alkalmával megkezdte, e beszéd program a főispán leendő működésére a politika és közigazgatás terén, program az általa követendő tevékenysége a közigazgatás terén. Ez a program oly hasznos, oly nyílt és őszinte, hogy bizton számíthat a törvényhatósági bizottság támogatására.

Végül így folytatja: A politikában elveink fenntartásával tiszteljük mások meggyőződését és viseltessünk türelemmel és jóindulattal egymás iránt. A miniszterelnök jelszava: jog, törvény, igazság — váljon valósággá s igazságot nyerjen egyaránt mindenki, bármily legyen is társadalmi állása, bármily felekezethez, vagy bármily politikai párthoz tartozzék. A szennvedéyek lecsillapítására és az együttes működésre ez a legbiztosabb eszköz.

Örley Béla törvényszéki elnök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az elmondott beszédeket egész terjedelmükben jegyzőkönyvbe iktatják s a lakosság közt szétosztják.

Az új főispán erre, törvényben gyökereszd jogánál fogva, több tiszteletbeli vármegyei főorvost és főügyészt nevezett ki, mire Papp Elek országgyűlési képviselő határos beszédében üdvözölte a testvér vármegyék jelenlévő képviselőit, a küldöttség tagjait.

A közgyűlés után a különböző testületek tisztelegtek az új főispánnál, mire 1/3 órakor a Nemzeti Szálló termében díszbéd volt, melyen közel ötszázan vettek részt. Az első felkötőszóntó Lehel kürtjével a kezében, Lippich főispán mondta lelkes szavakban a királyné, Pólya Béla ügyvéd és Örley Béla törvényszéki elnök a főispánt éltették zúgó éljenzések között, Kiss Ferenc országgyűlési képviselő a kormány tagjait köszöntötte fel, Bagossi Károly alispán a vendégeket, dr. Küry Albert t. főjegyző a katonaságot, Lippich főispán a törvényhatóságokat és annak vezetőit, Gaál Kálmán kisujszállási polgármester a főispánt üdvözölte nagy hatás mellett.

Az ünnepséget a színházban sikerült díszelőadás fejezte be. Micsey György kecskeméti szintársulata előadta a Gyurkovics lányok és a Földön mutatott felvonásait, továbbá nagy némaképletet mutatott be, amit az estélyrnhába öltözött közönség nagy tetszéssel fogadott.

Szell Kálmán üdvözlete. A múlt vasárnap tartotta a bodrogközi választókerület országgyűlési képviselője báró Sennyey István beszámolóját mintegy 300 főnyi közönség előtt a perbenyiki „Nyeseben”. Ez alkalomból a következő táviratot menesztették Szell Kálmán miniszterelnökhez:

A bodrogközi választókerület mai napon báró Sennyey István országgyűlési képviselőjének beszámolója alkalmából egyhangulag és nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott azért, hogy a nemzeti párttal ő is a szabadalvűpártba belépést Excellenciád támogatására és egyértelműleg elhatározta, hogy Excellenciádát határtalan bizalmáról biztosítva, táviratilag üdvözölje és lankadatlan kintarsra kérje fel a hazánkat jelenleg végveszélylyel fenyegető erős küzdelemben. A nagyszamu választó közönség megbízásából: Gróf Majláth József s. k.

Ez üdvözlő táviratra mai napon a következő távirati válasz érkezett:

Méltóságos gróf Majláth József urnak, Perbenyik. A bodrogközi kerület választó közönségének megbízásából hozzám intézett üdvözlő sürgönye hálára kötelez; igaz örömet és megnyugvást keltett az bennem, mert ilyen lelkes támogatásból meríthetek erőt nehéz feladataim teljesítéséhez; a mai súlyos helyzetben kétszeresen jól eső szives megemlékezésüket őszintén köszönöm s kérem Méltóságodat, sziveskedjék azt pártom ottani tagjainál támogatni.

Szell Kálmán.

A vasvármegyei szabadalvűpárt ma tartotta meg nagygyűlését, melyben Ernuszt Kelemen elnöklése mellett egyhangu lelkesedéssel proklamálták a vasvármegyei szabadalvűpárt megalakulását. A központi végrehajtó bizottságba zajos ovációk közt beválasztották gróf Batthyány Lajos országgyűlési képviselőt is. Pártelnökké Ernuszt Kelemen főrendiházi tagot választották meg, kinek indítványára a következő táviratot intézték a miniszterelnökhez:

Nagyméltóságú Szell Kálmán miniszterelnök urnak Budapest. Vasvármegye liberális szövetségének mai napon tartott közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy Nagyméltóságod bőles vezérlete alatt és az általa hirdetett program alapján tömörülve, megyei szabadalvű párttá alakult és mint ilyen Nagyméltóságodnak az ország javára érvényesült hazafias törekvéseit legnagyobb bizalommal támogatni fogja, miről Nagyméltóságod legkiválóbb tiszteletünk és őszinte ragaszkodásunk kifejezésével értesítjük. Ernuszt Kelemen, a vasvármegyei szabadalvűpárt elnöke.

KÜLFÖLD.

Az új német szigetek.

Budapest, június 6.

A Karolina-, Palau- és Mariana-szigeteknek Spanyolországtól való megvásárlása felől a német sajtóban megoszolnak a vélemények. A grammatika hívei az új birtokszerzést politikai jelentőségének vallják; az ellenzők viszont azt erősítik, hogy a szerzeménynek, amely 17 millió márkába került, semmi gazdasági értéke sincs. Ez ellenében viszont azt hangsúlyozzák, hogy mivel a szigetek már egy civilizált hatalom birtokában voltak, megszerzésük csak anyagi áldozattal volt elérhető és mindenesetre előny az, hogy az új birtokokon nem kell a civilizáció munkáját a legelején kezdeni. Maga a birtokszerzés már azért is szükséges volt, mert más hatalmak is aspiráltak a szigetekre, amit politikai és gazdasági okokból egyiránt szükséges volt megakadályozni.

A birodalomgyűlés foglalkozott ma ezzel az új birtokszerzéssel. Bülow államtitkár a következő nyilatkozatot tette a Spanyolországgal kötött államszerződésről:

A Nagy óceánon levő német birtokok kiegészítésére, valamint a Karolinákon régóta fennforgó német kereskedelmi érdekekre való tekintettel köteleességünknek tartottuk gondoskodni arról, hogy a szigetespartok birtokváltás esetén ne veszessenek el Németországra nézve.

Felolvassa azután a spanyol kormánnyal 1899. február 12-én kötött egyezményt, mely következőleg hangzik:

A német és a spanyol kormány a következő pontokra nézve állapodtak meg:

1. Spanyolország át fogja engedni Németországnak a Karolinákat, a Palau- és Mariana-szigetekkel együtt — Guam kivételével — 25 millió pezeta pénzbeli kártalanítás ellenében.

2. Németország a spanyol kereskedelemnek és a spanyol mezőgazdasági vállalatoknak a Karolinák, a Palau- és a Mariana-szigeteken ugyanazt az elbánást és ugyanazokat a könnyítéseket biztosítja, melyekben ott a német kereskedelem részesül és a nevezett szigetekre a spanyol vallásos rendtársaságoknak ugyanazokat a jogokat és ugyanazokat a szabadságokat adja meg, mint a német vallásos rendtársaságoknak.

3. Spanyolország a hadi- és kereskedelmi tengerészet részére egy szénállomást fog felállítani a Karolina-szigetespartokon, egy másikat a Palau-szigetespartokon és egy harmadikat a Mariana-szigetesparton és azokat a háború esetén is megtartatja.

4. Ez egyezmény, mihelyt lehetséges, a két ország törvényei által előírt alkotmányos hozzájárulás alá terjesztendő és mihelyt a hozzájárulás megtörtént, ratifikáltnak fog.

Bülow államtitkár így folytatja: Egyidejűleg Spanyolországgal az egyezményi tarifák kölcsönös biztosítása tárgyában oly megállapodás jött létre, mely ugy a német, mint a spanyol kereskedelem kívánságainak és érdekeinek megfelel. Mihelyt a cortes az említett szigetespartok eladását jóváhagyta, azonnal a birodalomgyűlés elé terjesztjük a szükséges törvényjavaslatokat és egyuttal alkalom adatik a Háznak az ügy teljes, tárgyilagossá megvizsgálására. Erre való tekintettel és tekintettel arra a tényre, hogy a létrejött megállapodás jelenleg egy idegen parlament tanácskozásának tárgya, a császári kormány a nemzetközi udvariasság szempontjaiból is köszönet-

tel venné, ha a birodalomgyűlés az ügy megbeszélésétől ez idő szerint még elállana. (Tetszés.)

Bülow kérelme ellenére, hogy a vitát halasztásuk el, a tárgyalás folyamán Bebel és Richter megtámadták az egyezményt, mert az ár magassága a szigetek csekély értéke mellett exorbitans.

A többi pártok fenntartják állásfoglalásukat a javaslat előterjesztése utáni időre.

A hága konferencia.

Hága, június 6.

A békekonferencia harmadik bizottsága ma ülést tartott, amelyen az összes tagok megjelentek. Bourgeois elnök részvétellel emlékezett meg arról a csapásról, amely dr. Roth svájci delegátust leánya elvesztésével érte s fölolvasta Staal elnöknek dr. Rothhoz a konferencia nevében intézett részvétélirátát. Azután Descamps, az albizottság elnöke, fölolvasta a jó szolgálatokra és a közbenjárásra vonatkozó tervezetet, amely így szól:

I. cikk. Annak a megakadályozására, hogy a nemzetközi érintkezésben erőszakos eszközökre legyen szükség, az aláíró hatalmak abban állapotok meg, hogy minden erejüket megfeszítik, hogy a vitás kérdéseknek békés uton való megoldását elérjék.

II. cikk. Súlyos nézeteltérések vagy konfliktusok esetén az aláírt hatalmasságok, mielőtt fegyverhez nyulnak, egy vagy több barátságos hatalmasság jó szolgálatiért vagy közbenjárásáért folyamodnak, ha csak rendkívüli körülmények nem akadályozzák ezt.

III. cikk. Ettől az eszköztől függetlenül hasznosnak találják az aláírt hatalmasságok, hogy a vitás esetben nem érdekeltek egy vagy több hatalmasság önszántából, a mennyire a körülmények megengedik, följajánlja jó szolgálati vagy közbenjárását a viszálykodó hatalmasságoknak. A jó szolgálatok följajánlásának joga a vitás esetben nem érdekeltek hatalmasságokat a viszálykodás folyamán is megilleti s e jog gyakorlása soha sem tekinthető barátságatlan ténynek.

IV. cikk. A közbenjáró szerepe az egymással szemben álló követelések összeegyeztetéséből és a hangulat lecsönvedéséből áll.

V. cikk. A közbenjáró működése véget ér, mihelyt konstátálva van, hogy a felek kiegyezést vagy barátságos megegyezésre való alapot el nem fogadtak.

VI. cikk. A jó szolgálatok vagy a közbenjárás kizárólag barátságos tanács természetével bír. (Ez a cikk az orosz javaslatból való.)

VII. cikk. (Nigra gróf nagykövét módosítványából.) A közbenjárás elfogadásának, ha csak az ellenkezőt ki nem kötik, nem lehet az a következménye, hogy a mozgósítás vagy más hadikészületek abbanhagyassanak, elhalasztassanak vagy korlátoztassanak. Ha a felek a közbenjárást ellenségeskedések megkezdése után fogadják el, ez nem akaszthatja meg a folyamatban lévő katonai kérdéseket, ha csak az ellenkezőt ki nem kötik.

VIII. cikk. (Az amerikai delegátusok közvetítő különindítványából.) A békét fenyegető súlyos viszályok esetén az érdekeltek államok mindegyike egy-egy hatalmasságot választ, amelyet azzal biz meg, hogy a másik fél választotta hatalmassággal lépjen érintkezésbe a békés érintkezés megakadályozása végett. A megbízás tartama alatt, amely harminc napon túl nem terjedhet, a vitás kérdés kizárólag ezekre a hatalmasságokra átruházottnak tekintendő, ezeknek a hatalmasságoknak pedig mindenképpen azon kell lenniük, hogy a vitás kérdést rendezzék. Az esetben, ha a békés érintkezés végleg megszakad, a hatalmasságoknak tovább is közös földadatuk marad, hogy minden alkalmai megragadjanak a béke helyreállítására.

Az angol és a török delegátusok kijelentették, hogy kormányuk utasítása nélkül az albizottság tervezetét csak első olvasásban fogadhatják el. Az albizottság szerdán folytatja tanácskozását a választott bíróságok kérdésében s megkezdte tanácskozását a választott törvényszék dolgában. Első sorban Pacefote angol nagykövét javaslatát fogják tárgyalni.

ELNÖ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYAR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban.

A köztársaság harca.

Budapest, június 6.

Az a számtalan üdvözlét, mely a francia köztársaság elnökéhez mindenfelől — külföldről és belföldről egyiránt — érkezik, megoktathatja a royalistákat arra, hogy szerepüket végepp eljátszották. A kormány és a rendőrhatalóság erélyes intézkedései megteszik a többi s a rend és nyugalom ismét helyreáll Franciaországban; arról természetesen gondoskodni fog a kormány, ha van egy kis előrelátása, hogy egy második Marchand-komédiát ne inscenálhassanak se Párisban, se másutt.

A Dreyfus-ügyben is előreláthatólag csönd lesz most egy darabig s a rennesi katonai bíróság nyugodtan láthat hozzá *Dreyfus századosnak*, mert most már ez az ő jogos megnevezése, — a fölmentéséhez. Addig is azonban történni fog egy s más változás. Így határozottan állítják, hogy *Zurlinden* párisi katonai kormányzót a kormány el fogja tenni Párisból és változások lesznek a *vádtanácsban* is — ebben a felső bírói testületben, amely annak idején Esterházy, du Paty és a Pays-leányt kiragadta a vizsgálóbíró kezéből, most pedig folyvást halogtatja a már esztendő óta fogva tartott *Picquart* szabadonbocsátása ügyének a tárgyalását.

Mai távirataink a következőket jelentik:

Dreyfus hazahozatala.

Porto de Franco, június 6.

Egy jelző-hajó tegnap Cayenneből az Ördög-szigetre indult. A hajón volt a fogházigazgató és a tengerésztiűzerségnek egy parancsnoka, a kik azt az utasítást kapták a francia kormánytól, hogy *Dreyfust* hivatalosan értesítsék *pöre revíziójáról*.

Cayenne, június 6.

Dreyfust ma adják át a katonai hatóságnak s csütörtökön este viszik a *Sfax* hajóra.

Cayenne, június 6.

Dreyfus holnaputánig, a *Sfax* hajóra szállításáig, az Isle Royale-on marad. Brestbe érkezése után gőzszázadon az arzenálba viszik, ott átadják egy esendőrtisztnek, aki Rennesbe szállítja s ott átadja a katonai törvényszék kiküldöttjének. Az arzenáltól a vasutját a hátulsó kapun és rejtett utakon fogják *Dreyfust* elkísérni és előkészületeket fognak tenni, hogy kíváncsi emberek ne férközhessenek *Dreyfus* közelébe. A rennesi katonai fogházban *tisztai szobát* készítenek elő *Dreyfus* százados számára.

(Orosz lapvélemény.)

Pétervár, június 6.

A *Journal de Saint-Petersbourg* azt a nézetét nyilvánítja, hogy a párisi semmitűszék határozata által a francia közvélemény egy részének óhajai teljesültek. A revizionistákat erős jogérzet vezette. E jogérzetből eredt a semmitűszék határozata. A vizsgálatot igen gondosan vezették. Megkísérlették világosságot deríteni minden tényre. De nehezen bízható, hogy a közvélemény igazottség mellett rövidesen helyreáll a nyugalom. A revízióért való küzdelem hevében sok támadást intéztek nemcsak a hadsereg néhány vezetője ellen, hanem az egész hadsereg ellen is. Az ez által megsértett hazaszeretet szenvedélyes tüntetésekre szolgáltatott alkalmat. Ha a revizionisták kívánságára néhány embert, úgy mint Du Paty de Clamot, bíróság elé állítanak, a hadsereg még akkor is hallgatni fog és ez új okot fog szolgáltatni az antirevizionistáknak tüntetésekre. A kedélyek igazottségére nem egyhamar fog megszűnni.

Loubet elnök ünneplése.

(A munkások.)

Vasárnap lesz a Grand-prix napja. A lakosság erre a napra óriás tüntetést tervez Loubetnek. A munkások tömegesen fognak sort állni a versenyteréig s az egész uton éltetni fogják a köztársaság elnökét.

(Az egyetem és a semmitűszék.)

Az egyetem és a semmitűszék elhatározta, hogy hódoló táviratot küld *Loubetnek*. *Houchar* akadémikus a tegnapi esti botrány miatt kilépett a *Ligue de la patrie française*-ből. Példáját mások is fogják követni.

Páris, június 6.

*Loubet*nál ma a diákságnak egy küldöttsége tisztelgett, hogy részvétét fejezze ki a merénylet felől. Az elnök, a külföldi fejedelmektől érkezett üdvözlő táviratokra célozva, így szólott a küldöttséghez:

— *Látják, uraim, hogy ez a sületlen tréfa milyen feltűnést kellett a külföldön.*

(A párisi községtanács.)

A párisi községtanács tegnap egyhangulag fogadta el azt a határozati javaslatot, amelylyel a köztársaságiak megvetésének szolgálóját át az a névtelen pártot, mely a tegnapi merényletet elkövette s a párisi lakosság helyes érzékéhez appellál, amelylyel meg fogja akadályozni a francia iparnak és kereskedelemnek annyira ártalmas rendezavarásokat. A határozathozatal után a községtanács viharos óvációban részeseitette *Loubet*-t.

(Blanc rendőrfőnök nyilatkozata.)

A határozathozatal előtt élénk vita folyt, melyben a merénylet miatt való elkeseredés drasztikus módon jutott kifejezésre. Miként a kamarában, itt is fölvetették azt a kérdést, vajjon a hatóságoknak nem volt-e sejtelmük a gondosan előkészített tüntetésről s a szónokok azon való esodálkozásukat fejezték ki, hogy a tüntetés idejében az elnöki emelvényt *rendőri őrizet nélkül* hagyták.

Blanc rendőrfőnök védelmére kelt a rendőrség viselkedésének s azt igyekezett kimutatni, hogy a rendőrök teljesítették kötelességüket. A rendőrségnek tudomása volt a tervezett tüntetésről, de ki sejtette, hogy a vakmerőség ennyire vetemedjék. Azt hitték, hogy közönséges *camelot*-tüntetés lesz, amelyet könnyű lesz elfojtani, de hogy állítólag jól nevelt emberek, a külföldi hatalmak képviselőinek személtárára ilyen aljas cselekedetekre ragadtassák el magukat, azt senki sem láthatta előre.

— De már most tudjuk, — folytatta *Blanc* — hogy a *royalista* fiatalság volt a *Loubet* ellen elkövetett merénylet szerzője és ehhez képest fogunk mi is eljárni.

Nagyon érdekesen nyilatkozott *Blanc* a fogva lévő *Christian*iról; azt mondta, hogy ennek az embernek vallomásából kitűnik, hogy ennek az embernek még *annyi bátorsága sem volt, hogy tett bevallotta volna*. Tagadja a merényletet és mindenféle kifogásokkal él. Azt bevallotta a vizsgálóbíróknak, hogy fölrohant az elnöki emelvényre, de tagadja, hogy a köztársaság elnökét meg akarta ütni; utat keresett, hogy az emelvényről lejusson és igazottségében élénk mozdulatokat tett és e közben egészen véletlenül, minden rossz szándék nélkül, érintette botjával az elnök kalapját.

(A szenátus hódolata.)

Páris, június 6.

A szenátus mai ülésén *Falheres* elnök azt mondja, hogy az auteuili botrány dacára semmi sem fogja az országban a köztársaság iránt való bizalmát megingatni. Biztosítja a köztársaság elnökét a *szenátus legmelegebb rokonszenvéreiről*, mely soha sem fogja tőle megtagadni támogatását. (Hosszantartó viharos tetszés.)

Guyot a köztársasági csoportok nevében a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

A szenátus osztozik az elnöke által kifejezett érzelmekben, megbélgyezi a köztársaság elnöke által Auteuilben elkövetett, menthetetlen cselekményeket és áttér a napirendre.

Le Cour-Grandmaison (konzervatív) a rendőrség brutalitásairól beszél (Tiltakozó közbeszólások) és óvást tesz oly egyének letartóztatása ellen, akik a hadsereget éltették. Hozzáteszi, hogy *Loubet* megválasztása végzetes volt. (Zaj.) A hozzá intézett felszólításra vonakodik e kifejezést visszavonni és lemegy a szószelekről.

A szenátus kimondja rá a cenzurát.

Dupuy miniszterelnök hozzájárul *Guyot* indítványához és hozzáteszi, hogy az az állítás, hogy: „Éljen a hadsereg!” felkiáltások lázadó tüntetésnek tekintettek, épp oly téves, mint az, hogy a rendőrség brutálisan járt el. Egyébként a hadsereg odaadással viseltetik a köztársaság iránt és védelmezni fogja. A miniszterelnök nem hajlandó az ügyet a politika terére vinni és kijelenti, hogy meggyőződése szerint kötelességét teljesíti.

*Le Prevost de Launay*nek néhány megjegyzése után *Guyot* indítványát 258 szavazattal 20 ellenében elfogadták. (Felkiáltások: Éljen a köztársaság!)

Le Prevost de Launay interpellációt terjeszt elő a *Déroulède*-pör következtében bizonyos bírósági közegek ellen tett intézkedések tárgyában.

Lebrét igazságügyminiszter válaszában emlékeztet a tanuként kihallgatott *Quesnay de Beaurepaire*nek a köztársaság elnöke ellen intézett támadásaira és hangsúlyozza, hogy a *bírósági közegeknek köze kellett volna lépni*. A bírák ellen tett intézkedések azért történtek csak hétfőn, mert 6 előbb jelentést tétetett magának és csak azután vitte az ügyet a minisztertanács elé. Rövid vita után a kormány által javasolt egyszerű napirendet egyhangulag elfogadták.

(A sajtó.)

A republikánus lapok azt írják, hogy a képviselőház, mikor a kormány mellett szavazott, azt az elhatározását nyilvánította, hogy az auteuili eseményekhez hasonló dolgok ismétlődését nem fogja tűrni. A revizionellenes lapok örülnek, hogy a kamara elhalasztotta a *Mercier* ellen való eljárás kérdését, ellenben a revizionpárti lapok esztelenségnek mondják a kamarának azt a határozatát, hogy a *Mercier* ellen való eljárásról csak az új haditörvényszék döntése után fog határozni.

A *Figaro* azt írja, hogy a *Tardif* és *Lombard* ellen tett intézkedések jogász körökben nagy fölűlést keltettek. *Prevost de Launay* szenátor interpellálni fog ebben az ügyben.

A *Politique Colonial* szerint *Zurlinden* és *Bertrand* főügyész helyett legközelebb más személyeket neveznek ki.

A *Journal* értesülése szerint a hatóságok az *Automobil-Club* tagjai között lévő idegen alattvalók viszonyaival foglalkoznak.

(Az olasz képviselőház üdvözlöete.)

Róma, június 6.

Bissolati (szocialista) a képviselőház mai ülésén kérdést intézett az elnökhöz, vajjon nem tartja-e opportunusnak, hogy a francia köztársaság elnökét, akit vasárnap reakcionárius rajongók inzultáltak, az olasz képviselőház rokonszenvéreiről biztosítsa. (Tetszés a baloldalon.)

Az elnök kijelenti, hogy ő az olasz képviselőház érzelmeinek tolmácsa lesz a francia kormánynál.

Arisztokrata csirkefogók.

Páris, jun. 6.

Lemerrier vizsgálóbíró ma éjjel kezdte meg az Auteuilben letartóztatott emberek kihallgatását. A letartóztatottak közül tizet, köztük *Penisse-Passy* márkit ideiglenesen szabadon bocsátották. Tizenöt fogoly ellen megindítják az eljárás igazat miatt, amire a törvény öt évig terjedhető fogságot szab. *Cristianit* hivatalos minőségben működő hatósági személy tettelegesen megsértése miatt vonják felelősségre, amiért két évtől öt évig terjedhető fogság jár.

A kormány elrendelte a *Cercle Athletique* bezárását is, amelynek *Christian* is tagja, számos más auteuili tüntetővel egyetemben.

Az automobil-klubban tartott házmotozásnak nem volt eredménye. A klub azért folyamodott, hogy újból való megnyitását engedjék meg. A klubnak letartóztatott alelnöke, *Dion* gróf, akinek *Puteauxban* automobil-gyára van, jelen volt pénztárának megvizsgálásánál s ezt az alkalmat fölhasználta arra, hogy a gyár igazgatóját utasította, hogy nyolcszáz munkásával menjen el a belügyminiszterhez és követelje a gróf szabadonbocsátását.

Christianit a miatt is perbe fogják fogni, mert a rendőrségnek *hamis címet* mondott.

Páris, június 6.

Christianin kívül még nyolc, Auteuilban elfogott egyént állítanak a rendőrbíróság elé. Ezek: gróf *Dion*, *Barrio Louis* és *Félix*, báró *Baulay*, gróf *Frossenas*, báró *Sainte Marc*, gróf *D'Aubigny d'Assy* és *Le Neville*.

Zola Párisban.

Zola lakása el van árasztva virággal. A költő csak legbensőbb barátjait fogadja; tegnap még ágyában volt, a mikor a versaillesi törvényszék ítéletét átadták neki.

Zola öt napon belül kérheti pörének megújítását.

Az *Auroreban* *Zola* azt írja, hogy miután győzött az igaz és végre újjászületett az igazság, ő is újjászületett s hazajött. Taktikai kényszerűségnek engedett ő, mikor 1898. július 18-án számkivetésbe ment. Nem azért tette ezt, hogy Franciaországból eibujdossék, hanem hogy időt nyerjen. Mi — ugymond — mindig a jog győzelméért küzdötünk és készek vagyunk azt szabadságunkkal és életünkkel megfizetni; nem akartuk, hogy Versaillesban egyszerűen megfojtsanak bennünket.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII. Erzsébet-körut 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finciroz találmányokat és beajstromoz védjegyeket.

Felvilágosítás díjtalan.

HIREK.

Párbaj.

Az emberrel megcsináljuk s vessünk számot vele mindnyájan, hogy ha tetszik neki, ha nem, téma lesz belőle. Ma még nem szabad irkálni rólam, mert ma még csak személy vagyok, első személy magamnak, második nektek s harmadik és utolsó személy nekik, mindenkinek körülöttem — de holnap már fölszurkál a pennájára akárki. Téma lettem, közpréda, dorong a hatalmak kezében, ütőkártya, tromf a játékosnak, argumentum a disputában. Szóval figura, akivel labdázik a világ. Még jó, ha nem foot ballt, amiben rugnak... Én Istenem, például mi közöm volt nekem mindez ideig Oberschall Pál urhoz, akinek a szerencsétlen keze kapásra, célzás nélkül agyonlőtte Putnoky Domokost.. De most már téma lett Oberschall ur. Négy nap óta olvasom, hogy újra fölzudult a közvélemény s tiltakozik a párbajnak nevezett vágóhíd ellen. Irjuk a sok szép okos cikket, mint ahogy irtuk a Batthyány-Rosenberg, meg az Örley-Kálmán eset után, meg mindig, ha saraglyán hoztak vissza valakit a duellumból. Haszon semmi sincs belőle, de legalább háborgunk. S ezt legujabban az Oberschall Pál szerencsétlen keze eredményezte.

Pedig szép kis kéz volt, keskeny, uri, finom, fehér... Én ismertem azt az urat... Fakó kis riporterecske voltam akkortájtban Kolozsváron a Petelei István újságjánál s hangulatért róttam a piacot (a gazdámnak mindig hangulat kellett) s ott láttam a fiatal urakat, mindig a Wurscher előtt, Wurscher cukrász volt, finom cukrász, parkettes, aranyos bottal s az igazán előkelő fiatal urnak délfelé okvetlenül ott kellett sütkérezni a napon az ő boltja előtt... Ott volt Oberschall Pál is, akinek a karján mindjárt a csuklónál arany karperece volt. Akkor láttam először férfi kézen karperecet, sok zszuszuval s Petelei István nem is volt meglegedve a hangulattal, amit hazavittem neki.

Hát ez a karpereces ur ime nagy dolgot cselekedett. Központja lett az örök témának s forgunk körülötte, mint a bolondok. Megint cikkezünk a párbaj ellen. Egy ostobán megtevédt golyó sebláza ejtett valamennyiünket s kezdődik a Vitus-tánc. Mindezt a téma csinálta, aki pedig — úgy hallom a kolozsváriaktól — ha csak ember marad, nem igen beszéltek magáról, mivelhogy tudományok dolgában éppen csak jó közepes. Én legalább nem tudok arról, hogy valami nevezetes jogi könyvet irt volna. Mindazonáltal karperecestől együtt belesett az események szószába gombócna s mi rágjuk, rágjuk jámborban...

Hát pedig rosszul teszszük, hogy annyi bolond módon komoly szót pazarolunk az esetre s most már megint a társadalom értelmére appellálunk. A párbaj ellen gyöngye a társadalom, különösen az olyan társadalom, ami máskülönben is nagyon szegény — komolyság dolgában. Meg aztán itt vannak a kényszerek. O. urnak párbajozni kell, mert P. ur székot vert a fejébe. P. urtól ez nem volt szép, tehát meghalt P. ur. Iksz ur tartalékos szekerész-hadnagy, tehát verekedni kell neki s mivelhogy Ypszilón ur tagja a kisbucagi uri kaszinónak, szintén párbajozik, ha az is a vége a dolognak, hogy beleharap a fűbe. Menyinyi kényszer... S ezt mind a társadalom csinálta — s most ti jámbor polgárok azt kívánjátok, hogy ugyanaz a társadalom egyszerre úgy ledobja magáról a multját, mint a felbőtöt. Hiszen ez nem megy. A társadalom nagy test, nehézkes, nem tud mozogni... S a társadalom nem tud törvényt csinálni. Ide pedig az kell. Nem azért, mert Oberschall ur agyonlőtte Putnoky Domokost, hanem mert a párbaj hülyeség mindenképpen... Mind tudjuk ezt, míg a fe-

jünkbe nem verik a székot, de azután már elfelejtjük s a helyett, hogy elmenünk a becsületes, komoly bíróhoz, akit azért fizet az állam, hogy igazságot olvasson ki a könyvekből, szaladunk a cinkotai erdőbe verekedni. Szóval külön-külön is buták vagyunk, összességben is, hát annak kell megtanítani bennünket, komolyságra, józanságra, aki mindnyájunk fölött áll.

A törvény...

Münchenben ezelőtt öt-hat esztendővel nagy lovagias afférek valának. Csupa éves-éves fiatal ember egy rakáson, olyan életföltételek között, amelyek nagyon alkalmasak arra, hogy a kis kráterekből kitörjön a tűz, sok nagy kérdés, ezer felfogás — hát verekedtek a fiuk. Még az is megese, hogy leány volt a történetben. Szőke idegen nők, némelyik pincérlány sorban, buta kis szerelmek — s mégis vérnek kellett folyni miattuk. Én is segédkeztem egyszer-kétszer.

Odaát azonban cifrán ment a dolog. A kardjainkkal, pisztolyainkkal föltelepedtünk a vasutra, ami hazafelé jön s utaztunk vagy hat órát — a tetthelyig. Egyik kocsiiban három ur, a másikban is három. Salzburgban szálltunk le. Az már osztrák terület. Ott aztán elintéztük az ügyet — s egy urat a kórházban hagyva, visszautaztunk a bajor földre.

S ez a körülmény azért volt szükséges, mert mi szeretjük a tréfát a komoly dolgokban is, az osztrák szomszéd is, de a német már nem. A párbajos urat ott börtönbe csukják esztendőkre s a szekundáns urakat melléje. Nincs is ott párbaj. S ha van, hát nem rossz vice miatt vivják. S ha van, hát feltétlenül egy ur megy haza kettő közül a maga lábán. A másikat viszik.

Ott nem kísérleteznek a társadalommal, hanem törvényt csináltak. Azzal aztán nem lehet viccelni.

Tessék kitalálni magyarul is, amit németül már kitaláltak. S dobottassák ki az újságokkal, hogy ezután a király nevében nem háromnapos államfogház jár ki a feleknek, hanem öt esztendei fegyház s a segéd urak három esztendőt kapnak rabkoszton s azalatt tetszésük szerint akár a kárpitós, akár a suszter mesterséget tanulhatják meg.

Akkor aztán ha jön urasághoz egy ur és azt mondja:

— Tegnap pofon vertek a kávéházban! — uraságod azt fogja felelni:
— Üsse vissza.
— Elégtételt akarok, — mondja ő.
— Menjen a bíróhoz, — mondja ön.
— Legyen a segédem.
— Nem vesztem meg.

S ön nem megy segédnek, verekedni még kevésbé fog.

Csak az első hat úr kerüljön be ilyenformán a tömlőbe — egyszerre nagyon meg fogjuk gondolni, hogy a fejébe verjük e polgártársunknak a székot egy rossz viceért vagy csináljunk egyáltalában a mások rovására viccet.

(Th.)

A ficsúr-merénylő.

○ Megint és mindig Franciaország. Ez a terület úgy kidagad, sajog, izzik, fáj Európa testén, mint valami gyulladt seb, amely nem akar begyógyulni, hiába vágják, kanalazzák az orvosok. Tegnap már fejbeverték az elnököt a royalisták, s ha Loubet véletlenül nem olyan erélyes ember, mintha főispán lett volna egy izgága magyar megyében, most már tudja Isten, mi volna Párisban. Az a löversenyteri merénylő (mily jellemző, hogy a löversenyterén történt!) fölszínre dobott egy új tipust: a gyáva bárót, a ficsúr-merénylőt. Azt a gazembert, aki fölrohant az emelvényre, megütötte a köztársaság első tisztviselőjét, s aztán, amikor megfogták, először eltágadta a nevét, aztán azt hazudta, hogy véletlenül vert Loubet fejére.

Nézzük csak a különbségeket. Egy műveletlen, durva munkásember, akinek telebeszéltek az izgatók a fejét, ha merényletet követett el, kiáll és bevall mindent. A legutolsó gyilkos anarkista is a mellét veri és becsületesen viselkedik. A ficsúr ellenben megijedt, hazudozott, s be akarta adni a rendőrfőnöknek, hogy a totalizátorhoz sietett. Ez a különbség a munkás-merénylő és a ficsúr-merénylő közt. Összeáll három-négy szédelőgő, lump, holmi rongyos kitarott báró, s a királyság eszméjének szent nevében megveri az elnököt, aztán elszalad. Ezt ők royalista tüntetésnek nevezik, s most majd kevesebb buzgalommal fogják leülni a két-három esztendőt, mint aminővel az elnököt püfölték.

A ficsúr-merénylőhöz ezuttal volt először szerencsénk; érdemes jól megnézni ebben a világban, amelyben már a szutenirozható bárók is „merényelnék” — összehasonlíthatatlanul gyávábban és pimaszabban, mint a legutolsó kovácslegény. Mely sok a szerencséje a francia köztársaságnak, hogy csak ilyen emberek támadnak ellene. Amíg bárók és grófok támadják meg egy montelimari paraszttasszonynak a fiát, addig nincs baj. Akkor kezd komolylyá lenni a dolog, amikor egy részeg kovácslegény veszi kezébe az ügyet, s az ütés után büszkén odaplántálja magát a rendőr elé, mondván:

— Én ütöttem meg. Vigyenek be.

Budapest, június 6.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter e heti kihallgatását pénteken délelőtt tíz órakor tartja meg.

— József főherceg Pápmán. Mint pápai levelezőnk jelenti, József főherceg ma korán reggel nagy katonai szemlét tartott a honvédszárság felett, utána pedig kíséretével Fenyvesy főispán kastélyában megébdelt. Ebéd után a főherceg Fenyvesy főispánnal és törzstisztjeivel együtt lefotografáltatta magát, s délután elutazott Páparól.

— Danilo menyasszonyának áttérése. A mecklenburg-strelitzi nagyherceg ma választott a lutheránus lelkész kérvényére, a melyben figyelmeztették a nagyherceget, hogy a lakosság körében a hercegnő áttérése kellemetlen következményekkel fog járni. A nagyherceg közölte a lelkészekkel, hogy nem akadályozhatja meg Jutta hercegnő áttérését, mert a cár is kívánja és a hercegnő nagykoru, tehát neki nincs föltétele hatalma.

— A szent év zarándoklói. Rómából jelentik: A szent évi zarándoklaira eddig Olaszországból 13, Franciaországból 5, Ausztria-Magyarországból 4, Németországból 3, Belgiumból 2, Galiciából 2, Dél-Amerikából 2, Angliából 2, Észak-Amerikából 3, Svájból 2, Skótzországból 2, Írországból 2, Oroszországból 2, Spanyolországból 2, ezeken kívül minden nemzet egy-egy, összesen hatvanhat zarándoklatot jelentettek be. Legimpozánsabb az olasz zarándoklat lesz, amely 300.000 zarándokból fog állani. Franciaországból 200.000-en, Ausztria-Magyarországból 150.000-en jönnek. Az elszállásoló bizottságnak havonként 100.000 zarándok elszállásolásáról kell gondoskodnia.

— Kossuth-szobor Szegeczen. A Szegec-Központi Társadalmi-Kör elhatározta, hogy egy Kossuth Lajosnak állítandó szobor létesítésére mozgalmat indít s főlkéri a II. kerület országos képviselőjét, Polczner Jenő pártelnököt a mozgalom vezetésére. A kör akkor a javaslatok megtételével Dr. Lipkay Kálmán körelnököt és Rostkowitz Arthur jegyzőt bízta meg, akik azt a napokban fogják átnyújtani illetékes helyen. A nyári szünet után indítványt tesznek a városi közgyűlésen is a Kossuth-szobor tárgyában.

— Helmholtz szobra. Berlinben ma délelőtt leplezték le az egyetem előtt lévő kertben a császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Frigyes Henrik herceg, Miquel pénzügyminiszter, Bartsch államtitkár, Kirschner polgármester és a diákság jelenlétében Helmholtz szobrát, amelyet Herter szobrász készített. Az ünnepi beszédet Waldeyer rektor mondotta.

— Szerkesztő-váltás. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületében, amelyet Auer Róbert elnök szakszerű buzgó vezetése a rokonegyesületek sorában a legelőző közé emelt, a napokban töltötték be a főtájkári állást. Az egyesület választmánya egyhangulag kitűnő iróársunkat, Kabos Edét választotta.

meg főtitkáranak, egyszersmind őt bízta meg a Magyar Utazó Kereskedő szerkesztésével. A lap helyettes szerkesztője dr. Radvány Manó egyesületi titkár.

— **A házelnök párbaja.** Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, ma karpárba vitt Fenyő Sándorral, a M. H. szerkesztőjével, aki közreadta egy bécsi lap rágalmozó cikkét. A páros viaskodás feltételeit a következőképpen határozták el: Karpárba egyenes, tompegyűjű párbajdorkokkal, végkimerülésig, nyak- és csuklóbandázzsal. A párbaj ma délelőtt fél tizenkor ment végbe a Fodor-Rákossy-féle vízóteremben. Perczel Dezső segédei voltak: Gromon Dezső államtitkár és Münich Aurél országgyűlési képviselő, Fenyő Sándor segédei: Bartók Lajos szerkesztő és Feszty Árpád festőművész. Perczel orvosa volt dr. Farkas László, Fenyőé dr. Lévy József. A vezetőség Gromon Dezső volt. A felek nagy hévvel csaptak össze és egymásról egyszerre sebesítették meg egymást. Perczel Dezső a fején kapott egy karcolást, Fenyő Sándor homlokán és orrán karcolást s jobb mellén kisebb vágást szenvedett. Az orvosok, illetőleg a segédek erre beszüntették a párbajt. Párba után Fenyő Sándor sajnálatát fejezte ki a történet fölött, amit Perczel készséggel vitt tudomásul és kezét nyújtott ellenfelének.

— **Egynémely iskolák.** Vajjon kik lehetnek a főváros építési vállalkozói? Micsoda anyagból építhetők a főváros? S kik lehetnek azok az urak, akik beengedik a főváros egynémely iskoláiba a gyermekeket? Mindezeket abból az alkalmából kérdezzük mi jámbor családapák, hogy hirtelen egymásutánban két fővárosi iskoláról sült ki, hogy fuser módon van megépítve, annyira lelkiismeretlenül, hogy éppen csak a gyermekek élete fölött örködő külön gondviselésnek köszönhető az, hogy ez az igazság nem egy csomó életbe került. Az Attila-utcai új elemi iskola tornatermének egy fala bedőlt, szerencsére akkor, amikor nem tornászhat benne s ugyancsak a napokban a VIII. kerületi szűz-utcai közösi gimnázium épületén esett meg olyan kis kellemetlenség, ami könnyen egy csomó diák életébe kerülhetett volna, ha véletlenül a nagyobb diákokra is nem vigyázna a gyermekek Gondviselése. Leszakadt az erkély aljáról egy csomó gipszciranda... Hát ezek a gyors egymásutánban elkövetkezett esetek jogosulták teszik a kérdést, hogy mivel épített a főváros s ki engedi bele az ilyen felemás módon megépített iskolákba a gyermekeinket. Úgy látszik, hogy a mi adminisztrációnkra minden tekintetben ráér a gyámság.

— **Házasság.** Fényes esküvő volt ma délelőtt fél tizenkötökör az egyetemi templomban. Sopkés Sándor műgyémánt magántanár, a Magyar Államvasutak főmérnöke esküdött örök hűséget Chorin Margit kisasszonynak, Chorin Ferenc országgyűlési képviselő leányának. A templomba, amely virágokkal és délszaki növényekkel volt díszítve, a nászvendégek alig fértek be. A politikai és tudós világ tagjai, valamint a nagyipar kitűnőseinek nagy számában jelentek meg, csaknem valamennyien a feleségükkel. Mint násznagyok szerepeltek a menyasszony részéről Lánzy Leó országgyűlési képviselő, a völgyöny részéről Cserháty gyárigazgató. Valóságos feltűnést kellett a nyolc egyforma nászszőnyeg öltözékben megjelent koszorús leány. Az előzől közönség soraiban ott láttuk többek közt Heugot Sándor kereskedelmi miniszter nejét, Szatmár városa, Chorin Ferenc országgyűlési képviselő kerületi — Hermann Mihály polgármesterrel, Papp Géza főjegyzővel és dr. Kelemenel képviseltette magát, azonkívül ott voltak: gróf Gyürky Ábrahám, dr. Décsai Zsigmond kuriai bíró, dr. Tarnay János királyi táblai bíró, Lukács Béla és Berzevich Albert titkos tanácsosok, Falk Miksa országgyűlési képviselő nejevel és leányával, Vadnay Andor főispán nejevel, Gajári Ödön, Emmer Kornél, Weisz Berthold, Szivák Imre, Matuska Péter képviselők nejeikkel, Rakovszky István, Visontai Soma, Kovács Pál és Bernády György országgyűlési képviselők, Lánzy Gyula, Schwarz Gusztáv, Marczali Henrik, Kovács Gyula, Puly Ákos és Ziperovszky Károly egyetemi tanárok, Kilényi Hugó és Szántó Mihály miniszteri tanácsosok, Brüll Ignác angol konzul, Halász Sándor osztálytanácsos, Kuranda, Sarbó, Biró, Reimann és Frischmann igazgatók. A jegyesek bevonulásakor az orgona Lohengrin nászindulóját játszotta. Az egyházi szertartást Krizsán Mihály pápai kamarás, a központi szemintárium igazgatója végezte, aki gyönyörű beszédet intézett a jegyescsapatnak. Az esketési szertartás végzetével az ifjú házaspár a rokonság és a tömörkedés tisztelő jókívánságait fogadta. Az értékes nászajándékok közül különösen kivált egy bensőségével és az ajándékozók szeretetével; Szatmár városa nevében ugyanis Hermann Mihály polgármester szép beszéd kíséretében egy remekművet diszalbutot nyújtott át a boldog menyasszonynak.

Schneller Sándor, Schneller és Kosza budapesti szabócég belfajja eljegyezte Kohn Vilma kisasszonyt, Kohn Sámuel tekintélyes komáromi kereskedő leányát. Brakl Vilmos kereskedő Szereden eljegyezte Herczeg Katica kisasszonyt Nagyszombatban. Engel Péter Budapestről eljegyezte Berger Ilona kisasszonyt Beregszászon. Schönwald Kabos, a kismártoni szeszgyár tulajdonosa, eljegyezte Förstner I. Bernát bérli leányát, Reginát Mező-Örsön. Grosz Frigyes Budapestről eljegyezte Schiffer Janka kisasszonyt Ujpestről. Schwarz Mór szászrényi fakoreskedő június 11-ikén vezeti eltarhoz Fejér Ella kisasszonyt, Fejér Márton fővárosi ügyvéd leányát.

— **A Szent István-templom festményei.** Ma délután ülést tartott a lipótvárosi templom építésére felügyelő bizottság. Az ülés elején az elnök, Lung tanszecs megemlékezett a nemrégiben elhalálozott báró Liphay Béláról, aki ennek a bizottságnak is szorgalmas tagja volt s finom művészi érzékével a munkálkodásában hasznosnak segített elő. Bemutatásra került a számadások s ezek során tudomásul vették, hogy a múlt évben 199.458 frtot használtak föl; 1899-re 151.000 forint van előirányozva. Vastagh György és Ébner festők elkészítették a mellékkapóknak elhelyezendő 8—8 medaillon kép kartonját, amelyek a magyar történelemre vonatkozó szenteket, főpapokat ábrázolnak. Benzur Gyula elkészítette a szentély kupolájába kerülő öt nagy mozaik kép kartonját. Ez az öt kép a mise glorifikációja s a csoportok a mise kéré, dicsőítő, imádó, engesztelő és hálaáldozatok tartalmát jelképezik. A bizottság úgy találta, hogy a művész valóságos remekműveket alkotott. Hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a szentély e mozaik képeit a Salvatori-óg készítse. négyzetméterenként 400 frankjával.

— **A műgyémánt új tanéve.** A közoktatásügyi miniszter helybenhagyta a József-műgyémánt 1899—1900-ik tanévre megejtett választását. E szerint a jövő esztendőben a rektor Liphay Sándor lesz, az építésmérnöki szak dékánja Petz Samu, a gépészmérnöki szak dékánja Jónás Ödön, a vegyész szak dékánja dr. Réthy Mór, s a gazdasági intéző Tóth Béla egyetemi tanár.

— **Régi hír Andrééről.** Szegény Andréét újra földézik és pedig nem a spiritiszták, akiknek a hatáskörébe tartoznék ez a munka, hanem komoly emberek. Két esztendeje indult el az örülten merész vállalkozásra s most megint akadtak egy nyomra a levegő útjából. Egy üzenetre, a mi arról a napról van kelteve, amelyen fől szállott. Parafatokban kis cédula a három leghajós aláírásával. Ez áll rajta:

Minden rendben van, kidobott körülbelül a keleti húszszáz 81. foka alatt, a szélességi fok ismeretlen.

Andree, Strindberg, Fränkel.

Hiszzen hogy akkor hol volt, amikor még vakmerő nagy reménnyel volt tele a lelke s vígan röptel vele a hajó — az nem is fontos kérdés ma. Most hol van? Erre tessék felelni. S erre csakugyan csak valami nagyon jó médium tudna választ adni, ha ugyan van ilyen. A parafatokat különben a múlt hó tizennegyedikén találta két gyerek Észak-Islandban. Onnan hozta el Norvégiába egy hajóskapitány.

Andree cédulájáról különben a stockholmi antropológiai és földrajzi társaság is kapott hírt Walte mandali hajógyárostól. A gyáros telegramja mindenben megerősíti az előbbi értesülést, amely Stockholm elkerülésével, direkt Mandalból jutott bele a sajtóba.

— **Galvani emlékezete.** Bolognában ma leplezték le a hatóságok és egyesületek jelenlétében azt a bronz-koszorút, amelyet a nemzetközi táviró-kongresszus Galvani szobrának a talapzatára tett. Az ünnepségen vagy száz, mindenféle nemzetiségű képviselő volt jelen. A kormány, a rendező-bizottság, a község képviselői, továbbá Amiot francia delegátus és Magyarország és Németország képviselői beszédeket mondtak, amelyeket a közönség nagy tetszéssel hallgatott.

— **Az idő.** Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint tegnap ismét voltak zivataros esők, leginkább az ország keleti felében. A kár egyes helyeken jelentékes. Egyébként az idő száraz, derült és meleg.

Egy egrü táviratunk szerint Kápolnán és környékén rettenetes vihar dult. A villám több házat felgyújtott és az emberek kis vagyonukért rettegve, jajveszékelték siettek a tűz elfojtására. Később dió-nagyságu jég esett és óriási kárt okozott a szépen fejlődő vetésekben.

— **A kadarkuti nábob végrendelete.** A pécsi királyi ítélőtábla, mint levelezőnk jelenti, ma helyt adott a letartóztatott Nagy Ákos felebbbeszésének és megszűntette az ellene elrendelt vizsálati fogságot. Nagy Ákost ma délután már szabadlábra is helyezték. Előreláthatólag a szóbeli végrendeletet semmisnek nyilvánítják és az elhunyt Nagy Márton 3 millióra becsült vagyona megoszlik testvérei, Nagy Ferenc és néhai Gócs-család leszármazottjai közt.

— **Hazádnak rendületlenül...** Advan egy igen nagyon ostoba eset. Bántottak minket, aztán aki bántott, azt azzal bántotta vissza egy rózsahegy polgártársunk, hogy elhuzatta a cigánynyal a Szózatot; tehát ha nekünk magyaroknak valaki azt mondja, hogy: számár, akkor mi gorombaságnak elfütyüljük, vagy ha éppen kéznél van a cigány, elhuzatjuk a Szózatot. Ha lemarháznak, a Himmusz kerül elő trófnak s ha hátra is vernek, akkor huzad füstös a Rákóczy-induló. Valaki rám káromkodik s én csak hogy lecafoljam, a Miatyánkot recitálom el neki s ha szülőföldjemet szítja a mosdatlan szája, hát csak hogy én is kellemetlenkedjem neki, rákontrázok egy Dávid-zsolttal, ami pedig majdnem az, ami az imádság. Hát pedig ez bolond dolog, mint ahogy bolond dolog volt Ruttkay Jenő urtól is, aki Rózsahegyben boltos, hogy amikor a magyar szóért rázudult a tót csürhe, a Szózatot huzatta el a cigánynyal — hogy egye őket a méreg. Ette is, olyan nagyon ette, hogy megverték a cigányt, és meg Ruttkay Jenőt is, és most törvény elé állanak e miatt a disznóság miatt, de ugyan edes polgártársunk, mit keresett abban a hecchben a Szózat. Hiszen az nem gyerektánc, kérem. Avagy, ha önnek egy nagyon finom pengéje volna, olyan penge, amivel az öreg apja, úk apja, meg még nem tudom, hogy melyik ők apja dicsőséget verekedett, hát azzal menne ki, hogy orron üsse a kutyákat, akik a gazdaságot tépik... Dehogy... Bortal csinálná a dolgát, mint ahogy a *Dinum dinum sum sum* is éppen elég lett volna a rózsahegy hiányos intelligenciának. Az imádságokat nagy alkalmakra tartjuk meg, polgártárs. Ugyis olyan kevés a nagy alkalom és sok, sok minden az, amiért imádkozni kell.

— **A testi nevelés érdekében.** Dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter abból az alkalmából, hogy a jogakadémiák ifjusága nem vett részt a főiskolai atletikai kluboknak május 28-ikán tartott sportversenyében, a következő rendeletet intézte a jogakadémiák vezetőségeihez:

A budapesti főiskolai atletikai kluboknak mult hó 28-án tartott sportversenyén sajnálatos kellett tapasztalnom, hogy azok a jogakadémiák ifjusága nem volt képviselve. Miután a magam részéről rendkívül nagy fontosságot tulajdonított annak, hogy a testi nevelés a tanítványok minden fokozatában, de kiváltképpen a főiskolák ifjusága körében minél inkább tét hódítson s egyszersmind annak minél célszerűbb intézmények által érvényes szereztessek, felhívom a címet, hogy minél előbb tájékozatosan arról, vajjon a vezetése alatt levő jogakadémiák kebelében léteznek-e az ifjuság testi fejlődésének célját előmozdító intézmények. Amennyiben pedig ez irányban eddig gondoskodás nem történt volna, sziveskedjék hozzáam kimerítő javaslatot tenni az iránt, hogy mi módon szándékozik az ifjuság ezen figyelmen kívül nem hagyható szükségletéről a jövőben gondoskodni.

— **A gróf Hadik-gyermekek gyilkosa.** Esztergomból táviratozza tudósítónk, hogy Heinec Laurát, a gróf Hadik-gyermekek gyilkosát ma Esztergomba szállították. A vizsgálat eddigi adatai szerint bebizonysodott, hogy Heinec Laura meggyilkolta egy gyermekét, volt egy másik gyermeke is, aki Palócon meghalt. Most az a gyanu merült föl, hogy az elvetemedett lelkű asszony ezt a gyermekét is úgy gyilkolta meg. Bántottában társa is volt, egy esztergomi asszony, akivel gyakran járt Budapestre. Borzasztó cinizmusára vall, hogy a gyilkosság elkövetése után egy budapesti táncmesternél táncolni tanult.

— **Az új fumei rabbi.** A fumei izraelita hitközség a minap választotta meg rabbiját. Egyhangulag dr. Farkas Józsefet választották meg, akinek hazafias érzelmei szíltében ismeretesek.

— **Utlevélek.** A statisztikai hivatal minden hónap elején elküldi egy hónap krónikáját. Az a nagy sor egymás mellé rótt szám, amelyet ez a kék füzet magába foglal, nagy tömegében egy szürke seregnek látszik. Csak a részletezésnél vesszük észre, hogy azok a számadatok színekkel vannak telve. Egymásra halmozott mindenféle színnel, amelyek összekeveredve tetszenek csak szürkének. És élet is sok van ezekben a számokban. Kiérzik belőlük a társadalmi és gazdasági élet lüktetése, amely néha erősebb, majd halkabb. A sötét színek közé való az Utlevélek rovata. Nemcsak arról szól, hogy áprilisban hanyan mentek ki az országából, hanyan tértek vissza, hanem azt is megmondja, hany lelket vesztettünk. És szomorú valóság, hogy Románia vezet még mindig azok között az országok között, amelyek befogadják az utast, de nem eresztik vissza. A kiállított utlevélek közül majdnem 60 százalék szőlő Romániába. Amerika csak 25 százalékkal szerepel. A Romániába vándorlók között a székelység teszi a legnagyobb kontingenst. Ez a százalék csak az utlevélek száma. Minden két utlevélre pedig három utas esik. Nem először esik ezekről a romániai kivándorlásokról. Baj, régi baj: azt mondják ezek a szürke, egymás mellé rótt számok is...

— **Családirto.** Kunfélegyházáról írja tudósítónk: *Hevér Flóris, kunfélegyházi* haszonbérlo tegnapelőtt agyonlőtte anyját, öt éves fiát és azután önmagát. E két óta többször tett kísérletet abból a célból, hogy életét kioltsa, szándékának keresztvitelében azonban eddig még mindig megakadályozták. Mult vasárnap reggel is kötéllal akart véget vetni életének, anyja azonban idejekorán leoldotta. Pár órával később puskájával agyonlőtte az anyját, öt éves fiát, végül önmagát.

— **Kisköti lokomotív.** A *Budapesti Tudósító* jelenti: E hónap 5-én este a székesfehérvári állomásán *Dinnny* felé eső bejárati váltóján egy tartalékmozdony kisiklott s a bejárás eltorlaszolta. A budapesti déli pályaudvarról este nyolc órakor indult 201. számú gyorsvonat utasainak e miatt át kellett szállniok s a vonat hetven percnyi késéssel folytatta útját.

— **Apá és fia.** Aradról két ember szerencsétlen halálát jelenti levelezőnk: *Mészáros Péter* székudvari jó módú gazda 14 éves fiával lovakat usztatott a Körösben. Az erős folyásu megdagadt Körös a fut elragadta, mire az apja utána uszott, de mindketten belefulltak.

(x) **Chronikus vizek.** bármint sűrű, bőrkülfélek minden fája, test-, kéz-, lábázdak ellen legjobban ajánlható *Erényi Béla* szabadszállási gyógy-szerész „*Ichtiol-Salicil*” készítménye, mely orvosilag ki van próbálva és legjobbnak találtott. A test bármely részén biztos eredménnyel használható. Ára 3 korona, utasítással. Postán megrendelhető: *Erényi Béla*nál, Szabadszálláson (Pest megye). Főraktár: *Török József* gyógyszerüzében (Király-utca 12. szám) van.

Verekedő katonatisztek.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 6.

A *Szegedi* katonai botrány, amelyről mai számunkban már röviden megemlékeztünk, az egész országban kinos szenzációt keltett. A katonatisztek vérengzése megint azt a hegemoniát mutatja, amelyet a katonaság kardja révén a békében, békés polgárok között magának mindenáron kieszik. A *Szegedi* botrány annál is inkább vérlázító, mert a szerencsétlen áldozat, *Engel Lajos*, a legbékésebb polgárok közé tartozik, aki a város társadalmi életében egyéni képességein kívül éppen higgadsága folytán játszott jelentős szerepet. Mérheterlenül súlyosítja az esetet az is, hogy *Szeged* városa nem az a hely, ahol ilyen vérengzése valaha is apropót adtak volna, akár a katonaság, akár a polgárság részéről. A katonaság és a polgárság között levő egyetértés itt nem az a megszokott feszült békesség, amely egymás meg nem bántásában nyilvánul, hanem a legbizalmasabb barátság, harmonikus együttműködés a társadalmi élet minden terén. A *Szegedi* tisztiek esték — írja *Szegedi* tudósítónk — híresek arról, hogy itt együtt vigad a katonatiszt nemcsak az ugynevezett haute voleeival, hanem a tisztviselővilággal és az értelmiséggel. A katonaság zenekar térzenét ad, s megtörtént nem egyszer, hogy közös hadseregheli tisztiek a *Rákóczi-indulóval* kísértették magukkal fényes nappal. És valahányszor fölmerült valamely ügy, amelyet társadalmi uton akartak rendezni, együtt dolgozott a katonatiszt a polgáremberrel, nagyobb társadalmi mozgalmak élén pedig szintén ott volt a hadsereg is. Ez az ideális békesség, tagadhatatlan, az utóbbi időben mindinkább tűnőfélben volt. Néhány fiatal katonatiszt viselkedése idézte elő ezt a változást.

A tegnapi véres affér három szereplője közül kettő, — jelenti *Szegedi* tudósítónk — *Vörös László* honvédfőhadnagy, *Weiner Antal* honvédbadnagy, vidéki, jelenleg a honvédgyalogsági utasztanfolyamot hallgatták, a harmadik, *Andor Béla* honvédfőhadnagy *Szegeden* állomásozik. Adornak már több afférje volt, legutóbb a *Kass* vigadóban, ahol a tegnapi vérengzés történt, a helyiség tulajdonosa kénytelen volt figyelmeztetni, hogy nyilvános helyen van s tisztelje a jóízű közönséget.

A megindított vizsgálat adatai szerint a botrány a következőképp folyt le:

Engel Lajos, a *Szegedi Napló* kiadója, a *Szegedi Napló* néhány munkatársával vasárnap éjjel betért a *Kass*-féle Vigadó kávéházi helyiségébe. Az egyik asztalnál néhány orvos és ügyvéd ült feleségestül, akik *Engelnek* jóismerüsi lévén, az asztalukhoz telepedett. Már jól bent voltak az éjszakában, mikor a kávéháza három honvédtiszt — *Andor Béla* és *Veres László* főhadnagyok és *Weiner Antal* hadnagy lépett be három orfeumi énekesök kíséretében. A társaság igen emelkedett hangulatban volt.

Az *Engel* társaságában levő hölgyeket nagyon kinosan érintette a zajos mulatság s ferjeik karján hamarosan elhagyták a helyiséget. Velük együtt a vendégek nagyrésze szintén eltávozott. *Engel Bíró* Benó városi mérnök társaságában visszamaradt s azt mondta, hogy mégse járja, olyan előkelő helyre,

mint a *Kass*-vigadó, orfeum-dámakkal térni be. *Andor* főhadnagy erre odalépett *Engel* Lajoshoz és hevesen kérdőre vonta, miért sértegette a hölgyeket.

— Ilyen hölgyeket nem illik ily előkelő helyre hozni! — szöjt *Engel*.

Még ki se mondta e szavakat, a főhadnagy már a kezével feléje ütött. *Engel* elhátrította az üstét, mire a főhadnagy megragadta és arcul ütötte, ezután kardot rántott és a féleles karddal súlyos csapást mért *Engel* fejére, akit rögtön elborított a vér. Ugyan ebben a pillanatban a két másik tiszt is odarohant és a védtelen embert éles kardjaikkal használni kezdték. Ezt látva *Bíró* mérnök, védőleg arát közbelépni, de az egyik tiszt oly nagy csapást mért rá, hogy súlyos sebével kénytelen volt visszavonulni. Ezalatt a tiszt kardok elvégezték véres munkájukat. *Engel* a homlokán, a hátszán, az arcán, az állán s az egész felső testén oly súlyos vágásokat kapott, hogy eszméletlén vesztve, a földre roskadt. A tisztiek erre vértől csöpögő kardjukat a hüvelybe dugták s az orfeum-énekesök társaságában eltávoztak.

Az időközben föleszmélt *Engel* sebeit aztán úgy a hogy bekötötték s kocsi a városi kórházba szállították, miatt másodsor is elvesztette eszméletét.

Reggel hat órakor *Temesváry* Imre rendőrkapitány helyszíni vizsgálatot tartott s nyolc órakor jelentést tett *Rainer* főkapitánynak. Ezalatt *Berger* és *Fernád* orvosok *Engel* a saját kívánságára a lakására szállították. Dél előtt 11 órakor a vérengző tisztiek fölttes katonai hatóságuknál kihallgatásra jelentkeztek; azt mondták, hogy azért rántottak kardot, mert a verekedés *Engel* kezdte.

Engel Lajost a polgári és katonai vizsgálóbírák együttesen hallgatták ki lakásán.

A botrány áldozatai, *Engel* és *Bíró* tegnap a vérengző tiszteket provokáltatták.

Az orvosi jelentés szerint *Engel* a fején hat súlyos vágást szenvedett s egy iszonyu csapás következtében a jobb karja eltört. A testén levő kisebb kardvágások szinte megszámlálhatatlanok. Állapota súlyos, bár nem életveszélyes. Előreláthatólag négy hétig kell az ágyat őriznie.

A városban nagy az izgatottság. *Engel* Lajos *Szeged* első polgárai közé tartozik, munkásságát, amelyvel a legelőkelőbb vidéki napilapok egyikének kiadójává küzdötte föl magát, mindenütt méltányolták. *Polczner* Jenő, *Szeged* második kerületének képviselője a törvényhatóság legelső ülésén indítványozni fogja, hogy a törvényhatóság fejezze ki a honvéd tisztikarhoz intézendő átiratában megbotrányozását a három botrányhős viselkedésén. Egyébként azt beszélik, hogy *Polczner* a képviselőházban is szóvá teszi az ügyet interpelláció formájában.

A botrányból keletkezett két lovagias affér ma megszaporodott még hárommal. A *Szegedi* lapok, a *Szegedi Napló*, a *Szegedi Híradó* s a *Közvélemény* szokott előkelő tónusukban nyugodtan s tárgyilagosan írták meg a katonatisztek hősködését egy védtelen emberrel szemben, a botrány okozói mégis sértő tendenciát magyaráztak ki a lapok cikkeiből. Ezért *Andor Béla* honvédfőhadnagy *Külnyi* Zsigmondot, a *Szegedi Napló* szerkesztőjét, *Palocz* Lászlót, a *Szegedi Híradó* szerkesztőjét és *Rostkovits* Arturt, a *Közvélemény* szerkesztőjét ma kihívatta azok miatt a cikkeik miatt, melyeket *Engel* Lajos megvagdálásáról, a rendőrségtől kapott adatok alapján, lapjuk mai számában közölték. A *Szegedi* hírlapok ebben az ügyben ma délután értekezletet tartottak.

A varázshedgü vége.

(*Rigó* János halálhíre.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 6.

Bizony undok dolog volt már írni is, meg olvasni is a sokat emlegetett cigányprimásról, aki szőke kedvesével egyetemben olyan ügyesen tudta fenntartani a világ érdeklődését. De ismét kell vele foglalkozni most, amikor a következő telegramot kapjuk:

Kairó, június 6.

Rigó János, *Ward Klára* asszony kísérője tegnap este pestisben meghalt.

Ezt a hírt egynémelyek el fogják hinni, mások pedig nem; elvégre *Rigó*ék részlegáltak erre a székesziszre. Hogy az igazságot feltétlenül eltaláljuk, két cikkben foglalkozunk a telegrammal; az elsőt olyasvalaki írta, aki elhitte, hogy *Rigó* János meghalt, a másodikat pedig egy szkeptikus ember, aki a halálhírebe ismét csak a beteges reklámhajtászat egy már igazán csunya jelét látja.

I.

Meghalt tehát a varázshedgü hőse, a magyar cigányprimás, aki ördögön vonófalán a kárhozatba szöktette *Paris* és *Brüsszel* fönemességének legszébb asszonyát! Nem így képzeltem el magamnak a végét ennek a fáraó *Don Juánnak*, és most, hogy a pestis elragadta az elők sorából, disharmoniót érezek, mert az életben is a műszabályok érvényesülését kerestem.

Azt hittem, hogy majd egyszer ez a *Rigó* János, mint a kikorbaesolt kutyá vissza fog térni bűnbánólag hűséges feleségéhez. A helyett most a kairói pálmák alatt elragadta a pestis.

A mikor négy év előtt *Rigó* János a *Boulevard des Italiens* egyik leglátogatottabb vendéglőjében, a *Restaurant Bayard*-ban játszott esténként, egy gyönyörű szőke asszony ezresével fizette a nótáit. A primás, aki mindjárt észrevette *Chimay* hercegnő érdeklődését, egész lelkét beleöntötte a hedegüjébe, valahányszor a szép asszony hallgatta. Azután megszöktek. A hercegnő asszony elhagyta a férjét, aki őt teljesen elhanyagolta és megfélemezte gyermekéről, aki kötelessége teljesítésére inthette volna. Nem hallotta a lelkiismeret szavát, csupán a varázshedgü bűbájos dallamát.

Az egész világ foglalkozott a botrányval és nagy volt *Budapest*-en a szenzáció, amikor 1896. december havában a szerelmes pár egy kőruti szállodában lakást vett. A karácsony-estét *Pákozdon* töltötték *Rigó* János szüleinél.

A jegyző-családnál volt a karácsonyesti vacsora. A csudaszép asszony az asztalfőn ült szőke virághimes selvempongyolában, vakító fehér vállakkal és nyakkal, amelyből kiemelkedik az antik metszésű, kamészerű, stilizált szép fej, amelyet a félhosszúra nyírt, velencei székeségű, dus haj vesz körül. Nagyon exotikus kép volt ez a jelenség ebben a környezetben.

Azután bejárták a világot. *Karslbad*-ban *Ward Klára*, aki időközben első férjétől elvált, édesanyjával, özvegy *Ward* Jamesnéval találkozott. A tisztességes matróna azt a tanácsot adta *Rigó* Jánosnak, váljék el igazi feleségétől, *Barca* Mariskától és tegye törvényes hitetársává a leányát. A kaposvári törvényszék előtt meg is indult a válópör, a szerelmesek visszatértek *Budapestre*, de nem sokáig maradtak itt, mert *Barca* Mariska hamarosan elverte a *József-kőruton* *Rigó* Jánost a hercegnő asszony szemelátára és ebből az alkalomból vitrilt is emlegetett a jövőre nézve. *Kairóba* mentek és a lapok még a mult hétén közölték a primás egy levelét, amelyben kéri a feleségét, egyezzen bele a válásba.

A hűséges cigányasszony nem egyezett bele, de közbelépett most a halál és elválasztotta mind a két asszonyt *Rigó* Jánostól. Vajon melyik az igazi özvegye? Az-e, akihez a forma kötötte, vagy az, akinek a lelkét varázshedgüjével meghódította?

II.

Vannak nevek, amelyeknek leírásakor az újságíró tolla szinte visszapatyan. Elvégre megcsömörlünk bizonyos emberektől, akik folyton megjelennek a nyilvánosság előtt és akikről téhat meg kell emlékezni a nyilvánosság organumának is. Az újságíró gyakorlott szeme látja ezeknek a reklámhajtás embereknak a praktikáit, amelyekkel kiereszszakolják maguknak, hogy emlegessék — és mégis kénytelen róluk írni. *Rigó* János és szőke szerelme már régóta tul vannak a szerelmes kaland első édességein, most már nem annyira foglalkoznak önmagukkal, mint inkább arra van szükségük, hogy a világ foglalkozzék velük.

Rigó János, *Chimay* hercegnő nevére már régóta borsószik a hátam és most mégis meg kell emlékezni a fekete hedegüsről, mert egy *kairói* telegram szerint meghalt a pestisben.

Erőt vettem magamon. Megirtam. De nem hiszem. Nem szeretnék csalódni, már az ő érdekében sem.

FŐVÁROS.

(*) **A gyermek-menedék hely.** A közjótékony-sági bizottság a tegnapi délelőtt tartott ülésén tárgyalta *Károlyi* Sándor grófnének, a gyermek-menedék hely-egyesület elnökének ama kérelmét, hogy a főváros a Vésey-féle alapítványból eddigelő ősszegyűlt kamatokat engedné át a gyermek-menedék hely oéljaira, hogy így ebből a pénzből ki lehessen építeni a IX. kerületben levő épület új szárnyát. A közjótékony-sági bizottság a kérelem ilyen alakban való teljesítéséhez nem járul hozzá s azt javasolja, hogy évről-évre csakis a folyó jövedelmeket engedjék át.

(*) **Adókiivetés.** A fővárosi adókiivetés-bizottságok holnap, szerdán a következő új helyrajzi számú III. osztályu keresetadó-javaslatokat fogják tárgyalni: az I. kerület krisztinavárosi 11000 számtól végig, Tabánban 1199. számig; a II. kerületben (*Viziváros*) 2929/30—2998. számig; IV. ker. 299—301. számig; az V. ker. az első bizottság a 665 hrszám folytatása, a második bizottság 939—944. számig; a VI. kerületben az első bizottság 3719—3734. számig, a második bizottság 3048/50—3065. számig; a VII. ker. az első bizottság 4836—4840. számig, a második bizottság 4263/A—4264/65/3. számig; a VIII. ker. az első bizottság 5633—5650. számig, a második bizottság 6348—6573. számig; a IX. kerületben a 8908—8920. számig; a X. kerületben 7939/7—7945. számig.

Nyilttér.

'Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainak, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható árnyalványokoskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten, főraktár Edesutya L. urnál.

Évad: május 1 — szeptember végeig.

Gleichenberg gyógyhely

Javallatok: A gégecső, a légzőszervek és emésztőszervek megbetegedései.
Ellenjavallat: Azskór.

GYÓGYÉSZKÖZÖK: alkáliás-muriatikus források, savó, tóhéj- és keeskelei (szász takarmányozás), keleti, fenyő- és gróvnyverhelézetek, forráslápor-lasztások különbözőkban, pneumatikus kamara, szénasavas- és perzso fürdők, hidegvízgyógyintézet.
Felviteltetés és propédeutikus nyelvek.
Lakómegegyesületek elfogad.
Gyógyvinnazantóság Gleichenberg.

Biztosítás felfolyamvesztés ellen kisorsclás esetén.

Bpesti villamos városi vasút részvény.

Huzás folyó évi június 10-én.

Esetleges veszteség kb. frt 30.—

Biztosítási díj darabonként 30 kr.

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV. ker., Kecskeméti-utca 1. szám.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Az orosz balletkar. Annak a két balletnek, amelyet ma először lejtettek el orosz vendégeink, már tegnap mondtuk el a meséjét, de a zenéjéről még ma se beszéltek. Egy ideig nem tudtam magamnak számot adni arról, hogy miért is esudálkozom, amikor erre a zenére táncosok és táncosnők jönnek elő a kulisszák mögöl; egyszerre tudtam, hogy kikre várok: lovakra, lovarnökre és a Dummer Augusztra. Igen, ez a klasszikus cirkus-muzsika, amely azonban az *Oparaházban* fizikai kinokat okoz az emberi fülnek. És ez a karmester! Hallottam, hogy tulajdonképpen trombitás és most először dirigál és hogy az oroszok csak azért hozták el magukkal, mert valahogyan tud németül. Annál nagyobb élvezetben részesített ma ismét orosz vendégeink fenomenális táncművésze. *Preobranszkaja* Olga kisasszony csillaga a társulatnak, és nem a szép *Petipa* Mária, aki a félhivatalos primaballerina. Temperamentuma ugyan elragadó, de fegyelmezetlen, mikikája meg néma kulisszahasogató, korrekt tánctechnikáról pedig szó se lehet; amolyan táncoló cigány! A nézőtérben ma este nagy számban voltak jelen a mi balletünk tagjai; nagyon veszedelmes dolog volna, ha *Petipától* és nem *Preobranszskájától* tanulnának, vizsgálat csak az, hogy ők egyáltalán nem szeretnek tanulni. Van aztán a társulatnál még egy balletáncosnő, úgy látszik, csak mint harmadrangú szerepel, de bájos tehetsége ma este is feltűnt. És ez *Morsolova* Vera kisasszony, aki a minap frenetikus hatást ért el klasszikus keringőjével; úgy ringatózik a levágóban, mint a lepke, — mintha a lábának szüksége se volna a föld érintésére, akárcsak valami légben pihenő alaknak valamely pompéji freskón. Nem merék róla nagyot mondani, mert még nem prima ballerina, de majd annak idején kellő büszkeséggel fogok hivatkozni arra, hogy fényes jövőt jósoltam neki. Valamelyik balletben megösmékedtünk az orosz antisemitizmussal: csuful elverték egy zsidót, nem tudom miért. Ő sem. Különbösen hát ebből is áll az antisemitizmus. (G—ly.)

Az orfeumok és a szindarabok. A fővárosi szabályrendeletnek a színházakra vonatkozó része világosan eltilti a fővárosi orfeumokat attól, hogy üszézfűgő cselekményű, egységes szindarabokat adjanak elő. A rendörség azonban, amelynek hivatása lenne a szabályrendelet betartása felett örködni, nem csak az egyik, de mind a két szemét behunyja s az orfeumok tetszésök szerint adnak elő szindarabokat. Az *Országos Színész-Egyesület* tanácsa már több ízben fordult ebben a kérdésben a rendőri hatóságokhoz, persze — hiába. Az egyik kerületi kapitányság végre mogmozdult s arról értesítette a napokban az egyesület tanácsát, hogy a *Szép Galathea* elő-

adását, (bizonyosan nem volt már közönség rá) egyszer és mindenkorra letiltotta a *Somossy-Mulató* pódiumáról. A tanács ezzel az *erélyes* lépéssel kapcsolatban elhatározta ma tartott ülésében, hogy újabb előterjesztést tesz a főkapitányhoz, amelyben felkéri a rendörség fejt, hogy elvögre hasson oda, hogy a fővárosi szabályrendelet szigorúan betartassék s az orfeumok egyszer és mindenkorra tiltassanak el a szindarabok előadásától. Ebben az előterjesztésben a tanács még arra is fel fogja hívni a főkapitányság figyelmét, hogy egynémely fővárosi orfeum rendszeresen üzi a német színészek vendégszerepeltetését és ilyen módon csempészik be a német muzsát a magyar fővárosba. A színészegyesület tanácsa ebben a kérdésben is gyökeres orvoslásért fordul legközelebb az államrendörség főkapitányához.

Az Országos Színész-Egyesületből. Az *Országos Színész-Egyesület* központi tanácsa ma délután tartotta utolsó ülését a nyári szünidő beállta előtt. Az ülésen, amelyen a tanácsosok csaknem teljes számban részt vettek, *Molnár László* elnököt. Mindjárt az ülés elején *Rónasszék* Gusztáv szólalt fel a felvételi vizsgálatok szigorítására érdekében. A tanács a legközelebbi felvételi vizsgálatok idejét szeptember elsejére tűzte ki s elhatározta, hogy a vizsgálatok szigorubbá tétele céljából ezután a felvételi bizottság vidéki tagjai is be fognak hivatalni a vizsgálatra.

Az irodaigazgatónak a múlt hónapra vonatkozó jelentése szerint a szingizagatók hátraléka 4481 forint. A hátralékos igazgatókra néve elhatározta a tanács, hogy amennyiben záros határidő alatt hátralékaikat be nem fizetik, koncesszióikat felterjeszti a belügyminiszterhez. *Havi Lajos*, *Aranyosi Gyula* és *Baranyai Mihály* koncesszióit pedig, minthogy a hátralékaik befizetésére kiszabott határidőt be nem tartották, a tanács máris felterjeszti a minisztériumhoz azzal a kéressel, hogy a koncessziókat a miniszter vonja be.

Következett a számvizsgáló-bizottság jelentése *Mészáros Kálmán* irodaigazgatónak a surányi menház eladásá és egyéb ügyek körül felmerült külön munkadíjai és költségeiröl beterjesztett számadására néve, amelyben 539 frt megtérítését kéri. Minthogy a számvizsgáló-bizottság jelentésének és az ennek nyomán felmerült vita során *Mészáros* irodaigazgató a számadást visszavonta, a tanács az ügy fölött napirendre tért.

Az ülés legérdekesebb tárgya *Szöll Kálmán* belügyminiszternek — általunk már említett — leirata volt a tanács törvényességének és egy kormánybiztos kiküldésének a kérdésében. A miniszteri leirat hangsúlyozza, a tanács összealakítását teljesen törvényesnek találja s csakis nyolc póttanácosnak a választását rendeli el a legközelebbi közgyűlésen, akiket az egyesület rendes tagjai közül kell választani; hangsúlyozza továbbá a miniszteri leirat, hogy a hozzá felterjesztett közgyűlési és központi tanácsai jegyzőkönyvekből arról győződött meg, hogy az egyesület vezetésében semminő olyan szabálytalanság nem történt, amely egy kormánybiztos kiküldését megokolná.

Ezzel a miniszteri leirattal teljes vereséget szenvedett a tanács egy csekély töredékének az az igyekezete, hogy az egyesületet a mostani egészséges szervezetében — kicsinyes személyes hiasági érdekekből — felforgassa.

A tanács a miniszter leirattal örvedetes tudomásul vette. A miniszteri leirattal egy új alapsabály megalkotására vonatkozó rendelkezése tekintetében pedig háromtagu bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy haladékl nélkül dolgozzon ki egy új alapsabály-tervezetet s azt terjeszse az első szeptemberi tanácsülés elébe. A központi tanács aztán mindjárt ezen az első özi ülésen rendkívüli közgyűlést fog összehívni, a melynek feladata lesz az új alapsabályokat megalkotni. (Ez a rendkívüli közgyűlés szeptember második, vagy október első felében lesz.)

A tanács ezután a még függőben lévő összes apróbb ügyeket intézte el.

Műsorváltozás a Népszínházban. A *Népszínház*-ban holnap, szerdán a *Toledad* cimszerepét *Hegyi Aranka* fogja játszani; holnapután, csütörtökön a *Biblia* asszony helyett a *Lili* kerül színre, a cimszerepben ugyancsak *Hegyi Aranka*val. Pénteken újra a *Toledad* kerül színre *Kury Klárával*, aki ismeretes színházi afférje után először lép fel; szombaton a *Görög rabszolga* kerül színre.

A B. A. L. E. K. jubileuma. A *B. A. L. E. K.*, Hervé operette holnap, szerdán, éri meg a *Magyar Színházban* huszonötödik előadását. Az operet december harmadikán került bemutatásra s így hat hónap alatt érte meg jubilaris előadását. A főbb szerepeket ugyanazok játszták, akik a bemutatón kreáltak: *Ledofsky Gizella*, *Vlad Gizella*, *Szalóczy Irén*, *Boros, Szilágyi, Rózahegyi* és *Halasi*.

Strauss János temetése. Ma délután helyezték örök nyugalomra *Strauss Jánosnak*, a bécsi „keringő-király”-nak földi maradványait. A koporsót a *Dorottya-utcai* evangélikus templomban áldották meg, ahol *Zimmermann* lelkész tartott gyászbeszédet, mire a bécsi férfi-dalokör adott elő egyházi gyászéneket. A halottas menet megállt a zenebarátok palotája előtt, ahol az egyesület elnöke, *Koch v. Langentreu* tartott beszédet. A sírnál a bécsi zeneművész-kör novében *Perger*, a *Concordia* hírlapírók egyesülete nevében *Chiavacci* alelnök mondott búcsubeszédet. A temetésen jelen volt a közoktatásügyi miniszter képviseletében *Stadler* miniszteri tanácsos, továbbá gróf *Kielmánszeg* helytartó, báró *Plappart*, az udvari színház főintendanturájának vezetője, *Dóczy* osztályfőnök, *Lueger* polgármester, *Mahler* operaigazgató és az írói és művészvilág számos kiváló képviselője. A halottat abban a diszírban tették örök nyugalomra, amelyet Bécs városa ajánlott fel. A sírhely közvetlenül *Brahms*, a nagy dalköltő sírja mellett van.

Német színész-koncesszió. A belügyminiszter értesítette az *Országos Színész-Egyesület*et, hogy *Rose Adolf* német szingizagatónak engedélyt adott arra, hogy június és július hónapokban *Pöstyén* fürdőhelyen német színházi előadásokat tartson. Előg szomorú.

Primadonna-jubileum. *Erdélyi Marietta*, a vidéki színpadoknak egykor ünnepelel primadonnája ebben a hónapban tölti be színészpályájának huszonöt éves fordulóját. A művésznő, aki most már nyugdíjas tagja a színészegyesületnek, ezt a jubileumi ünnepséget a színpadon kívánja megünnepeelni és pedig Budapesten, a *Városligeti Színkörben* és a *kassai színházban*. A *Városligeti Színkörben* é hónap huszadikán lesz a jubilaris előadás, amely alkalommal a *Madarász* kerül színre. Az előadásban a jubiláló művésznőn kívül *Hegyi Aranka*, *Komáromi Mariska*, *Raskó Géza*, *Kenedich Kálmán*, *Kovács Mihály* és *Ujváry Károly* vesznek részt.

Duse és Zacconi szétválása. *Duse* és *Zacconi*, akik a tavaszon egy társulatnak a kötelékében egyesültek, mint *Milánóból* jelentik, újra szétváltak. Az a tervök, hogy *d'Annunzio* darabjait Olaszországban diadalra juttassák, kivitethetlenné bizonyult s így feloszlatták közös társulatukat. *Duse* Eleonorának, aki az utóbbi években az olasz szellemi arisztokráciának játszott, most az a terve, hogy a népek fog játszani. A művésznő szerény társulatot akar szervezni s színházát akar alapítani *Milánóban*, amelyben a legoesebb belépti díjak mellett *Goldoni* vígjátékai-ban s más klasszikus darabokban fog játszani.

A bicikli-dressz ellen. A *berlini* színházi világ nagy kedvelője lehet a bicikli-sportunk. Ez a sport ugyanis annyira el van terjedve a berlini színházak férfi- és hölgytagjai közt, hogy a színházak a napokban eltöltötték tagjaiknak, hogy a próbákön — bicikli-dresszben jelenjenek meg.

Külföldi színházak. *D'Annunzio*nak változatos sorsu új drámája, *Gioconda*, a *miláni* színházban óriási sikert aratott. A közönség mindjárt az első és a második felvonás után nagy ovációkban részesítette *Duset* és *Zacconi*t, amelyek a többi felvonás után még fokozódtak.

A Somosi-Orfeum megmagyarosítása. *Albrecht Ferenc*, a *Somosi-Orfeum* bérlője döntő lépést tett végre arra néve, hogy az Orfeum teljesen magyar legyen. A napokban ugyanis tárgyalásokat folytatott *Zöldi Mártonnal*, a *Dalos-Színház* igazgatójával, hogy állandó vendégjátékokra szerződtesse a *Dalos-Színház* kitünő operette-ensemblijét. A tárgyalások eredményre vezettek, s valószínű, hogy már augusztusban az Orfeumban egy jól szervezett magyar színtársulat fog játszani.

Az Operaház előadása otthon. A m. kir. Operaházban holnap (szerdán) este a *Hópehely* vig opera, a *Pavaszbeszéllet* melodráma és a *Csárdás* ballet kerül színre. A *Telefon Hírmondó* az előadást közvetlenül fogja s így az öbözetök otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

MŰVÉSZET.

□ **Történelmi festmények.** A millenniumi kiállítás megmutatta, hogy az ugynevezett történelmi festészet nálunk s éppen mai viszonyaink közt bizony életre képtelen. Ami magyar történelmi képet látunk, az vagy üres ceremónia-kép volt, vagy színpadi felvonulás, patetikus jelenet stb. Hiányzott belőle a közvetlenség és a mult patinája. A *Könyves Kálmán* irodalmi társaság, amely ilyen képek reprodukálásával foglalkozik, néhány történelmi festményt már kiadott, s most hiába keresett újabbakat. A társaság tehát, mint a *Műcsarnok* írja, most pályázatot tűz ki reprodukcióra alkalmas történelmi képekre. A pályaműveket az év végéig kell beküldeni a *Képzőművészeti Társulat* titkári hivatalába, a zsűri 1900. január 16-án fog dönteni.

□ **Kiutasított kép.** A müncheni *Glaspalastban* nemrég megnyitott kiállítás egyik képét, *Sievotnának* *Danae* című művét, tegnap váratlanul s titokban leakasztotta a rendező bizottság, mert *Laudmann* baier

közoktatásügyi miniszter a rendezőknek tudtára adta, hogy ő ezt a képet közérkölcösöt sértőnek vélelmezi. *Slevogt* művét dicséri a müncheni kritika s különösen kitűnőnek mondja színét és rajzát, csak az alakok rutságát kifogásolja. A képen meztelen női alakot látni, akinek egy öreg, rut asszony aranyat kínál. A müncheni kritika erősen tiltakozik a kép eltávolítása ellen, melynek reprodukciója már úgy is a legszélesebb körökben elterjedt, mert a kifogásolt képi hű fényképmásolatban a kiállítás hivatalos katalógusában is benn van.

□ **Böcklin haldoklik.** Lesújtó távirati jelentés érkezett ma Münchenen át Fiesoleból, Olaszországból. A távirat hírt hozta, hogy a legnagyobb élő művészek egyikét, Arnold Böcklint szélütés érte és hogy az agg mesternek állapota nagyon aggasztó. Böcklint egyszer, két évvel ezelőtt már érte hasonló baj, abból azonban, szerencsére, kigyógyult. Sokáig nem használhatta kezét, míg végre ismét művészetének élhetett. Főlépülése óta festette a *Háboru* című képét, amely a nemrég megnyílt müncheni szecesszionista-kiállításnak egyik legkitűnőbb képe. Böcklin évek óta Firenzében él, tavasz óta Firenze mellett, Fiesoleben lakik, ahol egyike legkedvesebb problémájával, a kormányozható léghajó szerkesztésével tölti üres óráit.

□ **A magyar iparművészet Oroszországban.** Az orosz művész-egyesület november és december hónapokban Pétervárot és Moszkvában *Eugenia* oldenburgi hercegnő védnöksége alatt kiállítás rendezésére osztrák és magyar képző- és iparművészeti tárgyakból. A magyar iparművészeti csoportnak előkészítését és rendezését a Magyar Iparművészeti Társulat vállalta magára. A kiállítás ügyében ma Ráth György főrendiházi tag elnöksége alatt értekezlet volt, amelyen az érdekelt ipartestületek képviselői és kiválóbb művészi iparosaink vettek részt. Az elnök ismertette a kiállítás célját, azt a rendkívüli előnyt, amellyel a kiállítás jár, amennyiben a kiállítóknak semmi költségét sem okoz, mert a szállítási költséget oda- és vissza az orosz művészegyesület fedezi és a kiállított tárgyakért semmiféle díj nem fizetendő. Végül hangsúlyozta, hogy a kiállításon csakis a modern művészet szellemében készült tárgyaknak van helyük, mert Oroszországban már régen napirendre tértek a historiai stílus-fajok utánzása felett.

A jelen voltak élénk rokonszenvelő fogadták a kiállítás eszméjét és oleeve kijelentették, hogy annak sikerét teljes erővel elő fogják mozdítani. A kiállításra vonatkozó főhívatást és a részletes programot a Magyar Iparművészeti Társulat legközelebb teszi közzé.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Nemzetközi történeti kongresszus.** Az 1900-ik év nyarán Párisban egy nemzetközi történeti kongresszus ül össze, amelyre a *Société d'histoire diplomatique* eszközi a meghívásokat. A munkálatok a következő kilenc osztályba fognak osztályoztatni: Politika, egyházi történet, közigazgatás, képzőművészet, zene, szépirodalom, bölcsészet, jog- és természettudomány.

○ **Magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése.** A magyar orvosok és természetvizsgálók augusztus 27–31-ig Szabadkán tartják meg XXX. vándorgyűlést. Az előadások dr. Prochnov József központi titkáránál, Budapest, József-körút 55. jelenthetők be.

○ **Mi a művészet?** E cím alatt nagykerdeki mű jelent meg *Gönczi József* szegedi könyvkereskedő kiadásában. Szerzője gróf *Tolsztoi* Leó. A művészetnek alig van oldala, melyet a nagynevű szerző, aki e műven tizenöt évig dolgozott, nem érintene. *Tolsztoi* behatóan foglalkozik a következő kérdésekkel: a művészet problémája, a szépség, a művészet és szépség közt való különbség, a művészet igazi szerepe, a valódi művészet, a hamis művészet, az előkelők művészete, a művészet elfajulásának következményei, a művészi anyag megfoghatóvá tétele, a homályosság hajszolása, a művészi utánpótlás, a művészet, mint mesterség, a kritika, a művészi oktatás és befolyásuk a művészi utánpótlásra, Wagner Richard művei a művészi utánpótlás tökéletes mintaképei, a valódi művészet és a művészi utánpótlás megkülönböztetésének nehézsége, a művészi hatás a valódi művészet ismertető jele, a jó és a rossz művészet, a művészet szerepének következményei, a művészi megújulás lehetősége, milyen legyen a jövő művészete. A fordítás gondos és magyaros, *Hegedűs Pál*, szegedi állami főreáliskolai tanár műve. A kétszázötvenhat oldalra terjedő vaskos kötet ára 3 korona és kapható a kiadó *Gönczi József* szegedi könyvkereskedésében.

○ **Művészvilág.** Ma jelent meg a *Művészvilág* ötödik száma. Ez is csak arról tanuskodik, hogy *Rudnai Győző*nek ez a fiatal lapja és mellette, hogy gyönyörűen van kiállítva, egyikévé lett az előkelő, finom ízlésű magyar folyóiratoknak. Van benne sok színes, modern kép, cikk, novella *Kézdi Kovács* Lászlótól, *Thury Zoltán*tól, *Kacziány Ödön*től, *Krudy Gyulától* stb. Előfizetési ára egy évre nyolc forint.

SPORT.

.. **A kisbéri apaló díadala.** *Bonavistáról*, a híres kisbéri apalóról eddigelő még a legnagyobb tenyésztő kapacitások sem alkothattak maguknak véleményét. Tavaly egy három éves csikója, *Cyllene*, legjobb lova volt Angliának, de az angolok, akik sajnálták, hogy Kisbérre hozzák tőlük *Bonavistát*, azzal vigasztalták magukat, hogy *Cyllene* csak olyan véletlen születt, olyan nem lesz többé *Bonavistának*. Néhány más *Bonavista*-csikó győzelme ugyan megcáfolta már eddig is e véleményt, míg most ismét olyan diadalt aratott Angliának a kisbéri apaló, amely hírnevét maradandóvá teszi. A klasszikus *Woodcote*-stakest nyerte egy kanca-ivadéka igen könnyen, egy *St. Simon*-tól származó csikó ellen, melyet az egyik legjobb angol kétévesnek mondanak. A magyar tenyésztők bizonyára örömmel hallanak a magyar apaló újabb dicsőségéről.

.. **Az első előre fogadás.** Az előre fogadások megégették ugyan ez idén a bookmakerek kezét, a jövő évi versenyekre mégis sorra állítják már ki a tikeket *Pardon* letört áldozatai. Itt Budapesten az első előre fogadás a jövő évi két kancidíjra történt báró Springer *Culturjére*, mely *Pilatus* mellett második lett a Károlyi emlékversenyben. A bookmaker négyszázszoros pénzt adott a kettős győzelemre, vagyis 2000 forintot 5 forintért. Az idei nagy sikerök, ugylátszik, igen felbuzdították a sportsmaneket az előre fogadásokra.

.. **Fogadások a hamburgi Derbyre.** *Pardon* lett egyszerre a hamburgi Derby első favoritja kétszeres pénzzel, utána *Bonvivent* és a két német, *Gastfreund* és *Mamouna* következtek 3–3 szoros osztalékkal. A legjobb fogadásnak látszik *Galifard*, melyre hatszoros pénzt adnak a bookmakerek.

.. **Sok nevű ló.** Harmadszor keresztelték el legújabbban *Wahrmann* Rikárd egykori lovát, *Bac*-ot, mely arról híres, hogy Kincsem sem nyert többet két és három éves pályafutása alatt, mint a hány-szor ő második lett. *Bac* ezelőtt hat héttel felvette az ominózus *Wahrscheinlich* nevet, de ezzel a névvel még szerencsétlenebbül operált a finishekben, mint régebben, egy hogy új gazdája, a Miklósfalvi ménes, most legújabbban *Bokhará*-ra keresztelte. A szerencsétlen lovat, amelynél több ostort alig kapott még versenyül, talán visszakeresztelik *Bac*-ra, mert eddigi pályáján még *Bac* korában futott legjobban.

.. **Magyar Derby-lovak Hamburgban.** Az idén az a különös eset — inkább baleset — érheti Németországot, hogy a bécsi Derby mindahárom helyezettje kimegy a hamburgi Derbyért. *Galifard* indulása már ma bizonyos, a Königswarder-istálló azonban még e pillanatig nem határozott, hogy melyik crackjét viszi ki, *Pardon*-t, vagy *Borivant*-t, vagy esetleg mindkettőt. Más esztendőben közepes klaszsisu lovak hoztak háza a 100.000 márkát s tavaly még *Mailöng* is jó második tudott lenni, alig van tehát kétség benne, hogy hozzánk kerül ez idén a német Derby.

.. **A Derby-meeting.** Néhány szép verseny volt ma, a Parsifal-handikap napján. Maga az 5000 koronás handikap igen érdekes eredménnyel végződött, futott érte csaknem valamennyi ló, mely a programmon szerepelt. A távoszlópnál már *Gonosz* és *Maltesser* volt elől s ez utóbbi a végén elég könnyen verte *Péchy* Andor lovát, míg a harmadik helyet *Busse* I foglalta el. Érdekes, hogy ez a három jeles ló eránylag mind pehely súlyllyal indult, olyan kis terhekkel, aminkkel talán sohasem fognak többé futni. Így *Maltesser* mely legutóbbi több ízben futott rosszul, csak 47 kilót vitt s *Gonosznak* a terhe sem volt több 49½ kilónál. A Parsifal-handikapen kívül érdekes volt még *Pacsirta* fejhosszas győzelme *Alfréd* fölött és az akadály-versenyben *Galitrac* hosszú küzdelme *Dudával*, mely végre az előbbi győzelmével végződött. Az egyes futások részletes eredménye a következők:

I. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 1000 méter. Báró *Üchtritz* Zs. *Maxja* (Sharpe) első, báró *Königswarder* H. *Miss Jeannette* második, *Schossberger* L. *Kartalja*, harmadik, azután *Mars*, *Charmer*, *Romek*, *Reducer*, *Réz kakas*, *Hirondelle*, *Madam*, *Namenlos*, *Duenna*, *Pas de quatre*. Itélet: könnyen 2 hoszzal első, 1½ hoszzal harmadik. Totalizátor: 5: 11. Helyrefogadások: I. 25: 37. II. 25: 131. III. 25: 88.

II. **Eladók handicapja.** Díj 2000 korona. Távoltság 1200 méter. Mr. *Janoff* *Bandaja* (Prudames) első, báró *Harkányi* J. *Corsica*ja második, Mr. *Silton* *Isolde*je harmadik, azután *Teophil*, *Parta* III., *Jour fix*. Itélet: Küzdelem után ¼ hoszzal első, ¾ hoszzal harmadik. Totalizátor: 5: 63. Helyrefogadások: I. 25: 140. II. 25: 64.

III. **Parsifal handicap.** Díj 5000 korona. Távoltság 1600 méter. Mr. *Newmarket* *Maltesser*je (Clemington) első, *Péchy* A. *Gonosza* második, *Dreher* A. *Busser*je harmadik, azután *Pavolin*, *Doge*, *Fille*, *Balek*, *Napfeny*, *Vivó*, *Highest* timne. Itélet: Könnyen 1 hoszzal első, 2 hoszzal harmadik. Totalizátor: 5: 28. Helyrefogadások: I. 25: 40. II. 25: 36. III. 25: 35.

IV. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távoltság 1600 méter. Báró *Königswarder* H. *Pacsirta*ja (Adams) első, gróf *Festetic* T. *Alfrédje* második, Mr. *Dorrry* *Mon plaisir*ja harmadik, azután *Ferblil*, *Szeszély* II. *Harsona*, *Fid* *Ilestick*, *Ladro*, *Mondaine*, *Bovril*. — Itélet: Küzdelem után fejhosszal első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 5: 42. Helyrefogadások: I. 25: 75. II. 25: 74. III. 25: 149.

V. **Kétéves nyeretlenek eladó versenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 900 méter. Báró *Springer* *Suadaja* (Hyams) első, *Söllinger* száz. *Bilinerje* második, Gróf *Károlyi* *Tiamója* harmadik, azután *Harvestmaid*, *Táblaliró*. Itélet: Könnyen 1½ hoszzal első, 2 hoszzal harmadik. Totalizátor: 5: 17. Helyrefogadások: I. 25: 51. II. 25: 117.

VI. **Handicap.** Díj 2000 korona. Távoltság 1800 méter. Mr. *Duke* *Duoja* (Hesp) első, gróf *Pejacsevich* *Ufaluja* második, báró *Üchtritz* Zs. *Deaf* et *Dumbja* harmadik, azután *Forgó*. Itélet: Könnyen két hoszzal első, 5 hoszzal harmadik. Totalizátor: 5: 24. Helyrefogadások: I. 25: 62. II. 25: 53.

VII. **Munkás gátverseny.** Díj 4000 korona. Távoltság 2400 méter. Miklósfalvi ménes *Galitrac*ja (Wheeler) első, Mr. *Turul* *Budaja* második, *Tránkel* százados *Longchampsja* harmadik. Azután: *Orchef*, *Ex offo*. Itélet: Erős küzdelem után 1 hoszzal első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 5: 88. Helyrefogadások: I. 25: 123. II. 25: 40.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A Kuria nyári szünete.** A királyi Kuria ma délelőtt *Szabó* Miklós elnöklésével teljes ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a juriszticum alatt két tanács fog működni: egy büntető és egy polgári. A büntető tanácsban az elnökön kívül hat, a polgári tanácsban négy bíró fog működni. A nyári tanácsok egyes tagjaira nézve még nem történt végleges megállapodás.

§§ **Szocialista sajtópörök.** *Csizmadia* Sándor, az ismert szocialista agitátor néhány hónappal ezelőtt sajtórendőri vétség miatt került a budapesti törvényes elöl, mert a *Világszabadság* című lapjában, amelynek nem volt kauciója, négy politikai tartalmú cikket közölt. A törvényszék egy hónapi fogságra és 50 frt pénzüntetésre ítélte *Csizmadit*. A királyi tábla súlyosító körülménynek véve, hogy a vádolt ugyanilyen vétségért már büntetve volt, két hónapra emelte fel a fogsázbüntetését. A királyi Kuria ma a tábla ítéletét helybenhagyta.

Buzás Pérenc egy szegedi munkáslapban izgató cikket írt a szocialisták rendes sablonja szerint. A szegedi esküdtszék a vádoltat felmentette. A királyi ügyészség a verdit hibás voltáratámaszkodva, — csak ketten találtak a cikkben izgatást, a vétkeket pedig harman mondta ki, — semmiségi panaszsal élt. A Kuria azonban *Sebestény* Mihály előadás mellett a semmiségi panaszt elvetette, mert a verdit, bár hibás, nem vonta maga után a vádolt elítélését.

Almády Mátvásné, aai szocialista paraszasszony cikket írt a Földművelés és megtámadta az urakat, akik huzták a nagy fizetést, s nem dolgoznak semmit, s akik mellett őrt áll a monopólium.

Az ügyesség a cikkben foglalt osztály elleni izgatás miatt sajtópörbe fogta az asszonyt, aki aztán a szegedi esküdtszék elé került. Az esküdtek egyike kíváncsi volt megtudni, hogy tulajdonképpen mit is ért a vádlottu monopólium alatt.

— Mondja csak, — kérdezte hát tőle — mi az a monopólium?

Az asszony így felelt: — Hát kérem, ez olyan kiegészítő szó. Ha nem tudunk mit tenni a mondat végére, hát azt mondjuk, hogy — monopólium.

Az esküdtek marasztaló verditjé alapján a sajtóbíróság nyolc napi államfogságra ítélte a monopólium szakszerit értelmezőjét. Semmiségi panaszát a királyi Kuria *Sebestény* Mihály előadás mellett ma elvetette.

§§ **Gróf Széchenyi Andor válópera.** Se vége, se hossza annak a válópernek, amelyet gróf Széchenyi Andor, *Széchenyi* Ödön pasa fia indított felesége, *Korosztolov-Janaiska* Helén, egy oroszországi államtitkár és tengerenagy leánya ellen. A válóperben majdnem valamennyi európai diplomáciai hivatal beleszólt már, míg a magyar bíróságok végre belemehtettek a per érdemleges tárgyalásába. De így se jut dülőre az ügy, mert a királyi tábla ma már másodsorú küldi vissza az első bírósághoz az iratokat újabb kiegészítés végett s valószínű, hogy eltelik benne még egy félév, amíg a tábla újra foglalkozhatik a perrel és ítélet után felküldheti az iratokat a Kuria-ra.

Tizenkilenc esztendő volt *Széchenyi* Andor, amikor megesküdött *Korosztolov-Janaiska* Helénnel. *Széchenyi* Ödön pasa, az Andor apja ellenente a házasságot, de a fiatalok kifogtak rajta, és orosz tábori pappal összecadták magukat. A házasság ezért érvénytelen volna, mivel a pap egyik félre nézve sem volt illetékes és dispensáció nélkül vállalkozott az esketésre. Csakhogy nem akadt fórum, ahol ezt a kifogást érvényesíteni lehetett volna. Amint a házastársak között a viszálykodás és a válási szándék napirendre került, nem akadt hatóság, amely a válóper elintézésére vállalkozott volna. A gróf ugyan magyar állampolgár volt, de nem lakott Magyarországon, a felesége viszont oroszországi illetőségű volt, de szintén nem lakott hazájában. A házasság második évében kisfiuk született a házasságnak s nemsokára ezután az asszony

egyszerűen elhagyta a férjét és szerzte kőborolt a világon. A pápai brevé segített a bonyodalmas ügyben, amikor végre az 1894-iki magyarországi új házassági törvény megadta a lehetőséget a grófnak, hogy mint magyar állampolgár a magyar igazságügyminisztériumtól bíróság kiküldését kérje, amely ügyét eldöntse. A miniszter a budapesti törvényszéket delegálta és itt adta be a gróf valókeresését, a melyben neje botrányos életét írta le és azt mondta, hogy egy olasz fürdőhelyről is kiültölték. Ekkor színésznek állott be, később *Sárvári Ilona* néven orfeumi énekesnő lett s így az ő grófi rangját kompromittálta. A bíróság kitűzte a tárgyalást és ideiglenesen hat hónapra elválasztotta őket. Ez a hat hónap még le se telt, a felek flugyermekük miatt kelték haragra. Az apa magának követelte a gyermeket, de az anya nem engedte oda. Az árvaszék a gyermeket az apának ítélte oda, mire az anya a közgazgatási bíróságnál kivitte, hogy a határozatot feloldották és utasították az árvaszéket, hogy nyomozza ki, van-e a grófnak rendes lakása és képes-e a gyermeket magánál tartani. A mikor a válópör megindult, az árvaszék a bíróságra bízta az egész ügy lebonyolítását. A gróf erre a törvényszékhez fordult és kérte, hogy a fűt az anya kicsapongó élete miatt ítéljék oda neki. A grófnő azt felelte, hogy nála a fiú jó helyen van, ellenben férjénél, aki őt csak vagyonáért vette el és akinek rendes lakása sincs, nem lehetne a fiú. A budapesti törvényszék sok tanu kihallgatása után kötelezte az anyát, hogy a gyermeket adja ki a grófnak. A tábla, amely érdemben még most sem foglalkozhatott a válópérral, megváltoztatta a törvényszék végzését és kimondotta, hogy a kis grófnak az anyjánál kell maradnia. A válóper egész terjedelmében ma került volna tárgyalás alá a kir. tábla IV. polgári tanácsában. Hozzá is fogtak a bírák a per tárgyalásához, de az előadó közölte a tanácssal, hogy az elsőbíróság ítéletének *indokai nincsenek meg*. A törvényszék csak a rendelkező részét küldötte fel az ítéletnek és csupán az a négy szó állott az indokok helyén: *Mert a becsaltot levelek...* A királyi tábla a vonalak helyén az ítélet megokolását szerette volna látni, ezért visszaküldötte az aktákat a törvényszékhez, hogy az iratesomót az ítélet indokaival egészítsék ki.

Ki felelős érte?

— Adalék a millénium történetéhez. —

Budapest, június 6.

Hát bizony igaza van az ügyész urnak, nagy igaza. Egyáltalában a komolyan gondolkodó agynak mindig igaza van, ha a tervszerű üzleti kapzsisággal szemben védelmébe veszi a munka anyagát, az egész közönséges kis tuat embert, aki eszköz a parancsoló hatalom kezében s aki, ha bakot lő, éppen csak azt cselekszi meg, amit a katona, ha ellenséget lő. Az a tőke, amely rossz uton jár s nem ismeri fel a határt, ameddig a haszon haszon s ami után már nem haszon a kamat, hanem uzsora, ... a munkást képtelen állapotokba viszi bele. Kimeríti, ellankasztja, állapotot csinál belőle — s aztán félre áll, amikor felelni kell azért, amit a szolgáltatásban álló elcsigázott, akarabban is szegényre tett ember elkövetett. Ilyenkor aztán semmi köze hozzá, holott egész esztendőn át abból élt, hogy harminc forinttal fizetett meg olyan munkát, ami legalább is kétannyit ér.

Arról van szó, hogy a várhegy gőzsiklójának tulajdonosai most sehol se voltak találhatók, a mikor felelni kellett azért a nagy ostobasággért, hogy a kis meredek vasutjukat ahhoz teljességgel nem értő emberek indították meg a millénium évében, a mikor báró Bánffy Dezso vendégül látott egy esomó külföldi urat, a sikló pedig falhoz csapta őket annál nagyobb dicsőségére az esztendőnek. Valaki ott parancsol is, valaki fel is ügyel a személyzetre, valaki okvetlenül arra van hivatva, hogy helyt álljon, ha a felelőssége mellett baj esett — s most elküldik a törvénybe a fűtöt, meg a tizenharmadrendű masinistát, maguk pedig talán éppen azt a bockot szívják a tárgyalás alatt, amit azzal spórolnak a jövedelemnek, hogy nincs személyzetük s a mi van, az félig éhenveszett, álmos, levedlett — s az idők folytán s az ilyen gondviselés sulya alatt azt se sokat bájja, ha minden kocsi loszadék a keze alatt. Az urak pusztulnak... A hogy az urak elbánnak velük, az a mód nem igen arra való, hogy valami sokra tartásák a pasasért. Hát legfeljebb lecsik és összetöri magát. Ha a kocsi is török, annál jobb.

Igaza van az ügyész urnak, nagy igaza. Csak azt méltóztatott elfelejteni, hogy a hitvány díjazás, amit a munkáért azok adnak, akik ennek a révén palotában laknak, anárkiát csinál. És hogy a törvény a felelősség tekintetében nemcsak hiányos, hanem hanyag is kisé. Mert végre is az aki harminc forint havi gáziért holtra

farad s akkor aztán bajt csinál, nem lehet felelős azért a bűnért, amit vele elkövetet a társaság, amely nagy oszlatékok fizet abból a summából, amit a munka tisztességes árából lespórol. A felelősség felülről kezdődik, nem alulról. Csak úgy van értelme.

Különbön a törvényszéki tárgyalásról, amely aktuálisá tette ezt a kérdést, tudósítónk a következőkben számol be:

A millennium alatt a nemzetközi hírlapírókongresszus tagjait báró Bánffy Dezso miniszterelnök estélyre hívta meg magához. A világ minden részéből ideresereglett hírlapírók közül mintegy hét-százán vettek részt az estélyen, amelynek a befejezése nagyon szomorú volt. A vendégek egy része ugyanis a várbeli siklót használta fel arra, hogy leérjen a csavargózás-állomáshoz. Tizenegy órákor beszúntették a forgalmat és a felhöz gépet kezelő Nagy Mihály gépész eltávozott. A gépházban csupán *Tápolyi György* fűtő maradt. Közvetlenül azután, hogy az utolsó kocsi a felső állomásra érkezett, egyszerre mintegy száz vendég lepte el a várótermet.

Oroszlán Gyula kalauz lekiáltott az alsó állomáshoz, ahol a gépház van, hogy lehet-e még egy kocsi lebocsátani? *Százost* Ferenc pályafelügyelő visszafellett: Igen! Azután a szócsövön leszólt a gépházba, hogy lehet-e még menni és hogy ne zárják el a gózt. *Tápolyi* fűtő azt felelte vissza, hogy a gépész már nincs ott. Erre *Százost* visszakialtott:

— Hát maga nem indíthat!? Hisz sokszor ment már.

A fűtő engedelmeskedett és megindította a kocsikat. A felső kocsiban huszonnégyen ültek. Az alsó kocsiba az utolsó pillanatban szállt be *Prileszky Károly* udvari titkár. A felső kocsirol azonban már az előbbi megérkezéskor, tehát az újra való leszállás előtt bevették a piros jelző lámpát. És így a fűtő nem ellenőrizhette a sebességet.

Csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy a kocsik szédületes sebességgel érkeznek le. Ijedten ugrott a fékezőhöz, de már akkor késő volt, a kocsik irtózásos erővel csapódtak az ütközőhöz. A kocsik összezúzódtak és a bennlévő külföldi hírlapírók közül sokan megsebesültek. A zavar és rémület nagysokára lecsillapodott, megérkeztek a mentők is, akik ápolás alá vették a sebesülteket. Majdnem valamennyi utas szenvedett valami kisebb zúzódást. Sulyosan megsérült *Paulo Valero* milanoi hírlapíró, akinek fejét az összetört ablakok össze-vissza vágták, dr. *Horovics* James bécsi hírlapíró, aki sulyos agyrázkódást szenvedett és két napig feködt eszméletlenül, azután *Scheipstéd* Amadeus krisztianiai, *Clerici* Giulio és *Chisri* Gustavo milanoi és *Andrio* Emilio Frandrió hírlapírók, akiket részint kórházban, részint lakásukon kellett soká ápolni. Megsebesült azonkívül *Trompos István* kalauz is, *Prileszky* Károly udvari titkár a felfelé menő kocsiban egyedül üt, az óriási ütközéstől összecsapódó padok mindkét lábát eltörték, úgy hogy amputálni kellett.

A szerencsétlenség után az ügyészség bünvádi eljárás indított a társulat alkalmazottai ellen, akiket a szerencsétlenség okozásával vádolt. Így került ma a vádlottak padjára *Tápolyi György* fűtő, *Oroszlán Gyula*, *Huszár* József, és *Frisch* Ignác kalauzok. *Százost* Ferenc pályafelügyelő időközben meghalt. A törvényszék *Czadrán* István táblai bíró elnöklete alatt tárgyalta az ügyet. A vádhatóságot dr. *Mészáros* Tivadar alügyész képviselte. *Tápolyi* dr. *Jámbor* Gyula. a kalauzokat dr. *Nagy* Emil védte. *Prileszky* Károlyt dr. *György* Elek, *Valero* Paulot dr. *Báttaszék* Lajos képviselték, mint panaszosok.

A tárgyalás folyamán a vádlottak azzal védekeztek, hogy a miniszterelnök vendégeinek nem merték megtagadni követelésüket. Dr. *Mészáros* Tivadar királyi alügyész vádbeszédében kiemelte a *hegypálya-társaságnál* uralkodó vétkes hanyagságot, amely miatt most ezek a szegény emberek kerültek bajba. *Pedig a szerencsétlenség tulajdonképpeni okozója az igazgatóság, amely nem gondoskodott a jelzőlámpák jókarban tartásáról, nem adott sem ebben az esetben, sem máskor határozott utasítást, hogy mikor szüntetendő be a forgalom. Az alkalmazottak rendetlenül, akkor mentek el, amikor akartak. Az igazgatóság felelőssége vonására a büntető törvénykönyv nem ad módot. E szegény emberek lettek tehát a bűnbakok és kettőjük *Oroszlán* és *Huszár* ellen el is ejti a vádat. A másik kettő, *Tápolyi* és *Frisch* csakugyan gondatlanul járt el és részben okozója volt a szerencsétlenségnek. Ezeknek megbüntetését kéri.*

Dr. *Jámbor* Gyula védő után dr. *Nagy* Emil mondott hosszabb védőbeszédet, amelyben utalt arra a nagy presszióra, amely alatt a kalauzok álltak, amikor a miniszterelnök vendégei, frakkos, rendjeles urak követelték tőlük, hogy szállítsák le őket. Azt hitték, hogy a Dorogszághi igazgatótól kapott parancsnak tesznek eleget.

A panaszosok képviselői kijelentették, hogy a vádlottak ellen nem támasztanak kártérítési igényt, mert a társaságok fogják polgári uton perelni.

A törvényszék csupán *Tápolyi* ügyét el nyolc havi fogságra, a másik három vádlottat fölmentette. Az ügyész és *Tápolyi* védője felebbezték.

TÁVIRATOK.

Szombathely, június 6. *Frigyes* főherceg ma este 7 órákor nagy katonai kísérettel ideérkezett, hogy résztvegyen a vidéken több napon tartandó harcászati lovaglásban. A vasuti állomáson a főherceget *Reissig* Ede főispán és *Éhen* polgármester fogadták.

Lemberg, június 6. *Zimán*nak, a letartóztatott takarékpénztár igazgatójának a védője folyamodott, hogy biztosíték ellenében helyezték szabadlábra védené. Az országos főtörvényszék ma elutasította a védőt kérelmével.

Bern, június 6. *Cramer-Frey* egészségi okokból nem fogadta el a nemzeti tanács alelnökévé való megválasztását. Helyette *Geulingert* választották meg alelnökké.

Róma, június 6. A képviselőház fontosabb mozzanatok nélkül tárgyalta a politikai javaslatokat. Az ülés végén a képviselőház a szenátushoz hasonlóan meleg üdvözlét fejezte ki az *abruzzói* hercegnek, aki északsarkir utra indul és kifejezte azt a kívánságot, hogy ez érzelmek a király előtt tolmácsolassanak.

Nemzeti ajándék Kitchener basának.

London, június 5. Az alsóház ülésén *Balfour*, aki azt indítványozza, hogy *Kitchener* lordnak 30.000 font sterlinget ajándékozzanak, azt mondja, hogy azok, akik a tábornoknak nem akarják megadni a megérdemelt jutalmat, nem azért ellenzik a javaslatot, mintha katonai inkompetenciát látnának benne, sem azért, mintha el nem ismernék *Kitchener* képességeit, hanem azért, mert olyan politikát hajtott végre, amely nekik nem tetszik. Azok, akik a tábornoknak nem akarják megadni a jutalmat, ezzel azt mondják neki és katonáinak:

— Szendvedetek, szemébe néztetek a halálnak, olyan expedícióra mentetek, amelyen a vereség megsemmisülést jelent, de mindezt olyan ügy szolgáltatásban tettétek, amelyet nem helyeslünk s azért nem adjuk meg nektek azt a jutalmat, amelyet a többi okokból oly becsületesen és jogosan megérdemeltetek.

Ilyen argumentum a katonaságot belevonja a politikai kérdésekbe, ámde olyan ország, amelyben a hadsereg komolyan törődik a politikai kérdéssel, a katonai despotizmus szélre jutott. (Halljuk! Halljuk!) A Háznek ebben az ügyben csak a katonai szolgálat kérdésével kell foglalkoznia. *Kitchener* lordnak Szudánban végzett munkája megérdemli, hogy a nemzet haláljának valamely jelét adja. (Helyeslés.)

Campbell-Bannermann melegen pártolja az indítványt, de bántja az érzelmek és gondolkodásnak az a megtévelyedése, amely a máhdi holttestével elkövetett dolgokban nyilvánul.

Morley ugyancsak a máhdi holtteste miatt ellenzi a javaslatot.

Balfour védelmébe veszi *Kitchener* eljárását, amelyre politikai okok indították s nem a bosszu vágya. Az Omdurmánál elesett csapatok nagyobb része szudáni ezredekhez tartozott, amelyek a szudáni lakosságból kerültek ki. Gyökerén kellett tehát találni a fanatikus hitet, amelynek főerőssége a máhdi volt. *Kitchener* alaposan ismerte szudáni viszonyokat. Elhatározását hazája iránt való kötelességének tudata sugallta.

Hosszabb vita után 393 szavazattal 51 ellenében elfogadták *Balfour*nak azt az indítványát, hogy *Kitchener* lordnak harmincezer font sterlinget adjanak nemzeti jutalomképpen.

Az ülés folyamán *Wallacet* szélhűdés érte, úgy, hogy ki kellett vinni a Házból.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, június 6. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Négyezszázalékos magyar aranyjárdék 100.40. Magyar koronajárdék 96.85. Osztrák hitelrészvény 225.—. Osztrák-magyar államvasut 153.80. Déli vasut 29.60. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.90. Büschtehadradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ulimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, június 6. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 225.—. Osztrák-magyar államvasut 153.80. Déli vasut 29.50. Osztrák arany —.—. Olasz járdék 95.30. Laura-kohó 271.—. Harpeni 208.60. Discont 199.—. Alpési —.—. Bécsi bankjegyesület —.—. Nyugodt.

New York, június 6. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* júliusra 80³/₈, szeptemberre 80¹/₈, decemberre 81.—. *Tengeri* júliusra 39.—.

Chicago, június 6. *Buza* júliusra 75.—. *Tengeri* júniusra 33¹/₄.

KÜLÖNFELEK.

Erdőben.

Miként a sárbolt mélye, oly sötét
A rengeteg s úgy esábit engemet.
Ha rám borítja lombja éjjelét,
Örökre csend ül bús fejem felett.

Sebzett szívemmel, veszem érzetén
A mély sötéte hajt a fájdalom,
Hiszen, ha nincs már biztató remény,
Legjobb lesz egy szép, lombos sírhalom!

Bán Aladár.

+ Oh, azok a gyerekek! A *Gil Blas* közli a következő csattanós kis jelenetet.

(Lefuylot ur, a derék kereskedelmi alkalmazott egy szép vasárnapon kísétél a Bois de Boulogneba, s ott egy padra ül feleségével. Előttük játszadozik kis fiuk.)

Lefuylot ur: Ah, édesem! Mint sajnálom, hogy holnap reggel ismét vissza kell ülnöm a hivatalba, s hogy hat napig megint csak korán reggel és későn este láthatlak! De annál édesebb a vasárnap!

A felesége: Ugyan Jóska, ne légy ily sötét! Örülj a mai napnak, s ne gondolj a holnapra. Ha nem is lehetsz mindig a feleséged mellett, mint valami tőkepénzes, vizsgálódj az a tudat, hogy gyermeked jövőjéért dolgozol. Aztán este mégis csak együtt vagyunk...

Lefuylot ur: Ah, az esték! Az édes esték! (Megöleli a feleségét, s meg akarja csókolni.)

A felesége: Kérlek, hisz meglátják! (A kis gyerek odaszalad apjához.)

Lefuylot ur: Mi az, fiacskám?

A kis fiu: Papa, ugy-e az illetlenség, ha valaki nem köszön egy hölgynek, akit ismer?

Lefuylot ur: Bizony az illetlenség.

A kis fiu: Hát akkor az a szöke bácsi, aki mindig meglátogatja a mamát, amikor nem vagy otthon, miért nem köszönt most a mamának?

+ A szellemi nagyság és a születés. Axenfeld professzor, a perugiai főiskola tanára, egy tanulmányában arra az eredményre jut, hogy a zseniális és tehetséges embereknek legalább háromötöd-része elsőszülött. A többi kiváló ember második, vagy harmadszülött, vagy éppen utolsó egy család sarjadékainak sorában. Olyan nagy férfiak, akik ugyan-ama törzs sarjadékainak sorozatában a középső helyre jutottak, igen nagy kivételek. Az elsőszülöttek között felsorolja Axenfeld professzor a következőket: Schopenhauer, Luther, Guizot, Dante, Rafael, Nagy Károly, Nagy Sándor, Confucius, Heine, Goethe, la Brujère, Campanella, Mahomed, d'Alembert, Schel-

ley, Goldoni, Buckle, Buffon, Erasmus, Pestalozzi, Talleyrand, Milton, Byron, Leopardi, Molière, Carlyle, Rossini, Boerhaave stb. Néhány második- és harmadszülött: Beethoven, Alfieri, Michel-Angelo, Rousseau, Cuvier, Pascal, Garibaldi, Savanarola, Plato, Shakespeare, Tasso, Montaigne, Turgot, Mazzini. Mint utolsó szülöttek a családban: Loyola (megelőzte őt bátyja és hét leánytestvére), Franklin (szintén tizenharmadik), Schubert (tizenegyedik), Volta (hetedik). Azt mondja, hogy a kiválóság fiziológiai okokon alapszik, s nem véletlenséggel, hanem természeti törvényekkel állunk szemben.

+ Valencey herceg butora. Mesés árákon kelt el Párisban a nemrég elhunyt Valencey herceg butorberendezése. Három napig tartott az árverés, amelyen egy szalonberendezést 318.000 frankért, két Beauvais-goblinnal bevont karosszékét 35.000 frankért, egy XVI. Lajos korabeli ágát 4100 frankért vettek meg. Az egész berendezés — XV. és XVI. Lajos korabeli szekrények, székek, asztalok, szőnyegek és képek — 1,480.017 frankon kelt el.

+ Régi lakodalmi meghívó. Egy-két évszázad alatt nagyot fordul a világ, rá se lehet ismerni. Ime, csak el keil olvasni a következő lakodalmi meghívót, amelyben gróf Esterházy László tizenhetedik századbéli főispán Lórántffy Zsuzsannát Bathány Eleonóra grófkisasszonnyal tartandó esküvőjére meghívja:

Tekintetes, Nemzetes és Nagyságos bizodalmas jó-akaró Asszonyom, kívánok az Uristentől Nagyságodnak minden testi lelki jókat adadni. — Mivel Istennek rendeléséből és az keresztényi anyaszentegyháznak szokásából, atyámfiának és jóakaróimnak tetszésekből jegyeztem magamnak örök házastársul Tekintetes és Nagyságos Gróff Bottiáni Ádám hadjados és öregbik leányát Gróff Bottiáni Eleonóra Mária asszonyt, az jövőd februáriusnak hatodik napjára Anni 1650 rendelvén Bottiáni Urammal jó kegyelmével egyenlő akarattal lakodalmunk napját Rohoncra. Annak okáért Nagyságodat kérem bizodalmasan, hogy az megnevezett februáriusnak hatodik napján a többi jóakaróim és atyám fiai között a Nagyságod kedves és kívánatos jelenléte is annyival becstelésebbé tegye öröndetes lakodalmunk napját. Datum in Arce Francno die 10. Decembris Anno 1649. Nagyságodnak örömet és jó szívet szolgál Gróff Eszterház László m. p.

Fajdalom, a gróf boldogsága nem sokáig tartott. Harmadfél évvel azután, hogy ezt az „öröndetes lakodalmnapra” hivogató levelet megírta, 1662. augusztus 26-án török portyázók becsaptak Sopron-megyébe és Vezekénynél megütköztek a magyarokkal. Ebben az ütközetben hét Esterházy veit részt s közülök négy, névszerint Ferenc, Tamás, Gáspár és László — Bezerédi Ádámnak, az Esterházy-család

régi krónikásának szavai szerint — „gloriose accubuit contra turcas”, (dicsőségesen esett el a törökök ellenében).

+ A hidegvér. Mac Kinleyről, az Egyesült-Államok elnökéről azt állítják, hogy erős érzések fakadnak a lelkében, de egyuttal bámulatos önuralom is van benne. Egy újságíró, mint szem- és fültanor mondja el a következő esetet, amely az elnöknek e jellemvonásairól tanuskodik: Amikor megválasztatásának a hírért meghozták neki, éppen reggelinél ül a feleségével. Főlkelt, felbontotta a táviratot az igaztottság legesekeylebb jele nélkül, belenézett és aztán ujra leült. Senki sem mert kérdezősködni abból az aggodalomból, hogy hátha megbukott Mac Kinley. Sír csönd volt, mindenki visszafojtott lélekzettel leste, mikor szólal meg végre. Mac Kinley csakugyan szóló végre. Ezt mondta:

— Anyjuk, a tojás nem olyan friss, mint másokor.

A fönt említett újságíró ebben a pillanatban saját állítása szerint olyan dühös volt, hogy szeretett volna hidegvérű házigazdájának a fejéhez vágni valamit. Hát hogyné! Egy olyan pillanatban, amikor egy egész nemzetnek a jövőjéről van szó, akkor ő ilyen lehetetlen nyugalmat tud tanusítani.

— Kevéssel azután — folytatja az újságíró — az istállók mellett mentem el és véletlenül be is néztem az ajtókon. Hát ott látom William Mac Kinleyt, amint kedvenc lovának nyakát átülve úgy zokogott, hogy bele-belevonaglott a teste. A felindulás, amelyet egy ideig olyan férfisan leigázott, mégis csak erősebb volt nála.

+ A tejes flaskó. Mikor egy nyílt pályán egyszer csak megáll hirtelen a vonat, bizony az egy kicsit kellemetlen utasokra, kalauzra egyaránt. Valami kis römület, borzongás átszalad az ember lelkén. Éppen azért is tiltják a legszigorúbban a vészfékek megrántását pénzbírság terhe alatt és csakis akkor engedik meg, amikor nagy veszedelembé jut valaki a vonaton. Amikor hát egy németországi vasúti vonalon a napokban megállt a mezón a vonat, amely csak néhány perccel előbb hagyta oda az egyik állomást, akkor az utasok átéreztek egy kicsit a szokásos ijedelmet, a kalauz pedig sorra bejárta a kupékat, mert a vészféket rántotta meg valaki. Végre rátalált a bűnösre: egy józaváló parasztszponyra, aki a csesemőjét magához szorítva, kétségbeesetten szaladgált a fülkében.

— Maga rántotta meg a féket? — ront rá a kalauz!

— Igen kérem alássan — siránkozott az asszony kellő dialektusban.

— Aztán nem tudja, hogy csak akkor szabad elkövetni ezt, amikor egy ember halálos veszedelemben van?

— Ó, én édes jó istenkém, hát nem ember az

REGÉNY.

MARIETTE.

(20)

— REGÉNY. —

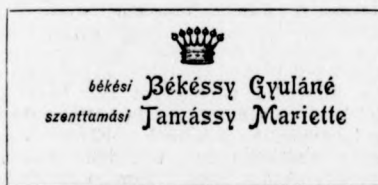
Írta: MARTOS FERENC.

Vajjon mit hoz a jövő? Végtelen kíváncsiságot érzek a nagy napok közeledtére és szinte kétségbeeséssel tölt el az a tudat, hogy az esküvő után két héttel talán azok a dolgok, melyeket most roppantul különöseknak találnék, éppen oly közömbösen fognak hagyni, mint ahogy most hozzászóltam a „Gyulám” szóhoz. Ez a szó mindössze huszonnégy óráig eskiklandozta a fületem. Félek, hogy az esküvő utáni dolgok ingere sem tart sokkal tovább... s mi lesz azontul? Ha meggondolom, hogy hónapok, esztendő, tíz esztendő vannak még hátra!

Egyébként az esküvőre való készülődést eléggé mulatságosnak találom. Különösen ez a tömredék fehérnemű, ez a legfurcsább. Sok varrónány dolgozik rajta éjjel-nappal s gépeik alól, mint valami teher zuhatag, omlik a legkülönösebb alakú és rendeltetésű ruhadarab... Némelyikről azt sem tudom, hogy mire való. Apró fejkötők, szalagok, pólák... Valóban, az édesmama figyelme mindenre kiterjed.

A báró, meg kell jegyezmem, kifogástalanul viselkedik és egyáltalában nem él vissza helyzetevel. Tulajdonképpen még meg sem esőkölt. Lehet, hogy azért, mert nem nyujtok alkalmat rá. Kevészet unat, naponta csak egyszer keres föl, pedig tudom, hogy ez nehezére esik. Akkor is többit beszélünk művészetekről, utazásról, mint is szerelméről. Elvezetessen társalog és alaposan érti a művészeteket; néha azt hiszem, hogy el tudnám hallgatni, így, sokáig... Részletente pedig,

ébredéskor, első pillantásom mindig valamely kedves ajándékra esik, mely sohasem sablonos. Ma például gyémántos szorítóban egy csomag apró névjegyekre feküdt paplanom, ilyenformák:

Minél tovább nézegetem, annál jobban megtetszik nekem ez a névjegy.

Június 20.

Már csak néhány nap van hátra és bucsút kell mondanom kis szobámnak, a melyben leánykoromat leéltem. Az általános izgatottság, mely az egész házat napról-napra jobban eltölti, pusztán engem kímél meg. Olyan nyugalommal nézek esküvőm elé, mintha egy sétáló volna szó... Az édes mama, szegény, már sehogysem leli helyét. Hol a nyakamba borul és sírva fakad, hol ok nélkül nevet és dalol, egyik percben pongyolában látom, amint ruháimat csomagolja, a másikkban már kocsin robog a városba, valami bevásárlás után, reggeltől estig talpon van és olyan nyugtalan, mintha nem is a leányának esküvőjére, hanem a magáéra készülne. Apuskát is kezdi hatalmába keríteni az általános riadalom: jegyzőtől paphoz, paptól anyakönyvvezetőhöz nyargal, Isten tudja miféle okiratokkal, amelyek mind szükségesek a boldogsághoz. A szakács már kezdi munkáját a lakodalmi ebédre, konyhánk, kamaránk, egész házuk fel van forgatva. S a szabóné, az úgy parancsol s rendelkezik velünk, mint rabszolgáival egy királynő. Szerenése, hogy hamarosan tul esünk mind a bajokon... Gyula is izgatottan, ideges-

nek látszik. Mostanig megőrizte nyugalmát, de már rajta is erőt vett a láz. Látom arcának gyakorlatlan sáppadtságát, szemének különös ragyogását. Azok a mély, dióbarna szemek! Csodálatosan tud nézni rám, úgy, hogy néha megborzongok tekintetétől. Talán, ha korábban találkoznunk, szerelmes tudtam volna lenni e tekintetbe... De így?

Apró, drága emlékeimet, leveleimet s egyéb értéktárgyaimat, két szobácskám kincseit lassan csomagolom én is, hogy magammal vigyem őket majdan új otthonomba. Talán magukkal hoznak egy darabot ebből az édes, illatos fűszerekből, a melyet *ilyenek* sohasem fogok többé látni. Ha mint asszony vissza is jövök majd egykor, ha egyetlen butoradarabot sem mozdítanak el helyéről addig, mégis, érzem, hogy az már egészen más lesz... Aranyrácson ágyacsakmba nem álmodom többé elérhetetlen boldogságról, imaszámolyom árván marad és töled is el kell válnom, Madonnám! A békési lovagvár sötét hálótermében valami óriás, menyezetes nyoszolya várakozik rám, amelyben számosan nyugodtak már elődeim, a Békessyek tiszteletreméltó ősszonszjai. Az igazat megvallva, bizonyos félelemmel gondolok erre a történelmi jelentőségű nyoszolyára... Valami rémséges, titokzatos szörnyetegnek tetszik, mely, mint egy újkori Minotaurus, szép, fiatal lányok husával táplálkozik...

Levél Loránth Margitához.

Június 20.

Édes kis Margitóm!
Bocsásd meg nekem, hogy ily későn tudatom veled az életemben beállott fordulatot: szombaton tartom esküvőmet Békessy Gyula báróval. Külföldi utazásom folyamán szakadtak rám ezek az új események és pedig oly szédületes gyorsasággal, hogy alig volt időm egyáltalában a gondolkodásra... Irásához, természetesen, még kevésbé jutottam.

Felösleges mondanom, hogy férjeddal együtt okvetlenül elvárlak benneteket esküvőmre. Szomsz-

én porontyom és nem halálom veszedelem az, amikor nincs teje. Kedves jó uram, ott felejtettem a várteremben szegénykének a tejes flaskóját, az istenre kérem, engedje meg, hogy visszajenjek érte.

A kalauz érzi, hogy lágyulni kezd a szive. Nem sokat veszekedett, hanem hirtelen elhatározással leugrott a vonatról, visszafutott az állomáshoz és elhozta a tejes flaskót. Aztán fűtített a lokomotív sípjá, s a vonat folytatta útját.

† **A leggazdagabb államok.** Egy külföldi folyóiratban érdekes összehasonlítások vannak a leggazdagabb államokról. Az Egyesült Államok gazdasági termelése éventekint tizenhatmilliárd, Oroszországé tizenhárommilliárd, Németországé tizenkétmilliárd, Angliáé hatmilliárd. Amerika iparának hatalmas fejlettségét nagy szegénységének köszönheti. Az Egyesült Államokban 502.072, Angolországban és gyarmataiban 22.292, a német birodalomban és gyarmataiban 764, Franciaországban és gyarmataiban pedig csak 4658 négyzet kilométernyi területen terem kőszén. Az amerikai gyárak negyedfél millió lóerővel dolgoznak, s Amerika technikai fejlettség dolgában tudvalegőleg jóval felül is mulja a világ többi részét.

† **A szem védelme.** Nyarankint, amikor különösen a nagy városban mindenfelé építkeznek, könnyen megcsúsz, hogy a járókelő szemébe egy kis méz csöppen. Ennek a megelőzése végett ugyan legjobb kikerülni az építkezések helyét, de ha már megcsúsz, hogy mézdarabka jut a szembe és ott erős fájdalmat okoz, akkor ajánlatos a fájdalom csillapítására a hideg cukros víz. A cukros vízzel kimossuk a szemünket, ami hűsítőleg hat rá. A tiszta vízzel való mosás ilyenkor csak növelné a fájdalmat.

† **Apró párbeszéd.**
Tasitóné: Nagyon félek, te rossz kis lány, hogy nem fogunk a mennyországban találkozni.
Kis lány: Ugyan miért? Hát mit követett el a néni?

X-né asszony a minap tért vissza harmadik férjével a nászutról. A férj kissé rosszul érzi magát. Az asszony szól:

— Orvost hivatok, édes...
— Melyik orvost?
— Azt, amelyik boldogult két férjemet kezelte...
— Köszönöm... Majd meggyógyulok így is!

A hetvenéves férjnek jelenti a tudós aszsonyság:

— A gólya egy szép kis fiut hozott!
— Az öreg férj melanholikusnak szól:
— Már csakugyan azt kell hinnem, hogy a gólya hozta...

baton délután hat órakor indulunk a templomba, s mi ketten, férjemmel, már este elutazunk. Veleencébe megyünk s onnan haza, férjem birtokaira.

Még egyszer tehát, ezer eskőt küldök a kétségteletlenül biztos viszontlátásig.

Szerető
Marianne-ed.

Kivonat egy fővárosi napilap június 26-ikén megjelent számából:

FŐURI ESKÜVŐ. Tegnap délután esküdtött örök hűséget báró bekési Bekésy Gyula országgyűlési képviselő, szent-tamási Tamásy Péter országgyűlési képviselő bájos és művelt leányának, Mariettenek. Az egyetem-templom előtt már a kora délutáni órákban kezdett csoportosulni a nép, amely kitartó türelemmel várakozott a lakodalmas menet felvonulására. A templom belsejébe csak jeggyel lehetett jutni és kevéssel hat óra előtt már minden zugát betöltötte az a közönség, amely igazi crémeje a fővárosi társaságnak. Pontosan hat órakor robogott fel az első fogat, pompásan felvirágozott, sallangos paripákkal. Azután végtelen sora a szebbnél-szebb hintóknak, ragyogóbbnál-ragyogóbb díszmagyar ruháknak, melyek közt kellemes változatosságképp tűnt elő egy-egy tábornoki egyenruha, vagy diplomata-díszöltözöt. A vőlegény násznapja gróf Tisza belügyminiszter volt, a menyasszony báró Bezzerdy Tamás, a főrendiház ősz elnöke. A násznap közt az arisztokraciának s az országgyűlés két házának előkelőségei csaknem teljes számban voltak képviselve. A kocsiokból leszálló hölgyek sorozat tündéri kárpótlással szolgált a közönségnek hosszas várakozásáért, (a toalettek leírását mellékletünkön közöljük), de a meglepetés ah-ja akkor lebbent el az ajkukon, a mikor a hófehér menyasszony megjelent a templom küszöbén... Minden fej előrehajlott s mindenek irigyletek a daliás vőlegényt, aki hűsártiszi egyenruhában állott az oltár előtt, szép araja oldalán. Az egyházi szertartást Bekésy Bonifác zirci anél. címzetes. nős-

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Kassa-Oderbergi Vasút Részvénytársaság ma délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését dr. Falk Miksa országgyűlési képviselő elnöklete alatt. Az előterjesztett jelentés megegyeződel utal arra, hogy a pálya forgalma a lefolyt évben is emelkedett. A bevételek összege ugyanis 8.211.803 frt 29 kr és a kiadások összege 4.419.728 frt 18 kr, a felesleg pedig 3.792.075 frt 11 kr tett és így a megelőző 1897-iki 7.882.714 frt 16 kr bevétellel szemben 329.089 frt 13 kr. a 4.191.689 frt 52 kr kiadással szemben pedig 228.088 frt 66 kr szaporodás mutatkozik. A lefolyt évben tehát az üzleti fölösleg 101.000 frt 47 krral volt nagyobb, mint az 1897. évben. A társaság ezáltal első ízben van abban a helyzetben, hogy a magyar vonal bevételei az állami biztosítást ezüst címleteire nézve teljesen fedezik és az osztrák vonal fölöslegéből az aranyban biztosított összegnek mintegy felét, vagyis 320.618 frt 40 kr tudja fedezni, és így az állami biztosítást aranyban az 1897-iki 415.078 frt 43 kr helyett a lefolyt évre nézve csak 330.391 frt 88 kr erejéig kell igénybe vennie. Elsőbbségi kölcsöneinek konverziójára nézve az igazgatóság jelenti, hogy az 1897. év végén az 1868-iki 5%-os elsőbbségi ezüst kölcsön címleteiből még 303.400 forint névértékű 1517 kötvény volt forgalomban. Az 1.200.000 forint függő kölcsönből még fennmaradt 115.740 frt 65 kr a lefolyt évben új építkezésekre és egyéb beszerzésekre teljesen felhasználta. A társaság azonban az összes szükséges beruházásokat nem volt képes az összegből teljesen fedezni, s minthogy ez év folyamán a csáca-jablunkai vonalrészen a második vágány kiépítését mindkét kormány megengedte, ez immár halaszthatatlan építkezések költségeit is újabb függő kölcsönből kellett fedeznie. E függő kölcsön terhére esnek a magyar vonalban még szükséges 103.351 frt 13 kr beruházási költségek, a második vágány magyar részének 128.894 frt 49 kr építkezési költségei és az osztrák vonal terhére a második vágány 238.378 frt 23 kr kitervöltési költségei. Az árvavölgyi helyértékek vasút kralován-árvavölgyi része elkészülvén, ezt 1898. december 4-én adták át a közforgalomnak.

A közgyűlés a jelentés tudomásul vette, a felmentéseket úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadta. Az igazgatóságból szabályszerűen kilépett Steiger Gyulát a közgyűlés újból, Minkus Jenő helyett pedig Mautner J. lovagot választotta meg. A felügyelőbizottságból kilépett Kármán Lajost újból megválasztották.

A magyar államvasutak bevételei. A végleges leszámolások szerint a magyar királyi államvasutak bevételei február havában is, úgy mint januárban, igen kedvezően alakultak, amennyiben az annak idején ideiglenesen kimutatott szállítási bevételeknél mintegy 300.000 forinttal, a mult év február havi bevételeknél pedig több mint 500.000 forinttal nagyobbaknak mutatkoztak. Volt ugyanis a végleges bevétel: a személy-, katonai- és postaforgalomból, árukból és különfelékből januárban és februárban 14.607.946 frt, vagyis 8%-kal több, mint 1898.

pök végezte, aki szép beszédet mondott az ifju párhoz, kívánva, hogy az élet rögs utait Hymen rózsaláncái édesítsék meg számukra. Az esküvő után a násznap az örömapa házához gyűlt fényes lakomára. Az ifju pár még este hosszabb külföldi utazásra indult. — Nem mulaszthatjuk el e helyen, hogy említett ne tegyünk a rendőrség érthetetlen s meg nem magyarázható fellépéséről, melylyel a templom előtt békésen álló álló néptömeget már ismét követel való dobálózásra s doronggal és bottal való ütlegetésre ingerelte. Az a kihívó, pökhendi viselkedés, mely rendőrségünket, társadalmi kiskorúságunk ez elbizakodott herait, Európa minden más államától oly neveltségesen elütőleg jellemzi stb. stb.

Mariette naplója.

Venezia Hotel d'Italie, jul. 2.

Szivem és lelkem tele szívtam szépségeddel, oh álomország! Könnyűl rajtam, bitoros fényű, arany köntösű alkonyat, ki ott lebegsz a messzeségben, ködlő vizek fölött! Fülem befogom s mégis hallom halk dallamát a „Mia bella Venezia”-nak, melyet egy gondolás dudol ablakom alatt, halk loccsanással hajtva csónakát. Szelem behunyom s mégis látom a Santa Maria dell' Salute s a Gregorio márvány idomait, a mohával benőtt, alvó tündérpalotákat! Tulnan a Giudeccán, a kikötőben, talán árbofát s szenet rakodnak partra szurtos munkások és a zaj, mire hozzám ér, oly édes, oly lágy, mint a szerelmes csalogány éneke... Miért van minden benned a szerelemre teremtve, oh Venezia, s ha már így van, miért kell benned vergődönni, szerelem nélkül! Minden lélegzet, melyet levegődből szívok, egy elmulasztott esküért vádol; minden pere, mint égető kérdés, ül szivemen: mért vagy oly egyedül? nines, aki szeressen? Szegény, szegény leány!...

(Folytatása következik.)

első két havában, mely többetbőli 1 millió forint az áru- és 100.000 frt a személyforgalomra esik.

Cáfolat. Amint a félhivatalos *Budapesti Tudósító* értesül, a bécsi tőzsdén ma elterjedt híresztelés a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank küszöbön álló tőkefelemléséről, teljesen alaptalanok.

A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság tavalyi közgyűlése elhatározta, hogy egy millió forinttal befizetett alaptőkéjét két millió forintra fel emeli. A tőkefelemlés céljából kibocsátott új részvényekre az első 50%-os befizetés 1898. évi december hóban megtörtént, a hivatalos lap folyó évi május 31-iki számában a társaság igazgatósága felszólítja az új részvények birtokosait a második 50%-nak június 30-ig leendő befizetésére. Ennek megtörténte után a társaságnak két millió forintnyi alaptőkéje teljesen be lesz fizetve.

Fizetéseketelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Reichard Dávid rőfös kereskedő *Nagy-Váradi*, Bürger Zsigmond nyakkendőgyáros *Prága*, Riczli István né szüleit Hoffmann Erzsébet *Görgeteg*, Kovacsévit D. cég *Ó-Bese*, Breuer Zsiga kereskedő *Pozsega*, Tiefbrunner Gyula kereskedő *Bécs-Ujhely*, Martinovics Ignác droguista *Przemysl*, Csernusz József kereskedő *Alvinc*, Bugarszky Atanáz kereskedő *Zombor*, Terk Albert kereskedő *Schwarzwasser*, Oser Lipót *Csongrád*, Burián és Huck cég *Bécs*.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Buda-pestben* 16.25 forint pénzben, 16.50 forint áruban. *Bécsben* a nyersszesz ára 17.50 forint pénzben, 18.20 forint áruban.

Vas. A lefolyt hét piaci forgalma meglehetősen élénk, különösen a vasöntőgyárak kedvező üzletmenete folytán a kifogyott nyersvaskészlet szaporítására irányított tevékenység volt legszembetűnőbb. Nagy forgalma volt a külföldi, különösen az angol nyersvasnak, azonban a jó magyar nyersvas iránt is élénk kereslet mutatkozott. Az építési anyagok inkább a vidéki építkezések részére kerestettek s ez irányban számos kötés is létesült. Budapesti helyi árak 100 kgknt 2% pénztárgendemenyvel: magyar nyersvas: 4.45—4.65 frt Bessemer nyersvas 4.65—4.75 frt, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.60 frt, félnyersvas 4.20—4.30 frt, magyar rudvas: 9.60—10.— frt, stájer rudvas: 11—11.20 frt, tartányi: 20.— frt, benzerelt vasgerenda: 10.75—11.20 frt, vaslemez 12.—12.30 frt, horganylemez 42.50—43 frt. Ócskavasak: nehezebb vasdarabok: 3.50—3.60 frt, könnyebb vasdarabok: 2.90—3.— frt. I. rendű öntött vastermelék 3.50—3.60 frt, elégett öntöttvas törmelék: 1.70—1.80 frt, ócska vassin: 2.80—3.90 frt, 100 kgknt tiszta készfuzetés ellenében.

Borjuvásár. (A Budapesti marhavásárúvársári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 1037 darab, leölt borju — darab, növendékmarha 14 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzések: *Belföldi élő borju* 28—35 krtól 36—40 krajcárig, kivételesen —43 krajcárig, elsőrendű — krajcár, növendék marha 20—27 — kr. Élő bárány — forintig páronkint. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. június 6-án. Készlet 301 darab. Erkezett 915 darab. Összesen: 1216 darab. Eladott 735 darab. Maradt 481 darab. — *Napi árak:* 120—150 kgr. sulyban 47—48½ krajcárig, 220—250 kgr. sulyban 47—48½ krajcárig, 320—350 kgr. sulyban 46—48 krajcár. Öreg nehéz páronkint 400—560 kilos 44—46 krajcárig. Malacok —40 krajcárig különkint. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 8750 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 2429 darab fiatal sertést, 6042 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 8471 darabot. Az irányzat lanyha.

Jegyzések: kgknt élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 39—40½ kr, kivételesen 41— krajcár, közepminőségű sertés 36—38 krajcár, könnyű sertés 33—34 krajcár, fiatal sertés 40—48 krajcár.

Mezőgazdaság.

A vetések állása külföldön. *Prágából* jelentik: A kellemetlen, tartóssan esős időjárás után végre kisütött a nap és most kitűnő az időjárás. A jó időjárás már nagyon kívánatos volt, mert több vidéken már veszélyeztetve volt az idejé termés. A rozsvetések ritkák ugyan, de azért középtermésre számítanak. A buzavetések többnyire sűrűek, de a sok gaz tetemes károkat okozott. Az árpa- és zabvetések már sárgulni kezdenek, de az utóbbi időben megjavultak. A burgonya csakis a lazább földben fejlődik szépen. Sok helyen újból kellett vetni. A rétek gazdag termést ígérnek. A gyümölcsfák szép fejlődésnek indultak, de sokat ártottak eddig a különféle rovarok. Egészen azonban még mindig jó középtermésre számítanak.

Olaszország: A genouai főközlöny kerületében az időjárás május elején változó volt, a hőmérséklet néhányszor erősen süllyedt, mindamellett a mezei termények állapota kielégítő. A vetések jól fejlődnek és erőteljesek. A buza kialszol és általában jó termést ígér. A florencai konzul jelenti, hogy május első felében egész Felső-Olaszországban gyakori jégeső pusztított, mely Lombardiában is kárt okozott. A ve-

Magyar vasuti kölcsön ezúttal 101.— Magyar keleti vasuti állami hitvény 120.10. Magyar lezártbank és pénzváltóbank 259.— Rimamurányi vasműrészvény 309.— Magyar koronajáradék 96.90. 4%-os Magyar földterem. hitvény 95.15. Magyar hitelbank részvény 388.35. Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 160.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.50. Magyar kereskedelmi bank 14.31.

Bécs, június 6. (Osztrák értékek zárata.) 4²/₁₀ papírjárdék 100.30. 4%-os osztrák aranyjárdék 120.05. 1860-iki sorsjegy 139.25. Osztrák hitelrészvény 200.50. Angol-osztrák bank 152.75. Bécsi bankjegyek 277.50. Osztrák-magyar bank 916.— Déli vasút 86.— Dunagőzhajzási részvény 440.— Dohányrészvény 145.25. Császári és királyi arany 5.70.— Német bankváltók 58.92. 4²/₁₀ ezüst járadék 100.40. Osztrák koronajáradék 100.50. 1864-iki sorsjegy 193.75. Osztrák hitelintézet részvény 359.87. Unionbank 319.75. Osztrák Länderbank 242.— Osztrák-magyar Államvasut 359.25. Elbavölgyi vasut 264.— Alpesi bányarészvény 237.10. 20 frankos arany 6.55.— Londoni váltótér 120.50. Bécsi Tramway 500.— Az irányzat gyengébb.

Bécs, június 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A delutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 359.87 Magyar hitelrészvény 389.— Angol-Osztrák bank 152.60 Eulen bank 320.— Länderbank 242.— bankjegyek 277.75, osztrák-magyar államvasut részvény 359.25, északnyugati vasut részv. 250.—, elbavölgyi vasut 264.—, dunagőzhajz részv.—, alpesi bányarészvény 236.90, májusi járadék 100.80, osztrák koronajáradék —, magyar arany. —, magyar koronajáradék 96.95 német birodalmi márika májusra 58.96, júniusra —, török sorsjegyek 65.75, rimamurányi vasut 309.90 déli vasut —, dohányrészvény 144.25, Napoleon d'or 9.55.— Lombard 66.—, Gyöngült.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, június 6. (Tőzsdei tudósítás.) A nyugati tőzsdék tegnap sok irányban mozgalmosok voltak, a minék következtében az itteni tőzsde kissé tartózkodóan nyílt meg. A nemzetközi járadékpiac igen csendes volt. Spanyolok hanyatlottak. A helyi piacon vasártervények gyöngültek, készényszénnyek aránylag nagyobbra ártartók voltak. A banktérkek irányzata állandó volt. Vasuti és hajzási részvényekben nem volt vételkedv. Trust-Dinamit a 80%-os szelvény nélkül szilárd volt. Később a Dortmund-kronau részvények javultak és a spanyolok is emelkedtek. Különben alig változott az irányzat. Amerikaiak nagyon csendesek, Canada-Pacific részvények gyöngültek. Magánlezártamintolási kamatláb 3¹/₁₆.

Berlin, június 6. (Zárlat.) 4²/₁₀ papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 96.75. Osztrák-magyar államvasut 153.75. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltótér 169.55. Magyar vasuti beruházás kölcsön 102.90. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 198.60. Általános villamosági Edison 296.60. Gelsenkirchen 211.25. Laurakoh 270.25. 4²/₁₀ ezüstjárdék —. 4% magyar aranyjárdék 100.25. Osztrák hitelrészvény 225.25. Déli vasut 29.60. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.90. 4% ujos orosz kölcsön 100.40. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 95.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 170.—. Harpeni 210.25. Az irányzat gyonge.

Hamburg, június 6. (Zárlat.) 4²/₁₀ ezüstjárdék 100.—. 1860. sorsjegy 145.50. Déli vasut 29.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 225.—. Osztrák-magyar államvasut 153.50. Olasz járadék 95.50. 4% magyar aranyjárdék 100.50. Az irányzat gyengült.

Frankfurt, június 6. (Zárlat.) 4²/₁₀ papírjárdék 100.40. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. Magyar koronajáradék 96.85. Osztrák-magyar bank 152.60. Déli vasut 29.30. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltótér 204.37. Bécsi bankjegyek 138.60. Villamos részvény 160.—. 3% osztrák aranykölcsön 85.50. 4²/₁₀ ezüstjárdék 100.10. 4% magyar aranyjárdék 100.40. Osztrák hitelrészvény 225.50. Osztrák-magyar államvasut 153.90. Északny. vasut —. Bécsi váltótér 169.57. Párisi váltótér 811.25. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 238.50. Az irányzat szilárd.

Páris, június 6. (Zárlat.) 3% francia járadék 102.22. Olasz járadék 96.62. Osztrák-magyar államvasut —. Francia tőzleszt. járadék 100.65. 4% magyar aranyjárdék 102.30. Török dohányrészvény 315.—. Osztrák Länderbank —. 3¹/₁₆ francia járadék 102.80. Osztrák földhitelezési részvény 1310. Déli vasut 150.—. 4% osztrák aranyjárdék 102.30. Ottománbank 593.—. Párisi bankrészvény 1137. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat szilárd.

Budapest-közbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 6. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli sulyban) 43¹/₂—44— krajaérig. Öreg közép (párónként 300—400 kilogramm terjedő sulyban 44—45 krajaérig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm felüli sulyban 47¹/₂—48 krajaérig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 47—48 krajaérig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő sulyban) 47¹/₂—48¹/₂ krajaérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli sulyban) — krajaérig. Közép (párónként 220—280 kilogramm sulyban — krajaérig. — Könnyű (párónként 220 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm felüli sulyban) — krajaérig. — Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli sulyban) 46—47 krajaérig. — Közép (párónként 240—280 kilogramm terjedő sulyban) 45—46 krajaérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő sulyban) 44—46 krajaérig.

Sertésalátétel: 1899. június 4. napján volt készlet 47.539 darab, 1899. június 5. napján felhajtott 290 darab, 1899. évi június 5. napján elszállított 564 darab, 1899. június 6. napjára maradt készletben 47.265 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 6. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Toperczer Emil vámenként a fumei fővámbivatalhoz follenörre, a varasdi pénzügyigazgatóság Vedris Mátyás vezéret joghatalmát pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, a zágrábi pénzügyigazgatóság Radakovics Bogdan eszéki pénzügyi kezelési gyakornokot pénzügyi irodatiszté ideiglenes minőségben, Vrablovich Géza vámgyakornokot az eperjesi, Czigler József számgyakornokot pedig a nagybecskereki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszéche pénzügyi számtisztéke ideiglenes minőségben, Nemes Dénes medeséri lakot ideiglenes minőségű számgyakornokká a debreceni magyar királyi pénzügyigazgatóságba, a sátoralja-ujhelyi pénzügyigazgatóságba Goidics Béla oltani pénzügyi díjnokot állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben kinevezte. — A magyar királyi tengerészeti hatóság Stipanovich András kereskedelmi hadnagy hosszujártat tengerész-kapitánnyá, Ditrích Danilo és Matkovics Román tengerészeket pedig hosszujártat tengerészhadnagyokká nevezte ki. — A kassai itéltábla elnöke Wittich Andor vezéret joghatalmát díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Pályázatok. Beeslőbiztos gyakornok állásra a szegedi kataszteri helyszínelési felügyelőségél 6 hét alatt. — Alügyészi állásra a szolnoki kir. ügyészségél 14 nap alatt. — Két pénzügyőri szemlési állásra a budapesti-vidéki pénzügyigazgatóság kerületében 14 nap alatt. — Irnoki állásra a pozsonyi törvényszéknél 4 hét alatt. — Román tolmácsi állásra a segesvári járásbírósnál 14 nap alatt. — Alügyészi állásra a pancsovai kir. ügyészségél 2 hét alatt. — Számtanésosi állásra a temesvári pénzügyigazgatóságnál 6 hét alatt. — Irodagyakornoki állásra az eszéki pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. — Számtizsi állásra a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. — Pénzügyőri vizgatói állásra a lécei pénzügyigazgatóságnál június 30-ikáig. — Segédizsi állásra a győri dohánnyári raktárnál 14 nap alatt. — Postamesteri állásra Békás-Megyeren (Pestmegye) június 22-éig. — Végrehajtói állásra a miskolci pénzügyigazgatóságnál 3 hét alatt. — Postamesteri állásra Udvarhely vármegyge 3 hét alatt. — Járásbírói állásra a teregovai járásbírósnál két hét alatt. — Aljegyzői állásra az újvidéki törvényszéknél két hét alatt.

Napirend.

Naptár. Szerda, június 7. — Római katolikus: Róbert ap. — Protestáns: Róbert. — Görög-orosz (május 26.) Kárpusz. — Zsidó: Szivan 29. — A nap két reggel 3 óra 42 perckor. — Nyugszik este 7 óra 37 perckor. — A hold két ájél 3 óra 54 perckor. — Nyugszik delután 7 óra 10 perckor.

A horvát miniszter fogad delután 4—5-ig. Az automobil-klub közgyűlése delután 6 órakor a Vadszékűrt külön helyiségében.

A székesfeváros közgyűlése delután 4 órakor az új városházán.

Nemzeti múzeum: Képtár és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15). Nyitva van delélett 9-10 óráig delután 1 óráig. A múzeum többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Tavaszi nemzetközi tárlat a műcsarnokban. Nyitva delélett 9 óráig este 6 óráig. Belépődíj 50 krajcár. Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. (Ferenek-tere 9. szám) nyitva delélett 9-10 este 9-ig. Belépődíj 20 krajcár.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiaiban, nyitva delélett 9—1-ig.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó hazájra, nyitva delélett 9—1-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva delélett 9—12-ig és delután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 10.) nyitva delélett 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyitva nos könyvtára és térképgyűjteménye nyitva delélett 10—1 óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva delután fél 7 óráig delélett 9—12-ig. Delután 3—8-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva delélett 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva delután 3—8-ig.

A Hóddó díszfelvonulás. Ezenhet Ferenc órási kör képe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 óráig este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban delélett 9—12-ig és delután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott delélett 9-10 delután 2 óráig. Magyar házi-ipari központi bazár, Keresepi-ut 22. 1. emelet delélett 9-10 déli 1 óráig és delután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Keresepi-ut 20. szám alatt, delélett 9 óráig delélett 12-ig és delután 3—6-ig. Vasár- és ünneppapokon delélett 9 óráig delélett 12-ig. Allatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, június 6.

Az időjárás helyzet lényegében ma is változatlan s ennek megfelelően Európa időjárásában sincs lényegesebb változás.

Hazánk déli és keleti vidékein zivatarok esők voltak, helyenkint jégesővel, így Szabadkától és Bács-Almástól, Zomborn, majd Apatinat át vonult egy jégzavart, másfelől pedig Nagy-Körösi Mezőtúron és Füzös-Gyarmaton át Nagyvárad felé vonult egy másik jégzavart. Mindkettő az említett községek határaitban jelentékeny károkat okozott.

Küldés: Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható.

Vizálla.

június 6.		június 5.	
hőmérséklet	csapadék	hőmérséklet	csapadék
Inn 1.57 2.05		Tisza M.-Szécs 0.74 0.73	
Duna 2.75 2.56		Tokohza 0.60 0.49	
„ 0.33 0.41		V.-Namény 2.16 1.64	
„ Bex 0.19 0.18		Tokai 2.19 2.24	
„ Pozsony 2.80 2.68		Tisza-Püred 4.62 2.86	
„ Komárom 2.20 2.98		Szolnok 4.56 4.33	
„ Budapest 2.10 2.94		Csongrád 4.64 4.80	
„ Paks 2.46 3.82		Szeged 4.95 4.40	
„ Mohács 5.21 4.89		Török-Beose 3.78 3.85	
„ Gombos 6.78 6.—		Titell 4.91 4.07	
„ Pancsova 5.04 1.10		Óndóva Bártfa 0.88 0.35	
„ Török 4.28 4.70		Tonolya Hód 0.85 0.80	
„ Orsova 4.28 4.57		Rodog Zemplén 2.54 2.24	
„ Magyarfalva 0.20 0.—		Sájo Zsolna 1.99 1.93	
„ Zsolna 0.88 0.70		Hernád H.-Námet 0.25 0.28	
„ Vág 0.64 0.56		Berettyó Margitá 0.60 0.43	
„ Ezered 0.70 0.74		B.-Ufalu 1.40 0.16	
Rába Sz.-Gothárd 3.20 3.20		Körös Csucsa 0.— 0.13	
„ Sávár 0.37 0.38		N.-Yarad 0.11 0.82	
„ Győr 2.72 2.92		Belyén 0.60 0.68	
Dráva Pottau 0.— 0.—		Tenke 0.88 0.81	
„ Zákány 0.— 0.58		Gurahons 0.43 0.40	
„ Barca 1.26 1.24		Borosjenő 0.61 0.28	
„ Eszék 2.55 2.17		Egács 2.93 2.46	
Nura M.-Szerdah. 0.— 0.20		Gyoma 4.10 5.64	
Száva Zágráb 0.— 0.40		Maros Gy.-Fehérvár 0.83 0.80	
„ Eszék 4.60 4.10		Branyicska 0.94 0.81	
„ Mitrovica 1.50 6.48		Soborsán 6.— 0.28	
„ Déls 0.49 0.40		A.-S 0.85 0.46	
Szamos Szarász 1.41 1.74		Makó 0.88 0.80	
„ N.-Mátény 0.— 0.92		Temes K.-Kostály 1.04 0.94	
Kraszna Latorca 0.14 0.14		Béga Kiszótó 0.68 0.96	
Laborca Homonna 0.20 0.06		Temesvár 0.28 0.35	
„ Ung 0.— 0.—		Bocskerek 1.12 1.13	

Utazáson nagyon praktikus. — Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva

Bizonysítvány kelt Bécsben 1887. július 3-án.

Felsmert legjobb Fogtisztító szer.

A száj kiöblítése, csupán száj- vagy fogvizsel magában nem elegendő a fogak tökéletes megtisztítására. Ehhez egy fogtisztítószertnek használata elkerülendő szükséges.

Mindenütt kapható.

Kettős delevillamos csillag.

86867. sz. ném. bír. szab. gyógyít és földvidit képesség mellett! Csuz, reumatizmus, asztma, álmatlanság, fülzugás, nagyothallás, idegesség, étvágyhiány, sápkór, fogfájás, migrén, impotencia, fejfájás, epilepsia, valamint minden idegban esetében. Az a páciense, aki kézzelkímélő 45 nap alatt nem gyógyul meg, azonnal visszakapja pénzét. A kis készülett 2 frt. A nagy készülett 3 frt. Könnyű betegségekél haszn. Idült betegségekél használandó.

Szétküldés utánvétel vagy előleges ártérítéssel. Müller Albert, Budapest, V. Kálmán-utca 19/A.

Azok a szenvedő férfiak, kik sok más szerrel való próbáztatás után használják a **Dr. EGGER-féle injectió Hamamelis Virginica-t,** meggyőződtek arról, hogy ezen szer felülmúlja hatásában a többi hasonló készítményeket, mint-hogy belső bántalmakat, legrövidebb idő alatt gyógyít.

Dr. Egger-féle Injectió ára 70 kr. Vidékre a pénz előleges beklüldése mellett bértmentve 1 frt 5 kr., két üveg 1 frt 75 kr. Fő- és szétküldési raktár: Gyógyszertár a „NÁDROHÓZ”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrpótlási, nemi-és húgyszervi bántalmak kiegészített szakorvosa.

gyógyít gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon úgy nöknel, mint férfiaknál mindennemű nemi betegségek és gyengeségi állapotok elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keltő bántalmakat, továbbá bármily börtbetegséget és szepszégihát a külföld által elismert legjobb hatékony módszereivel.

Lakik: Budapest, VII., Keresepi-ut 14. 1. em. Rendel: delélett 10—1-ig, delután 3—7-ig. Külön várótermek hölgyek és urak részére. Lovelreke azonnal válasz.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyűjteménye. Egy-egy kötet a a csinos vaszonkötésben 30 kr. Jergyezés az Egyetemes Regénytár eddig megjelent kötetekinek. Jókai. A ki a szivét a homlokán hordja —.50

Kazár. A szivárvány —.50

Kövér Ilma. Damáz Margit —.50

Kövér Ilma. Két világ közt —.50

Kupa. A napzámások —.1-

Kupa. A Képzelt királyok —.1-

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-körút 18. 2 frtj terjedő megrendelések csak a az ősszeg előleges beklüldése ellenében teletelítenek.

MOFF JÁNOS MALATA CUKORKAI

kibégszedi, rekesztégnél, elnyálkásodásnál, különben pedig üdítőkészítmény felülmúlhatatlanul a valódi malata-kivonat szorokát; emésztési savar előidézése nélkül használható bármely mennyiségben.

Egy doboz a 10 kr., egy zacskó ára 80 kr. Kapható az összes gyógyszerárkban, drogus, ocsompa-és üzletkereskedésben. Magyarországi kizárólagos forátár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárta, Király-utca 12.

Dr. MÜLLER főtörzsorvos-féle injectió és labdacso

a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi gyengeségbántalmaknál — húgycsőgyulladások és folyásnál. Gyógyulási gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóbagy nélkül. — Pontos használati utasítás minden megrendeléshez mellékelte. Egy adag ára, friss bajoknál 1 frt 60 kr., idült régi bajoknál 2 frt 50 kr., postán külföldre csomagolással 25 krrel több, portó nélkül.

A valódi készítmények egyedül megrendelési helye: **Szt.-György gyógyszerárta, Wien, V., Wimmergasse 33.**

Raktár: **Török Józsefnél Epest, Király-utca 12.** Sziveskedjék ezen hirdetését kivágni és megőrizni.

Színházak, szórakozó helyek.

NEKAZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 7-én
Házi béke.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták Bissón S. és Leclercq A. Fordította Kürthy Emil.

Személyek:
Moreull Nádai F. Szurony Gerő L.
Germainé Csillag T. Dolores Paulayné
Brunois Vizvári Du Taillis Hetényi
Brunois Vizvári Deimé Groo V.
Ludovic Zilahi Ambroisine Rákosi Sz.
Pironeau Latabár Julie O. Kezzeri I.
Muscadet Dezső François Faludi

Kezdte 7 1/2 órakor.

Csütörtökön Alfonz dr. Pénteken Hamlet. Szombaton Első vihar. Vasárnap Zsolt vezér ifjúsága.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 7-én.
Hőpohely.

Vig opera egy felvonásban. Szövegét írta Willner A. M. Fordította Radó Antal. Zenéjét szerzte Berté H.

Személyek:
herceg Beck Jeannette Ábrányiné
Udvári boldog Hegedűs Anasztázia Válint V.
Gaston Arányi Egy paraszt Zolnay

Utána:

Paraszttüccsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzte Mascagni P. Szövegét írták Targioni-Tozzetti és Menasci. Fordította Radó Antal.

Személyek:
Santuzza Diósgyőri Alfió Mihályi
Lola Payer M. Lucia Semsey
Turiddu Kertész

Utána:

Csárdás.

Eredeti ballet harmadik felvonása. Írták Mazzantini L. és Zárai S. Zenéjét szerzte Sztrojanovits S.

Kezdte 7 órakor.

Csütörtökön a szentpétervári orosz császári operaház balletje tagjainak ötödik vendégjátékai Pénteken R. Land mester. Szombaton a szentpétervári orosz császári operaház balletje tagjainak hatodik vendégjátéka. Vasárnap ugyanaz.

Kezdte 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Szerda, Kedd, 1899. évi június hó 7-én.
A hálókosik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta Alexandre Bisson. Fordította Zempléni P. Gyula.

Személyek:
Godefroid Gy. Hegedűs Charbonneau Rónaszéki
Lucienne Molnár R. Charbonneau Makróciné
Montpépin Gyöngyi Rosine Varsányi
Montpépiné Nikó Angéla Berzettei
Godefroid A. Góth Julia Boross
Medard Balassa Françoise Bálint R.
Labordave Szerény

Kezdte 7 1/2 órakor.

Csütörtökön az Arany Kakas. Pénteken Csárdai örmök. Szombaton Az Arany Kakas. Vasárnap Az Arany Kakas.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 7-én.
Toledad.

Operetta 3 felvonásban. Írta Emilio Carré. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzte Edmond Audran.

Személyek:
Toledad F. Hegyi A. Pítón Ujvári
Maracoma M. Osatái Zs. Marius Ternyei
Antonio Vidor Mária Szelepcsényi L.
Lombard Szirmai Agatha Eötvös Stefánia
Trippmann Raskó Sophie S. Harmath I.
Bároné Blaha Sárka Diana Szöllösi R.
Poulet Kovács M. Felicjenne Tallian Ida

Kezdte 7 1/2 órakor.

Csütörtökön: Lili. Pénteken: Toledad. Szombaton: Toledad. Vasárnap d. u. Solymosi színésziskolájának vizsgálata. Este: Holtomiglan.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 7-én.
B. A. L. E. K.

Kezdte 7 1/2 órakor.

FOVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Szerda, 1899. évi június hó 7-én.
Romeo és Julia.

Tragédia 5 felvonásban. Írta Shakspeare. Fordította: Szász Károly.

Csütörtökön Lemondás. Pénteken Jáfet 12 felesége. Szombaton Ugyanez Vasárnap d. u. Háromláb kapitány, este Felhő Klári.

Kezdte 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szerda, 1899. évi június hó 7-én.
A koldusdiák.

Operetta 3 felv.
Kezdete 7 órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdete 1/2 9 órakor, vége 12 órakor.

A rendez nyári idényhelyrak mellett.

Ma bucsu vendégfellepte

Joseffy József

urnak a Theater an der Wien-ből az I felvonásos operettben

„die Jungfrau v. Belleville“

Millőcker Károlytól, új énekbetétekkel.

hatásos sikere az új juniusi műsor-nak.

I. Les Joé

a legjobb légtornászok.

II. Broth. Broklin

az eredeti zenélő olldkösörüsök, pártalanok a maguk nemében.

III. Les Welton

a kitűnő kézi akrobaták.

Holnap, csütörtökön, június 8-án először az ujjonnan szerződött bohózatársulat által előadva:

Madame Potiphar

bohózat 1 felv. Doppler C.-től.

Hévízi gyógyfürdő

Keszthelyi vasuti állomás.

Kénes Hévíz (megnyitás május 1-től szeptember hó végéig) iszankorpával.

Világszerte ismeretes fürdő, gyógyulást nyújt csusz, közvény, csont-izület és közbántalmaknál, csonttörés, csontsz. Neuralgia (Ischiás), görvélykór, oly eseteknél is, a melyek már sehol sem voltak gyógyíthatók. — Massirozás, massirozó terem massirozóval. Prospectust kívánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Gyógyszertárain készítményei a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállításokon nagy arany érmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve.

Fontos tudóbbetegeknek

Az egyedüli bevált szer a tüdő és légzőszervi megbetegedések ellen a Kauton pater főnyó-kivonata. Biztos siker. Számos elismeréssel első rangú orvosoktól és előkéső egységűektől. Ára 1 liter 25 ft. — 1/2 liter 12 ft 50 kr. 1/4 liter 6 ft 25 kr.

Aszop! feltöltött szappan, eltávolít minden foltot (szár, szurok, kocsikenőcs, ténna) bármely ruhából. Ára darabonként világszerte 2 korona, szételt ruhák részére 2 korona. Szorin rozsa foltvíz, eltávolít minden rozsfoltot a fehérneműről a szövet rongálás nélkül. 1 literre 2 korona. Tisztító szorim arlatmatlanásáért és hatásáért jóállók.

Utánítás ingyen. Valódi egyedül a készítőnél.

BECKER JÁNOS gyógyszerész.

BILLEED. (Torontalmecze). 24

Posta, vasut és távirtdiállomás.

Főraktár: Török Józsefnél, Budapest, Király-utca 12. sz.

Luser L. -féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer trakszám, szemérem és a talp, valamint a sarok bőrkeményedési, tolvábbá mindennemű hórszaru-szára ellen. A hatását jól állás váltallatják.

Központi gőzgyár: **SCHWENK L.** g. gyógyszer. MEIDL-utca 22-23.

Csak akkor valódi, ha minden használati utánad és minden tapasz a mellétes védjeggyel és aláírással el van látva, azért is erre ügyelj! kél.

0000 1 doboz ára 60 kr. 0000

Vidékre 80 kr. előzetes beküldése mellett hármentve.

Magyarországi főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer. Budapest, Király-utca 12.

BUTOR részletfizetésre!

Allami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyházközfők, valamint más hitelképes egyének kedvező részlet feltételek mellett kapnak szállár gyártmányú asztalos- és kárpitozott butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 13. sz. Sas-utca sarok, I. em.

Arjegyzéket 25 kr. levéljegyzé beküldése ellen hármentve küld fenti cég B. osztálya. 5167

Ő cs. és apost. kir. Felsőlegények legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XX. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen — egyetlen egy Osztrák birodalomban törvényszerűleg engedélyezett — pénzsorsjáték 12.728 nyeresémet tartalmaz készpénzben, 403.160 korona végösszegeben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeresémek kifizetéséért a cs. kir. lottóvédőkkel kezeskedik. A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi június hó 15-én történik. Egy sorsjegyének ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál I. ker. Riemer-utca 7-ik szám alatt, lottógyűjtőkben, dobánytözsdekben, adó-, posta-, távirtda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjeggyevők részére ingyen adtnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottóvédők igazgatóság államsorsjátéki osztályától.

Zongora

termekinkben

Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarkán.) Zenepalota.

a legjobb zongorák hírvé állandó és választékban

ERARD

híres párisi és londoni zongoragyár szállítja az angol királynőnek és az egész királyi családnak 00 egyedüli képviselése 00 valamint a

FEURICH

(a szász királyi udv. szállítója)

világhírű zongoráknak mely gyártmány minden más zongorát messzeszárnál — kizárólag a képviselése,

Sternberg Armin és Testv.

hangszer-gyár cs. és kir. udv. szállító

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körut sarkán.) Zenepalota.

A legrégebbi származású

VISZKITEG ÉS SÓMÓR

minden neme és faja ellen figyelemre méltó készítmény az

ICHTHOL-SALICYL

mely ezen bajokat alaposan gyógyítja!

Orvosok által is rendelve és ajánva!

Tek. Erényi Béla gyógyszerész urnak Szabadszálláson. A hozzáz kísérletezés végett beküldött, Uraságod által készített „Ichtol-Salicyl“-t a viszkiteg minden neme ellen (étvar, bőrlök) teljes melegeggedéssel használtam és mint legmegbízhatóbb szert a viszkiteg és sómór bántalomban szenvedőknek a legmelegegben ajánlom. — Tisztelettel dr. Lányi László városi orvos, volt katonaförvos. Egy nagy tégely ára 1 frt 50 kr. Utasítás mellékelve. Postai rendeléseket azonnal elintézt a készítő Erényi Béla Szabadszállás 4. (Postmegye); kapható a főraktárban is: Török József Király-utca 12.

A Kőbányai Királysörfőző Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb itató ital. Ajánlások: Dr. Korányi, Dr. Kétyi budapesti, — és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

1199/1899. ügyszám.

Arverés.

Közadós „Veres és Kozma” budapesti cég csődüggyében leltározott és jegyzőkei 836 frt 35 krnyi követelések esőválasztmányi határozat folytán f. évi június hó 7-én délutáni 4 órakor közzeggyűző irodámban (V., Erzsébet-tér 15. sz. II., 4.) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni.

Budapestben, 1899. május hó 30-án.
Dr. S t a m b e r g e r F e r e n c, kir. közjegyző.

THEDO tanár-féle szakál-hagyma

Használat előtt. Használat után.

legjobb és leghízelosabb szor szóp

bajusz nővés

előszűrésre.

Bámulatos gyorsan mozdítja elő a szakálinóvet, úgy, hogy még 16 éves ifjúk is rövid idő alatt teljes és erős szakálat és bajuszt nyerhetnek használatát folytán, mely ténst ezor és ezor elismaró irat bizonyítja.

Egy esomag ára 1 frt és 2 frt 10 kr.

Vidékre csakis 1 frt 20 kr. vagy 2 frt 35 kr. előre beküldése mellett hármentve. — Főraktár:
Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12. sz.

Rohitsi

IPOLVA

FORRÁS

TARTOMÁNYI

FORRÁS

Savanyuvíz

PÓRAKTÁR
Budapest
Hollmann József-utca
Bathory-utca 3. szám.
A Rohitsi savanyuvíz mint gyógyszer felülmúlhatatlan hatású gyomor-és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál máj-és lépajánál, de különösen váltóknál. A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő itató ital.
A STYRIA letrés ellenben kizárólag ivókúrára használatk.

Ös-Budavára.

Szerda, 1899. június hó 7-én

A fényes juniusi műsoron kívül

Little Tich

a leghíresebb angol komikus rövid vendégszereplése.

Bélepő díj este 7 óráig 30 krajcár, azontul 50 kr. Máskülte árú belépő igazvak a dohánytözsdekben.

Minden szöveges beiktatás... betűkötő 2 kr. Címmelettel...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal...

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegget kell mellékelni.

APRÓ HIRDETÉSEK

és ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLO

részére a kiadóhivatalban

József-körút 18.

valamint a következő dohány...

Breuer nővérek, Teréz-körút...

Nemesek-féle tőzsde Pe...

Weissenfeld Jakab, Király...

Benda Józsefné, Andrásy...

Deutsch Miksáné, Andrásy...

Schwartz hirdetői iroda...

Sopronyi V., dohány-nagy...

Intelligens uri asszonyka...

Szép írásu hivatalnok...

Zuglított ben 1 szép...

Erős egészséges munkás...

Kereskedelmi legképzett...

Magyar ruha teljesen...

Nevelőnőtt keresek...

Gyermektelen házaspár...

Házmeester fiatal...

Szépben berendezett...

Printemps.

Je suis revenu hier à Budapest.

Votre dernière lettre m'a causé un grand...

tout, mais pas une lettre pareille!!

reproches? Comment êtes-vous arrivée à...

conclusions de cette sorte, tirées de simples mots...

n'avaient d'autre sens que le désir de vous revoir...

au moins par distance sans espoir de vous serrer...

vosre chère main ou vous adresser un petit mot...

Et vous désignez cela du nom d'égoïsme vulgaire...

et profanation des liens qui nous unissent...

Voudriez-vous m'expliquer qu'est ce alors le contraire...

de l'égoïsme. Et vous me faites ces reproches...

à moi qui jusqu'à ce jour aurai cru commettre un sacrilège...

si les lèvres d'une autre si jolies qu'elles soient...

auraient touchés mes lèvres qui ce dimanche...

inoubliable se sont unis aux vôtres dans ce...

doux baiser troublant, enivrante qui devait...

croyais-je — être le gage d'une union durable...

Cette lettre annonce-t-elle le commencement...

de la fin? Déjà! Je crois presque que vous en avez...

assez, que je vous cause de l'ennui.

Vous-souvenez-vous peut-être quand nous étions...

chez Gerbeaud je vous ai promis que si vous ne me...

répondiez pas je m'arrangerai de la sorte que vous n'entendrez...

plus jamais de moi.

Je disparais dans l'histoire où j'étais jusqu'au jour...

bien heureux de notre connaissance.

Vousêtes libre d'agir, moi je n'aurais pas un mot...

de reproche pour vous.

Et il me semble ce serait plus digne de vous d'agir...

carrement que de me faire souffrir et de gâter la beauté...

poétique de mon amour par des rancunes imméritées...

et — passez-moi le mot — un peu mesquin pour une femme...

intellectuelle d'une si haute marque, qui perdus dans le...

compte doit très bien savoir à quoi s'en tenir avec moi.

Non, non! n'est-ce pas? Ce n'était qu'un petit caprice...

malin, une simple petite idée qui s'est fané contre nous...

et que nous souffrions de là comme un grain de poussière.

Non, c'est impossible. Un signe de bienveillance!

Voulez-vous? J'ose à peine vous y prier. Une grande...

photographie et un petit bouquet de vos cheveux adorés...

pour les presser contre mes lèvres en rêvant, rêvant...

Suis-je bête. Je rêve, je rêve, tandis que vous...

vous ingérez à imaginer des tortures pour moi. Un bon...

mouvement chère, chère amie! Un petit mot sur la blessure...

que votre vilaine plume m'a faite. Cassez cette plume...

cette mécanique qui a mené votre main inconsciente et n'oubliez pas...

tout-fait vo tre attaché. 4419

Fiatul szigorló orvos

irodai tenőkre vagy magántitkári állásra, esetleg...

állandó szérny igények mellett ajánlunk. Cím a kiadóhivatalban.

2315

Született angol hölgy

francia és angol lelkét ad mérsékelt ar. Megkereséseket „Albion”...

jellegével e laphoz kér, hol esetleg címe is meg tudható.

A nyári idény tartama

alatt a Balaton és Siófokhoz közel fekvő Köröshegyen...

(Somogyországban) tanít gimnáziumban és realiskolai tantárgyakból...

magyarul, németül, franciául, latinul, görögül elismert legjobb módszer szerint...

kiütő philologus és matematikus. Elfogad magántanulókat (penzióval vagy anélkül).

Először is pótvizsgára, egyéves önkéntességi szolgálatra jogosító vizsgára és érettségire.

Goitein Henrik

Budapest, VI., Teréz-körút 32., II. emelet 14. 4400

10 frrtal lakótárs.

Keresetek elegáns alkoves külön bejáratu szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobátársul havonta 10 frrt lakbér mellett a szoba bármely perces elfoglalható. Cím a kiadóhivatalban. 2344

Nagyon szépen butorozott szalon

kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejáratu, feregmentes és tisztá, egyik két urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. Vidékről jövőeknek is. Cím a kiadóhivatalban. 2290

Köhögnél, rekedtségnél

vegyen 30 krért Réthy-féle pametefüccokorták.

Szolid jó butorok, háló és ebédlőszoba

asztaltól beraktározva gyári áron kapható Váci-körút 16. szám az udvarban.

Gyakornok kezdő fizetéssel

azonnal felvételt. Ajánlatok „L. F. 243.” jelleg alatt a kiadóba kéretnek. 2342

Villa részletfizetésre,

az Újpest-Palotai állomás és a villamos vasút közvettlen közelében jutányos áron azonnal átvehető készpénzfizetés mellett. A 4 szoba, fürdő és gorkmekszobán kívül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cím a kiadóban. 2340

Házeladás.

Szerb-utca 11. sz. alatti 73 0-önyli telekkel bíró ház azonnal eladó; bővebb felvilágosítást nyújt R. Szenté Gyula ügyvéd, IV. ker., Zöldfa-utca 40. sz. a. 4402

Makaes

viszketeg — sör — bőrkütyökben, izadásban szenvedők vegyenek Erényi-féle „Ichilol-Salyeul” tégelyenkint 3 korona utasítással.

Kiadó szoba a Kerepesi-úton

a Népszínház szomszédságában egy csinosan butorozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen feregmentes szoba, tágas előszobával és külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2251

Rögtön dhajtok

60-100 holdas birtokot bérbevenni parkkal, esinos kis házi lakall Pestmegyében, vasuti állomás mellett. Cím: Pethő János, Királymalom. 4416

!! Valódi külföldi borok !!

A legjobb minőségű külföldi borok árusításának vállaltam el a fővárosi képviselőlet. Korosmarosok, vendéglősök, szállatócsok, kereskedők és magánfogyasztók a saját hasznukat látják, ha egy próba megrendeléssel kísérletet tesznek. Az árak jutányosak; a kitűnő minőség s a mai mostoha viszonyok mellett szinte ponton árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akár szóbeli, akár írásbeli kérdésközdésre megmondja a Budapesti Napló kiadóhivatala. 2248

!! Valódi külföldi borok !!

di francia különlegességek (gummi és halhalyag, ugyszintén Besseres nő övszerke) F. Bergerand filis legihmesebb párisgyárosstélegelőnyösben beszerzethetők: POLGAR SÁNDOR-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50

Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt borítékban. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágatott: a „Budapesti Napló”-ból.

Marmorin.

Melyik háziasszonynak nincsenek márványlapjai? Mely márványlapok nem folytak? Marmorin a legjobb szer márványlapok tisztántartására. 1 doboz használati utasítással 1 korona. Előre beküldése (levélbélyegben is) vagy utánvétellel. Rendelési cím: Schalk A., Budapest, VII., Bálint-utca 6. Molnár és Moser [drognisták IV., Koronaherczeg-utca 9. sz.

Kárpit-raktárak

Franczke János Füzület: Kerepesi-ut 6. Fióküzlet: Irányi-u. 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban; kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és új-tányosan elvégzi.

Gyárak

közelségben 2 komencévelt ellátott földszintes pésség 1899. Augusztus 1-ére kiadó, ugyanott szoba konyhaból áll lakások 106 frrt évi bérért kaphatók. 2337

Olvasóink figyelmébe!

„MIRJAM”

Írta: Dr. KISS ARNOLD. veszprémi főorósi.

Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv.

ÁRA: Vászonszítésben 2 frrt 50 kr. Bőrkötés 3 frrt 50 kr. Bőrkötés, igen díszes csattal 6 frrt. Csontvázlatu kötés 3 frrt 50 kr. Elefántszaru kötés, igen díszes 6 frrt.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. szám.

Olesó arany és ezüsteladás,

részletfizetésre is, valamint a legszebb ékszertergyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiorák 16 frrt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, berzstűk, 6 frrt 50 kr-tól kezdve.

12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frrt 25 kr., étkezőszerzervek 12 személyre 140 frrt, 6 személyre 75 frrtől kezdve.

Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr., minden darab hivatalos fémezéssel van ellátva. Fémzárak zalogházi cédu-lakát.

Grünberger A. Béla örökösél Budapest, Városház-tér 9. (Haria-bazár) l. em., a tő 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Köznepsztyály,

Frakk 5 frrt. Nadrag 3 frrt. Mellény 1 frrt. Ferenc József-kabát 4 frrt Jaquet 3 frrt.

ROTHBERGER JAKAB Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

Eppen most jelent meg:

Jósolás a kézből.

Több külföldi író nyomán írta: Ifj. Lónyay Sándorné.

Ara 1 forint.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-körút 18.

Legelősebb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filless könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr.

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fluknak és lényoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és egy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében pártatlanok a maguk nemében.

Szerkesztő: Pósa Lajos.

1. Mikszáth Kálmán Huszár a tekőben és egyéb elbeszélések. Képekkel ... 25 kr.

2. Bárony István Jő az Isten. Elbeszélések. Képekkel ... 25 kr.

3. Bodonyi Nándor Matyi meg Kati. Mese. Képekkel ... 25 kr.

4-5. Madarassy László A kis hadsereg. Történeti elbeszélés. Sok képekkel ... 50 kr.

6. Pósa Lajos Haza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel ... 25 kr.

7. Páy J. Béla A kínai órák. Az aranytollú tyúk. Két mese. Képekkel ... 25 kr.

8. Margitay D. Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képpel ... 25 kr.

9. Murai K. Komédiás Palkó. Róka Pál fura fangjai. Két tréfás történet. Képpel ... 25 kr.

10-12. Jókai M. A medvék országában. Elbeszélés. Képpel ... 75 kr.

13. Hetel Gábor. Mondák. Regék ... 25 kr.

14. Szalai Emil A zöld madár. Mese sok képpel ... 25 kr.

15. Bodonyi N. A kistoronyi lelkes. Elbeszélés. Képpel ... 25 kr.

16-17. Madarassy L. Hare az állatokal. Elbeszélés. Képekkel ... 50 kr.

18. Magyar költők Írták többen. Arcképekkel ... 25 kr.

19. Gyermekszínház Három egyfelvonásos szindarab ... 25 kr.

20. Gárdonyi Géza Tarka-barka története. Képekkel ... 25 kr.

21-23. Gaál Mózes. Minden a hazáért. Történeti elbeszélés ... 75 kr.

24. Tábori Róbert Vidám történelom. Vig elbeszélés képpel ... 25 kr.

25. Árpád népe. Képek hazánk ezredéves múltjából. Írták: Sebők Zs. Pósa L., Tábori R., Gaál M., Kemecheb J., Egri Gy., Tutsék A. Sok képpel ... 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt folytatjuk.

Megrendelésnél legelősebb minden számért 25 kr-t, és 2 krt portóra postautalványon előre beküldeni, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 frrt.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Nevelőnők.

Több észak- és délnemethoni nevelőnő franczia, angol nyelv- és zene ismeretével alkalmasak keres. Magyar oklev. tanítóknak, gyermekterápeutóknak és bonnek lelkismeretesen ajánlatnak

Szegheóné S. Lujza Által most Budapest, Erzsébet-körút 30. II. em.

Jó és szépírásu

fatal ember bármínő megfelelő állást keres, vagy írásbeli munkát. Címe a kiadóhivatalban. 2048